Donderdag 15 september 1983 - 29ste jaar - Nr. 37 - 22 fr.

Vlaams Nationaal **Wij** Weekblad

Het referendum van de leugenaars

Van de eerste vergadering van haar partijbureau na de vakantie heeft de CVP gebruik gemaakt, om nog eens te herhalen dat de staalregering van 26 juli een beste regeling is, vooral voor Vlaanderen. Alle drogredenen worden terug op een rijtje gezet: dat de Walen hun staal voortaan zelf zullen betalen, dat de nationale regering de Vlaamse lasten van het verleden overneemt enz.

Tot boven haar hoofd geëngageerd in het staalkompromis, met voor ogen de voor haar steeds ongunstiger opiniepeilingen, blijft er de CVP niets over dan de vlucht naar voren: tegen heug en meug het staaldossier verdedigen, de nederlaag omdopen tot overwinning. Ze spekuleert daarbij op de ingewikkeldheid en de ondoorzichtigheid van de regeringsbeslissingen. Ze heeft het zich tijdens de voorbije weken een bom centen laten kosten om, via pamfletten en krantjes allerlei, haar desinformatie op grote schaal te verspreiden. En nu blijkt dat allemaal vergeefs geweest! Want hoe ingewikkeld ze ook moge zijn, de waarheid over de staalbeslissing breekt langzamerhand door. De door iedereen waarneembare en kontroleerbare feiten logenstraffen de beweringen van de regering en van de regeringspartijen.

Er is vooreerst de zwendel met het referendum. Er zou geen jota van de staalovereenkomst uitgevoerd worden, zo verbond de regering zich plechtig, indien de Waalse staalarbeiders en bedienden zich niet vooraf bereid verklaarden om zélf een inspanning voor de redding van het bedrijf te doen. De datum voor dat referendum werd „onherroepelijk" vastgesteld op begin september. Deze datum is voorbij zonder dat er een referendum werd georganizeerd. Als nieuwe „onherroepelijke" datum wordt thans ten vroegste midden oktober voorgesteld. Inmiddels blijft, tegen alle beloften in, het geld vloeien naar Cockerill-Sambre dat onverstoorbaar zijn maandelijks verlies van anderhalf miljard maakt. Er worden „voorschotten" uitgekeerd op de beslissingen van 26 juli zo vaak als dat nodig is.

Alleen reeds de zwendel met het referendum is een klinkende logenstraffing van de zegebulletijns. Reeds in 1981 had men beloofd dat er geen cent meer naar Cockerill-Sambre zou gaan zonder inlevering van het personeel. Deze oude, nooit gehouden belofte werd ons op 26 juli in referendumverpakking als nieuw verkocht. En inmiddels wordt ze terug geschonden...

Men vergelijke maar met wat destijds op de Vlaamse scheepswerf Cockerill-Yards gebeurde. Daar werd stante pede een referendum gehouden. Ingevolge de uitslag ervan hield de regering voet bij stek, kwam ze met geen enkele cent over de brug en liet ze de werf failliet gaan. In een week tijds stonden honderden mensen op straat.

Al is de leugen nog zo snel... De waarheid over Cockerill-Sambre en de staalregeling begint baan te breken. Hoe ingewikkeld de financiële manipulaties ook zijn, ze blijven niet verborgen. Zo wordt het steeds meer mensen duidelijk dat de omzetting van de schulden uit het verleden in kapitaal een regelrecht geschenk van 51 miljard voor Cockerill-Sambre is.

Van die 51 miljard, cadeau gegeven aan de Walen, komen minstens 30 miljard uit Vlaanderen. Genoeg om dertig maal een bedrijf zoals Boomse of Nobels-Peelman of VTR te redden. Genoeg om 30.000 mensen in Vlaanderen aan het werk te houden.

Maar toen de Vlaamse regering onlangs aan Martens-V vroeg om de luttele 400 miljoen staatswaarborg voor Boomse Metaalwerken om te zetten in kapitaal en zo een eventuele redding mogelijk te maken, kreeg ze nul op het rekwest.

Is het Vlaams geduld eindeloos?

tvo

Foto van de week

Op uitnodiging van zijn Tsjechische ambtgenoot bracht gemeenschapsminister Hugo Schiltz een bezoek aan dit land. Hier wordt de VU-gemeenschapsminister door zijn gastheer, Jaroslav Tlapáck, minister van financiën van de Tsjechische regering, welkom geheten. (Lees hieronder en blz. 8 en 9).

Hugo Schiltz in Tsjechoslovakije

Vorige week werd bekend dat VU-gemeenschapsminister Hugo Schiltz voor een officieel bezoek in Tsjechoslovakije was. Hiermee ging hij in de uitnodiging van zijn Tsjechische ambtgenoot, hem overgemaakt door de Tsjechoslovaakse ambassadeur te Brussel. Dit bezoek bewijst ten voeten uit dat buitenlandse naties hoegenaamd geen moeilijkheden ervaren bij het erkennen van de Vlaamse Gemeenschap.

De reis van minister Schiltz kadert volkomen in het streven van de Vlaamse Gemeenschap naar een echte Vlaamse „image-building" in het buitenland. Eén van de belangrijkste opdrachten van dit bezoek bestond erin een internationale gesprekspartner, in dit geval een Oostblokland, op de hoogte te brengen van de veranderde Belgische staatsstrukturen en hieraan ook daadwerkelijk uiting te geven.

De Vlaamse Regering is immers ontegensprekelijk bevoegd voor de industriële en ekonomische ontwikkeling en de regionale aspekten van de buitenlandse handel.

Daarenboven vertoont Tsjechoslovakije een aantal opvallende gelijkenissen met België. De beide republieken — de Tsjechische en de Slovaakse — vormen een bondsstaat. Door een gelukkiger samenloop van historische en ekonomische omstandigheden stellen de problemen zich in dit Oosteuropese land echter op een minder ingewikkelde manier, althans wat betreft de federale staatsstruktuur.

Minister Schiltz werd aldaar hartelijk ontvangen door verantwoordelijke leiders uit de Tsjechische republiek, evenals door toppolitici van de centrale, Tsjechoslovaakse overheid. Verder voerde hij gesprekken met mensen uit de financiële en akademische wereld. In zijn toespraak tot de Benelux-afdeling van de Kamer van Koophandel en Industrie sprak Schiltz de wens uit om tot verbeterde bilaterale ekonomische kontakten tussen beide landen te komen: **„De Vlaamse regering wil een nieuwe, dynamische industriepolitiek voeren. Hierin kaderen ook internationale initiatieven. De Vlaamse Regering is, wat het regionale aspekt van de buitenlandse handel betreft, volkomen autonoom."**

Deze kontakten tussen deelstaten vormen ongetwijfeld een ernstige bijdrage tot een flexibele opstelling met betrekking tot de buitenlandse handel en maken het mogelijk om, in een minder gespannen sfeer, over een aantal pragmatische zaken te praten zonder dat er onmiddellijk een politieke dimensie wordt aan toegevoegd.

Uiteraard zijn soortgelijke ontmoetingen slechts mogelijk en vruchtbaar in een klimaat van vrede en ontspanning. Precies ook daarom werd door minister Schiltz herhaaldelijk verwezen naar het recente slotakkoord van Madrid, dat zowel door België als door Tsjechoslovakije werd ondertekend. Hierin worden de eerbiediging van de mensenrechten en het streven naar vrede ondubbelzinnig vooropgesteld, evenals het verlangen naar intensere ekonomische uitwisselingen.

Het is overigens toch duidelijk dat, indien men erin slaagt tot verbeterde ekonomische verhoudingen te komen, dit onvermijdelijk gunstige gevolgen zal hebben op het internationaal diplomatieke en politieke vlak.

In de hoop dat tijdens de lente van '84 een Tsjechische delegatie ook Vlaanderen bezoekt en dit aldus tot praktische resultaten leidt, is deze reis van Hugo Schiltz een fantastische stap in de richting van een groeiende erken- en herkenbaarheid van Vlaanderen in de wereld.

En daarvoor verdient de VU-minister alle lof!

(pvdd)

Uitkijken naar 6 oktober

Vanaf die donderdag pakt ons weekblad uit met vier bladzijden aangenaam mengelwerk waar de ganse familie wat aan heeft.

Uitkijken dus naar donderdag 6 oktober!

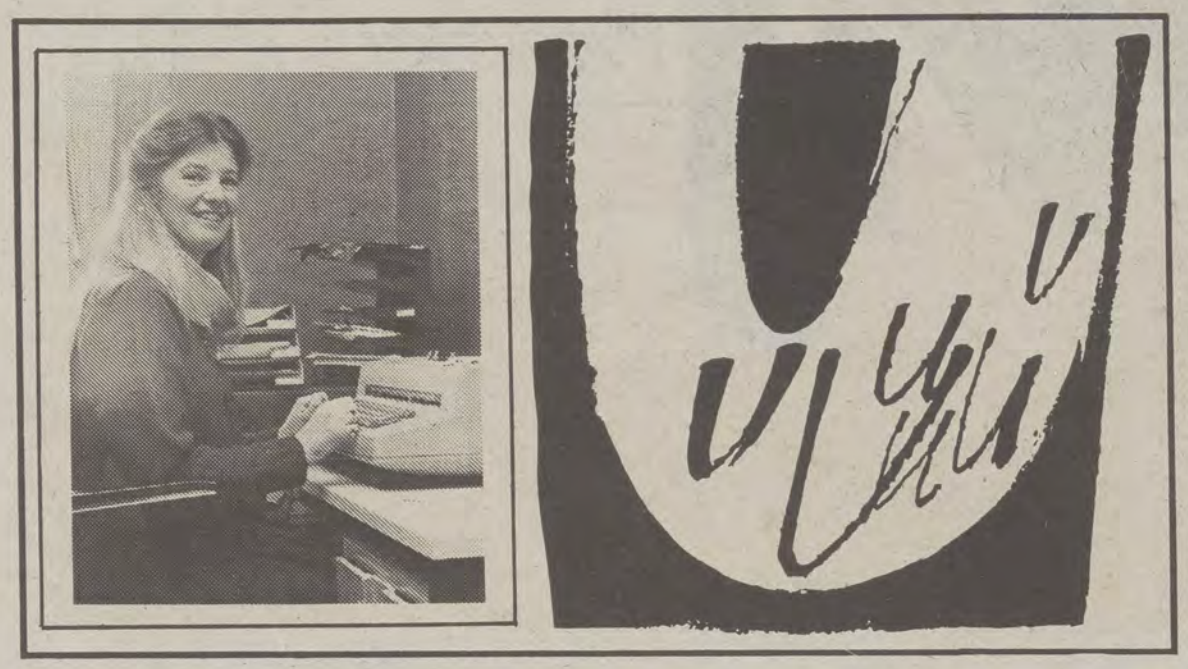

VVZ-MEDEDELING

De Vereniging Vlaamse Ziekenfondsen (VVZ) eist dat onregelmatig toegeëigende interesten worden teruggevorderd van de schuldige ziekenfondsen.
De VVZ klaagt de handelswijze aan van deze Verbonden van ziekenfondsen die zich schuldig maakten aan het oneerlijk toeëigenen van intresten.
Hierdoor wordt een smet geworpen op alle ziekenfondsen die aldus in een slecht daglicht worden gesteld bij de publieke opinie. De VVZ verwerpt met klem dergelijke praktijken en gaf aan haar beheerders steeds opdracht de voorschotten van het Riziv zonder vertraging uit te betalen.
De VVZ verheugt zich dat door de bevoegde inspektie terzake geen onregelmatigheden werden vastgesteld bij de Verbonden waarbij de VVZ-ziekenfondsen zijn aangesloten.
De VVZ eist dan ook dat minister Dehaene deze onrechtmatige interesten zonder twijfel zou terugvorderen van de schuldige ziekenfondsen waardoor o.a. ook de mogelijkheid tot oneerlijke konkurrentie met de korrekt handelende ziekenfondsen zou te niet worden gedaan.

Dr. F. Devos, voorzitter VVZ

AAN ONZE KUST

Eens te meer heb ik er mij tijdens mijn vakantie kunnen van overtuigen hoe taalkruiperig vele mensen aan onze kust geworden zijn tegenover de Franstaligen. Verwachten deze mensen dan werkelijk dat de Vlaamse vakantiegangers, die daar toch de meerderheid uitmaken en zich daar bovendien in hun eigen taalgebied bevinden, dit maar eeuwig stilzwijgend zullen blijven slikken?

Laten wij nu eens even een vergelijking maken met de toeristische centra in de Ardennen. Waar vindt men daar hotels, restaurants en café's met Nederlandse benamingen? — Moet er zich daar ooit één Waal ergeren omdat hij in het Nederlands wordt aangesproken door Waalse handelaars? Worden hem daar in hotels en restaurants Nederlandse spijskaarten voorgelegd?

Wat in Wallonië ondenkbaar is, wordt aan de Vlaamse kust (en ook elders) door heel wat Vlamingen verdedigd. Dit zijn dan meestal zulke mensen die denken dat te Brussel, de tweetalige hoofdstad die het Nederlands schuwt, ook alles in orde is!

Men zou gaan denken dat het merendeel der kustbewoners alleen nog maar uit materialisten en Lamme Goedzakken bestaan die het bekende spreekwoord huldigen: „Geld stinkt niet".

Arm Vlaanderen, waar is uw oude fierheid toch gebleven?

G.V. Melle

ONBESCHAAMD...

Er wordt beweerd dat de Vlamingen wat talenkennis betreft achterop geraakt zijn. Nochtans is het zo, dat waar vroeger een kleine minderheid die pseudo-frans onderwijs genoten had, passabel Frans snaterde, nu men gerust mag stellen dat iedere Vlaming iets van het Frans opgestoken heeft. Daar zorgt de sociale druk wel voor.

Door het massaal voortgezet middelbaar onderwijs komen de Vlamingen ook in kontakt met meerdere talen en kunnen wij stellen dat er geen enkel taalgebied in de wereld is waar er zovelen zijn die drie of meerdere talen kennen.

Waarom dan die kritiek?

Wel het venijn zit in de staart. Het is vooral de kennis van wat men eufemistisch de „tweede landstaal" noemt.

Een test over de kennis van het Frans is eigenlijk een psycho-analytische proef, iets wat vele Vlamingen eigenlijk niet door hebben. Hier wordt niet alleen de kennis van het Frans getest maar ook de kulturele achtergrond van de kandidaat, zijn bereidheid om zich aan een belgo-frans milieu aan te passen, enz. Het is een geraffineerd filter waardoor de Vlamingen nog altijd geperst worden om ze uit de Vlaamse massa te puren en als het ware een tussenlaag te laten vormen die het frankofone politieke en zakenleven moet beschermen tegen de Vlaamse osmose.

Dat dit zo is bewijst het feit dat vele eentalige frankofonen, gemakkelijk een job vinden tot diep in het Vlaamse land zonder de behoefte zelfs maar in hun werkkring iets anders dan Frans te spreken. Bovendien worden dan de Vlaamse geselektioneerde kandidaten na zo'n examen beloond met een salaris van tussen de 35.000 en 45.000 per maand.

Het onbeschaamde van zo'n toestand wordt door de meeste universitairen zelfs dankbaar in ontvangst genomen.

A.C., Aalst

VOOR WIE TWIJFELT

Ik ben het met lezer O.V.H. uit Merelbeke (lezersbrief Utopisch Nationalisme, in „WIJ" van 1 september) niet eens, waar hij het heeft over een demokratie gesteund op kapitalisme en een demokratie gesteund op kommunisme.
Het kommunisme is precies het tegenovergestelde van demokratie. In geen enkel door kommunisten geregeerd land bestaat er demokratie. De stichters van het kommunisme hebben trouwens nooit gesproken over „demokratie van het proletariaat", wel over „diktatuur van het proletariaat". En alle kommunistische landen zijn diktaturen.
Men kan nu wel zeuren over generaal Pinochet, president Marcos en andere rechtse bewinden, maar laat men toch niet vergeten dat er ook linkse diktaturen bestaan. En die zijn niet zachter. Wie daaraan twijfelt, leze het jongste boek van Jean-François Revel: „Comment les démocraties finissent". Ik weet niet of er een Nederlandse vertaling van bestaat. Zwaar verteerbare literatuur, maar raak. Die man heeft ingezien wat het kommunisme werkelijk is.

N.E.-P., Overijse

VOOR VLAANDEREN VUUR

Op 25 september 1945 werd Karel De Feyter in de gevangenis van St.-Gillis terechtgesteld. Karel De Feyter was een oud-strijder uit de Eerste Wereldoorlog en één der leiders van de VOS-sen (Vlaamse oud-strijder). Frans Van der Elst woonde als jonge advokaat die terechtstelling bij (zie „Advokaat in sombere tijden") en getuigt: „Karel de Feyter is moedig gestorven. Hij zelf, voor de executiepaal staande tegenover het executiepeloton samengesteld uit rijkswachters riep: „Voor Vlaanderen vuur!".
Binnen de muren van de gevangenis wisten de gevangenen — de celtelefoon werkte in zulke gevallen zeer doeltreffend — dat er op het binnenplein weer mensen zouden vallen onder de kogels van Belgische rijkswachters; al of niet vrijwilligers. Toen de eerste schoten knalden schreeuwden dan ook honderden in machteloze woede „Assassins, assassins", terwijl voortdurend op tralies, ijzeren verwarmingsbuizen en celdeuren geklopt werd met alles wat de gevangenen onder handen viel.
Wat vooral dan nog bij de executie van Karel De Feyter hemeltergend was: hem was het verboden afscheid te nemen van zijn naastbestaanden. Diezelfde dag werd te Gent ook Leo Vindevogel terechtgesteld. Aan de executie van Karel De Feyter heeft Wies Moens een treffend gedicht gewijd (verschenen in 1963 in de bundel De Verslagene).

J.V.D., St.-Martens-Latem

BRIEVEN

Wij ontvangen graag brieven van onze lezers, als ze ondertekend zijn. Naamloze brieven gaan de scheurmand in, evenals scheld- en smaadbrieven. De andere publiceren wij, naargelang er plaats beschikbaar is. Wij behouden ons dan ook het recht voor brieven in te korten en persklaar te maken zonder de essentie van de inhoud te veranderen.
De opinie, vertolkt in een lezersbrief, is niet noodzakelijk de onze.

De redaktie

ZOEKERTJE

Te koop

■ Huis met garage en grote tuin te koop in de Speyestraat 68 te Wervik. Zich wenden tot notaris Jan Devos, Magdalenastraat 11, 8670 Wervik.

■ 18 j. ongehuwd meisje met diploma bureelwerken Inst. Funck, zoekt een betrekking in het Brusselse of op de lijn Brussel-Halle. Voor inl. zich wenden tot volksvertegenwoordiger dr. J. Valkeniers, tel. 02-569.16.04.

■ Jaren geleden werd het boek „Weerloos in de repressie" van auteur Godfr. Mertens, uitgegeven. Uitgever en jaar van uitgifte zijn mij niet bekend. Ik zou graag bedoeld werk aankopen. Sedert geruime tijd al ben ik op zoek, maar vruchteloos. Kan iemand mij helpen?
Inl. aan Emiel Reyntjens, Kasteellei 95 te 2110 Wijnegem.

■ 55-jarige man, chauffeur van beroep, met rijbewijs voor lichte vrachtwagen, werkloos t.g.v. stopzetting bedrijf, zoekt een betrekking, eventueel taxi-chauffeur.
Voor nadere inlichtingen zich wenden: Senator O. Van Ooteghem, A. Lonquestraat 31 te 9219 Gentbrugge (091-30.72.87).

■ 19 j. ongehuwde handelsregentes (grote onderscheiding en speciale prijs Nederlands) zoekt een betrekking in het onderwijs. Is ook bereid een andere betrekking te aanvaarden.

■ 18 j. ongehuwde gezinshelpster zoekt een betrekking in de driehoek Aalst-Dendermonde-Brussel. Voor inl. zich wenden tot Volksvertegenwoordiger Dr. J. Valkeniers, tel. 02-569.16.04.

Werkaanbieding

■ Een firma uit de omgeving van Peer-Bree wenst lassers roestvrij staal en aluminium en een tekenaar A2-A1 of B1-B2 aan te werven. Zich in de omgeving van Bree-Peer vestigen is gewenst. Ref. nr. 797.

Belangstellenden kunnen kontakt opnemen met Volksvertegenwoordiger Joos Somers, via het Vlaams Nationaal Centrum voor Mensen met Vragen, Ontvoeringsplaats 1 te Mechelen, tel. 015/20.95.14.

HET LEVENDE WATER

Eeuwen geleden spraken de Romeinen reeds van de buitengewone gezondheidseigenschappen van «Tönissteiner Sprudel». Bij de bron vindt men oude inschriften als «fons sanitatis, effectu mirabilis» (gezondheidsbron, wonderbaar in haar helende werking).
Mijnheer Beylemans, onderpostontvanger van Roosbeek, is de oude Romeinen heel erg dankbaar. Daarom een leuk verhaal, dat zelfs Asterix wat gunstiger tegen de Romeinen zou stemmen.
Een achttal jaar geleden, zat Mijnheer Beylemans aardig geplaagd met nierstenen. Wie ooit een nierkrisis kreeg, zal in het lijden en de pijn van de postontvanger kunnen inkomen.
Gelukkig hoorde de held van dit verhaal ergens praten over Sprudel Tönissteiner, naar samenstelling en smaak een waarachtig wonderwater.
Naar Duitsland geschreven, waar de wonderbronnen zich bevinden, kwam snel een antwoord met het adres van de alleenverdeler voor Benelux, Abts, Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo. Tel. 016/46.03.11.
Pijn maakt echter skeptisch en onze onderpostontvanger kocht één enkel flesje bij Vader Abts, en liet de inhoud van dat flesje grondig analyseren. En waarachtig, er bleek calcium en magnesium en natrium en al die dingen die op het etiket vermeld staan, in te zitten.
Navraag bij een bevriend dokter, die overigens nu ook een overtuigd Tönissteiner-drinker is, bevestigde dat:
Tönissteiner Sprudel speciaal aanbevolen is bij de bestrijding van:
1. ziekte der urine-afvoerkanalen.
   a) reinigen der nieren, urinewegen, blaas- en voorstanderklier (prostatis).
   b) reinigen bij nierstenen; ook fosfaat- en karbonaatstenen.
2. chronische maagslijmvliesontsteking. Herstellen na darmontsteking. Zenuw- en funktionele storingen.
3. chronische ontsteking der luchtpijpen (pharyngitis tracheïts, chronische spastische bronchitis, allergische huidaffectie).
4. ziekteverschijnselen bij de stofwisseling. Urinezuur diathese met haar gevolgen. Jicht.

Wie meer wil weten over Tönissteiner, het levende water, neemt best even kontakt met Abts, Tiensesteenweg 128, Korbeek-Lo.
Deze zal er dan wel voor zorgen dat je dit levenswater gemakkelijk aan huis krijgt.

(advertentie)

Wij

Uitgave van het Vlaams Pers-, Radio- en TV-instituut v.z.w.

Opstel en samenstelling: **het komitee van redakteurs** (H. De Schuyteneer, Johan Artois, Pol Van Den Driessche, M. Van Liedekerke en Toon van Overstraeten).

Alle stortingen voor abonnementen, publiciteit en redaktie op prk 000-0171139-31 van «WIJ», Barrikadenplein 12, 1000 Brussel. (Tel. 02-219.49.30).

Jaarabonnement	750 fr.
Halfjaarlijks	400 fr.
Driemaandelijks	225 fr.
Losse nummers	22 fr.

Verantw. uitgever: Vic Anciaux, Houba de Strooperlaan 142, 1020 Brussel.

Publiciteitschef: de h. Karel Sevens, tel. 02-219.49.30, toestel 25 ('s voormiddags) of privé: Alsembergsesteenweg 41b, 1512 Dworp. Tel. 02-380.04.78.

Koning vereerde...

Met zijn aanwezigheid de officiële herdenkingsviering opgezet rond de Vlaamse eposschrijver Hendrik Conscience, vrijdag in de Antwerpse „Singel".
Tijdens een laatste voorbereidende vergadering van het inrichtende huldekomitee kon men zich verheugen in de aanwezigheid van een vertegenwoordiger van het koninklijk hof, die enkele „protokolaire schikkingen" kwam treffen. Eén van zijn eisen was dat er geen leeuwevlag op het podium mocht staan... wat dan ook gebeurde! De officiële vlag van de Vlaamse Gemeenschap

werd door de koning dus gewraakt en dit bij de viering van een schrijver die een onnoemelijk grote rol speelde in de Vlaamse Beweging... Op het podium prijkte uitsluitend een foto van Conscience.

En hier bleef het niet bij. De inleidende spreker, prof. Keersmaekers, speelde het klaar het *niet* te hebben over de figuur van Conscience maar wel over de grote belangstelling (sic) van het vorstenhuis voor de Vlaamse literatuur. Onvoorstelbaar.

...De Vlaamse Conscience

Uiteraard hoort bij zo'n sjieke bedoening een rijke receptie. Koning, burgemeester en goeverneur, omringd door een hele schare slippendragers, nipte er „zuinig" aan het glaasje. Maar de twee aanwezige ministers van de Vlaamse Regering, Geens en Poma, werden hierop niet uitgenodigd. Zij mochten wachten in de wandelgangen. Zelfs de gewezen minister én lid van de Kroonraad, Frans Grootjans, moest buitenblijven. En afgezien van de technische goede uitvoering van het muzikale deel, leek de keuze van de muziekstukken razend goed te korresponderen met het hele Belgische staatsbestel. Men had er immers niet beter op gevonden de *„Brusselse suite"* van Etienne Verscheuren te programmeren. Dit stuk is een samenraapsel van flarden uit de Vlaamse Leeuw, de Brabanconne, Mie Katoen en een Luiks volksliedje. Potsierlijker kon deze viering niet: een unitaire kakafonie van op een beschamend laag niveau.
Conscience draait zich om in zijn graf.

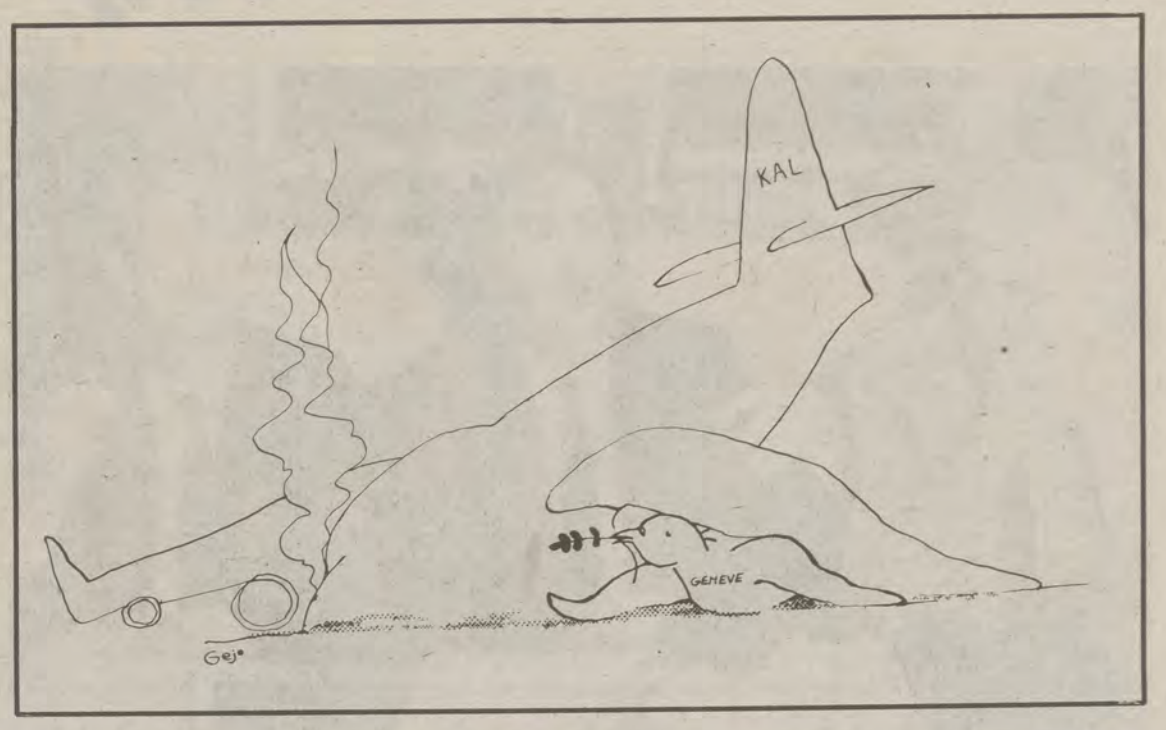

MENSEN IN HET NIEUWS

Verhofstadt verdenkt

Het spelletje van woord en wederwoord duurt voort. Sinds het einde van augustus slingeren belangrijke woordvoerders van de regeringspartijen elkaar scheldwoorden naar het hoofd: immoreel, schandalig, hypokriet... en doe zomaar verder.

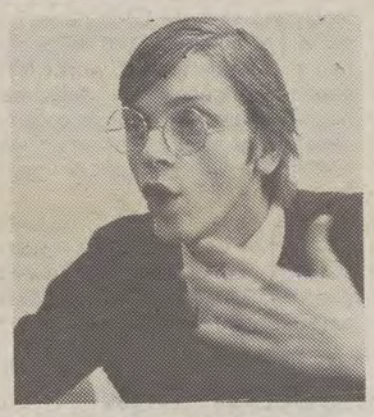

Dat de jonge Verhofstadt gretig hieraan meedoet zal wel niemand verbazen. Wij zijn al gewoon geraakt aan zijn onvoorstelbare pretentie en zijn inhoudloze praat. Hij gaat nu zelfs, bijna in „Mc Carthy-stijl", op zoek naar *„socialisten binnen de regering"*. Waarbij CVP-er Dehaene kop van jut is.
Let wel, met „socialisten" bedoelt Verhofstadt helemaal niet wat een normaal denkend burger daaronder verstaat, maar duidt hij op al diegenen die niet extreem-liberaal denken.
Zij die nu niet direkt staan te trappelen om de sociale zekerheid te privatizeren of om langdurig werkzoekenden naar de openbare onderstand te verwijzen, worden als „marxisten" en „kollektivisten" afgeschilderd.

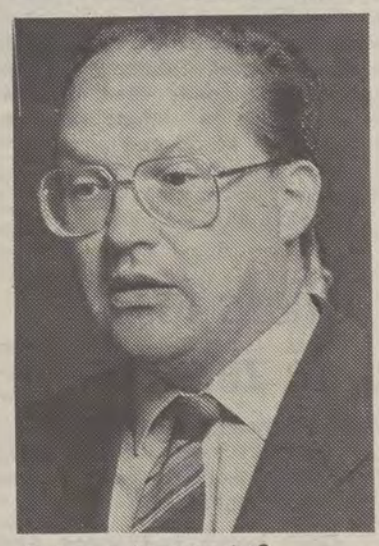

Dehaene, kop van jut?

Het wordt hoog tijd dat Verhofstadt eens een handboekje over ekonomische begrippen doorneemt. Misschien toch best, zoals Van Hecke aanraadde, dat de PVV-voorzitter nog zes maand met vakantie gaat. Het land zou er goed bij varen.

Lamme Coens

De „weldenkende" pers besteedde er zeer ruime aandacht aan. Het is trouwens een hoogst belangrijk gebeuren: een boerejongen uit Sijsele, die het ook nog tot onderwijsminister bracht ontving de *„Tijl Uilenspiegel"*-prijs. Wereldschokkend! Vooral wanneer men

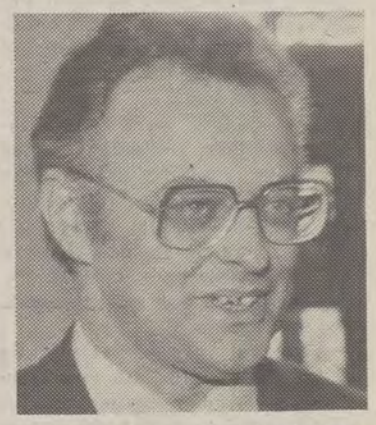

weet wie deze prijs schonk. Juist, de CVP-jongeren! Zodat dit gebeuren vervaarlijk ruikt naar eigenliefde. Een heel reeks CVP-jongeren staan immers te trappelen om een plaatsje in het onderwijs te krijgen. Het is dan ook nooit slecht de vermoedelijke werkgever een presentje te geven.
Vorig jaar schonken diezelfde CVP-jongeren hun Uilenspiegelprijs aan die andere CVP'er, Luc Van den Brande. Welke eersteklas-begrafenis deze man kort daarop meemaakte, dient hier niet herhaald.
Eigenlijk is het vernederend de door Charles De Coster beschreven figuur van „Tijl Uilenspiegel" te vergelijken met de lamme figuur die Coens toch is. Maar er is hoop. Indien alle ontvangers van deze prijs eenzelfde lot beschoren is, dan staat Coens geen leuke politieke toekomst te wachten. Wordt hij dan opnieuw burgemeester van Damme?

Deze week dit...

Brussel leek de jongste dagen een belegerde stad. Ik wil mijn fantasie niet laten gaan en de vaart omtoveren tot een brede slotgracht, de oprukkende auto's tot aanvullende stormtuigen en het verbalizerend politiekorps tot onmeedogende scherpschutters. Dergelijk verhaal zou ons te zeer doen afdwalen. We zouden de realiteit vergeten. Feit is dat de Brusselse inwoners onwennig stonden aan te kijken tegen het overrompelend gewoel. Als ze nog niet wisten dat de hoofdstad dagelijks overspoeld wordt met pendelaars uit de rest van het land, vooral uit Vlaanderen, dan zullen ze het nu volop beseffen. Nooit leek Brussel meer op een mierennest dan deze dagen. Het waterhoofd blinkt in alle duidelijkheid.
Vandaag steekt de jarenlange centralistische Belgische politiek de ogen uit. Het bestuurlijk en administratief Rijksapparaat is grotendeels in Brussel gevestigd. Ook de financiële- en verzekeringswereld heeft er zijn bolwerk. Duizenden mensen gulpen elke morgen uit de stations en overspoelen de Brusselse straten om te verdwijnen in de honderden kantoorgebouwen. 's Avonds de omgekeerde beweging. Als ebbe en vloed. We zijn het gewend geraakt als een natuurlijk of automatisch verschijnsel.
Vandaag valt het op. Niemand kan er naast kijken. De staking van het openbaarvervoerpersoneel heeft een lang bestaande wonde breed opengelegd.

Dat de vervoerpolitiek bijzonder centralistisch gevoerd wordt is eveneens scherp aangevoeld. We mogen het oude spreekwoord „Alle wegen leiden naar Rome" wijzigen en Rome door Brussel vervangen.

Vandaag is immers gebleken hoezeer de treinregeling in Vlaanderen afhankelijk is van het verloop in de Brusselse en zelfs bepaalde Waalse stations. Ik wil tijdens deze gedachtengang niet ingaan op de al dan niet gerechtvaardigde argumenten om te staken. Hoewel ik het ongenoegen best kan begrijpen. Ik ben er echter helemaal niet van overtuigd dat de Vlaamse spoormannen het zover zouden gedreven hebben om honderdduizenden Vlaamse reizigers de duivel aan te doen, als het spoorwegnet in Vlaanderen een meer zelfstandig bestaan kende. Nu kreeg hun plichtsgevoel, reeds zwaar aangetast door de uitzichtloze inleveringseisen van de regering, een zware klap. Technische redenen maakten hun gedeukte werkwilligheid feitelijk zinloos.
Het is de hoogste tijd dat het openbaar vervoer zeer ernstig wordt bestudeerd. Pas als er wat misloopt, ondervindt elkeen aan den lijve het belang ervan.

De invloed van het openbaar vervoer is groter dan hetgeen erover uit ekologische overwegingen wordt vooropgesteld.

Naargelang zijn organizatie al dan niet is afgestemd op het ware leven, verloopt de ordening van de maatschappij harmonieus of komt in het gedrang. De vervoerpolitiek is dringend aan herziening toe. Om redenen van decentralizatie, maar vooral in het licht van de toekomst. Het maatschappelijk patroon van gisteren zal er mogen anders uitzien. Meer vrije tijd, kortere en gespreide werkduur, deeltijdse werktijden en zo meer, zullen een diepgaande strukturele ombouw van de samenleving vereisen. Dit geldt alvast voor heel de politiek inzake openbaar vervoer.

Er staat meer op het spel dan de uurregeling van een trein of bus, meer dan het behoud van een of ander stationnetje. Het gaat om een ingrijpend element van het algemeen belang van ons volk. De zorg hiervoor is zeker voor Vlaams-nationalisten een eerste opdracht. Onze specialisten in Kamer en Senaat wacht een boeiende taak.

Vic ANCIAUX

Interim-premier Gol doet zijn best om niet al teveel op te vallen. Hij laat de sociale beroering wijselijk over zijn PRL-kabinet heen waaien. Pottenbrekerij laat hij duidelijk over aan de kristen-demokratische partners. Ver van alle TV-spots besliste hij inmiddels bijkomende miljardenverliezen op de staatsrekening te laten boeken door bijvoorbeeld het referendum bij Cockerill-Sambre te verdagen en inmiddels CVP-minister Eyskens de opdracht te geven een zoveelste miljarden-cheque uit te schrijven. Toegegeven: Martens V presteert op zijn best. En hoe!

Geen raketten!

Uit een recent gepubliceerde opiniepeiling, gepubliceerd door het weekblad „Panorama", blijkt dat 78,80 % van de inwoners van België tegen de plaatsing van kernraketten in ons land gekant zijn. In Vlaanderen blijkt dit percentage nóg hoger te liggen, zodat rustig kan gesteld worden dat ruim 4 op 5 Vlamingen tegen de installatie zijn.

Deze resultaten wekken op zich eigenlijk weinig verwondering, gezien hiermee andermaal de fundamentele vredeswil van de Vlamingen duidelijk bevestigd wordt. De centrale Belgische regering doet er goed aan zich niet op te sluiten in hun ivoren, onbereikbare toren, maar integendeel tegemoet te komen aan de oprechte volkswil.

Vooral de CVP en PVV, en bovenal minister Tindemans, zullen met deze resultaten in hun maag zitten. Deze laatste ondertekende immers onlangs, op een geheimzinnige manier, een akkoord dat de plaatsing van deze nucleaire tuigen ook echt mogelijk maakt.

Interessant is ook dat niet de jongeren de grootste voorstanders van totale ontwapening zijn, maar zij die de verschrikking van een oorlog al hebben meegemaakt. De bewering als zou de vredesbeweging enkel bestaan uit naïeve knaapjes die zich laten manipuleren, is dus ook onjuist...

Vruchtbaar Vlaanderen

Vlaanderen kende vorig jaar weliswaar nog een bevolkingstoename van zo'n 13.000 mensen (en daarbij moeten nog de kinderen van de Brusselse Vlamingen geteld worden), maar toch blijft de aangroei klein. In Wallonië en Brussel is er zelfs geen toename meer, maar sterft men er als het ware langzaam uit.

Is dit een teken des tijds?

Er moet natuurlijk opgemerkt dat de centrale regering er nu reeds jarenlang in slaagt de gezinnen mét kinderen te straffen door hen de luttele fiskale en andere voordelen die zij ooit genoten, te ontnemen.

Nochtans blijft de CVP beweren dat zij het opneemt voor de gezinnen met kinderen. Dit wordt formeel tegengesproken door de nuchtere feiten en door de organizatie *„Bond voor Grote en Jonge Gezinnen"*, die vindt dat de maat méér dan vol is.

Maar ja, ooit trok de CVP naar de kiezer met de emotionele slogan *„Red de ziel van het kind"*. En wat daarvan geworden is, behoeft geen kommentaar.

Belachelijk

De PVV startte vorige week met een publiciteitskampagne. Het liberale hoofdkwartier gewaagt in dit verband van een „kommunikatiekampagne", waarbij het de bedoeling is *„het deel van de bevolking te bereiken dat wel liberaal denkt, maar nog geen band voelt met de PVV"*.

Onder het motto *„PVV, de weg van de vrije keuze"* kan men her en der het liberaal geschrijf aanschouwen. Op het belachelijke af: dansende bierglazen en een demagogisch tekstje. Als een reklame voor waspoeder.

En hierbij blijft het niet: er komen ook nog badges en bierkaartjes. Een Eddy Wally-avond heeft er niets aan.

Op deze wijze en dankzij enkele handige reklametruukjes, poogt men het kiesvee aldus te misleiden. Nu mag men de mensen toch niet helemaal voor idioten houden. Het jarenlang verplicht inleveren (zonder resultaat!), het „recht van de sterkste" laten zegevieren en op een ongekende manier de belastingen omhoog jagen... om dan op het einde te spreken van *„een vrije keuze"*.

Niets in de zakken

De „Landsbond der kristelijke mutualiteiten" heeft krachtig geprotesteerd tegen de door dr. Wynen aangeklaagde feiten.

Deze laatste had vorige week beweerd dat vooral de twee grootste ziekenfondsen de gelden voor ziekenhuizen en patiënten met opzet te laat uitbetaalden, en aldus de opgestreken intresten in eigen zakken steken.

De landsbondverantwoordelijken zeggen nu dat *„dit slechts in enkele gevallen zo was"* en dat zij *„in de nieuwe kantoren een bureau reserveren voor kontroleurs"*. Wie die kontroleurs zullen zijn, wordt niet vermeld. Ook werd de beschuldiging, als zouden de ziekenfondsen de grootste financiers van de grote partijen zijn, niet tegengesproken. De binding tussen Kristelijke mutualiteit en CVP, evenals deze tussen socialistische bond en partij, is immers al te nadrukkelijk. Precies daarom moet ook niets verwacht worden van het onderzoek dat CVP-minister Dehaene in dit verband aankondigde... Het is immers nooit goed in de nek van uw geldschieter te schoppen.

Wel korrekt is de mededeling dat de kristelijke mutualiteit nieuwe kantoren betrekt: overal in het Vlaamse land rijzen spiksplinternieuwe en luxueuze mastodonten op, gewoonlijk naast het ACV- en CVP-lokaal. Of erin.

Liberale druk

Tussen 1982 en 1984 zal de fiskale en para-fiskale druk met 3,5 procentpunt toenemen. Alleen reeds de begrotingsmaatregelen die de regering onlangs voor 1984 vooropstelde, zullen voor een verhoging van tweemaal 0,6 percentpunt zorgen.

Dat berekende de studiedienst van de CVP. Waarschijnlijk ter attentie van de liberale partner.

Kwestie van deze nog wat dieper met de neus in de modder te duwen. Te meer daar deze partij ons steeds verzekerd heeft dat niet wij, maar de staat boven zijn stand leeft. Dat de CVP daarbij eens te meer de eigen handen in onschuld wast — alsof zij in de regering er steeds het zwijgen toe doet — is een alom gekende en beproefde taktiek.

Die cijfers over de belastingdruk moeten voor de bevolking nog aangevuld worden met de gemeentelijke belastingen. Ook deze kennen een snel groeiritme: ten opzichte van 1981 stegen de ontvangsten van de gemeenten, de provincies en de Brusselse agglomeraties in 1982 met haast 29 t.h.!

War(s)taal

Er is kop noch staart te krijgen aan de huidige situatie van Cockerill-Sambre. Enige feiten op een rijtje.

Tijdens de vakantiemaanden juli en augustus verloor het Waalse staalbedrijf niet minder dan 3 miljard. De eigen middelen waren uitgeput, zodat onverbloemd gesteld kan worden dat het bedrijf eigenlijk failliet was. De regering sprong echter bij. Het schoof enige miljarden onder tafel die eigenlijk voor de holding Boël-invest voorzien waren.

Diezelfde regering had evenwel in het staalpakt uitdrukkelijk opgenomen dat nieuwe miljarden afhankelijk zouden zijn van een sociaal pakt. Daarover zou eind augustus-begin september een referendum gehouden worden bij de werknemers van Cockerill-Sambre. Maar dat referendum is ondertussen al uitgesteld tot eind oktober. Misschien zelfs tot na Sint-Juttemis.

Doorheen het onoverzichtelijke staaldossier loopt evenwel een rode draad: hoe groot de verliezen ook zijn, de regering past er telkens wel op een of andere manier een mouw aan. En die mouw betaalt de Vlaamse Gemeenschap keer op keer!

De „onzedelijke" meester

Volgende zondag wordt te Watou „meester" Butaye gevierd, van 1921 tot 1944 Vlaams-nationaal volksvertegenwoordiger.

Emiel Butaye, die in 1882 geboren werd als zoon van de veldwachter van Proven, was vóór de eerste wereldoorlog onderwijzer te Watou. De oorlog van '14-'18 maakte hij mee als brankardier. Hij kwam terug „van de gas gepakt", zoals de volksmond dat noemde. Aan het front was hij meer dan ooit flamingant geworden.

Hij was een volksvriend, die de mensen in hun problemen en administratieve beslommeringen bijstond met raad en daad. Wie in de penarie zat, wist dat hij op „meester" mocht rekenen. Dit spontane dienstbetoon stelde hij in het teken van de Vlaamse Beweging. Zo slaagde hij er in, de afdeling van de Vlaamse Oudstrijders te Watou uit te bouwen tot een vereniging van 850 leden — praktisch het hele dorp — met een bloeiende fanfare.

Na gemeenteraadslid geworden te zijn, stelde Emiel Butaye zich in 1921 kandidaat voor het Vlaams Front. Het werd een klinkende overwinning: met praktisch één stem op vier achter zich in het arrondissement Ieper werd hij volksvertegenwoordiger. De omvang van zijn overwinning kan men meten aan het feit, dat de Vlaams-nationale kamerfraktie toen slechts vier leden telde. In Limburg en Oost-Vlaanderen was er geen gekozene. In West-Vlaanderen zorgde „meester" Butaye voor het kworum en sleurde hij Van Severen mee voor Roeselare-Tielt.

Van dan af tot in 1939 bleef Emiel Butaye de grote stemmentrekker, de man die steeds het Westvlaamse kworum haalde. Dank zij zijn populariteit zorgde hij er voor, dat „belangrijker" mannen en feller sprekers dan hij zelf ook verkozen werden: Van Severen en later Jeroom Leuridan.

Hij was een gewetensvol kamerlid dat geen zittingen verzuimde en dat de tribune vooral besteeg om Westvlaamse aangelegenheden te behartigen. Daarbuiten en daarboven was hij de kampioen van het dienstbetoon.

Hij was geen redenaar. Maar een nationalistische meeting zonder „meester" was ondenkbaar in West-Vlaanderen. Met een paar zinnen leidde hij Leuridan in: „Ik heb Jeroom meegebracht om het te zeggen want die kan dat. Maar als er hier mensen zijn met papieren om in te vullen, dan zal ik dat straks wel doen".

Volksvertegenwoordigers hadden toen nog geen privé-sekretaris. Meester Butaye schatte, toen hij na '44 in het interneringskamp van Sinte-Kruis zat, dat hij zowat 43.000 brieven had geschreven. In handschrift. Meestal direkt tijdens zijn zitting in een Vlaams Huis of een boerenkafee. Hij luisterde naar de mensen, schreef de brief die zij nodig hadden en liet hen tekenen.

Alhoewel hij uit de kollaboratie bleef — zonder echter zijn lidmaatschap bij het VNV te verloochenen — werd hij in '44 opgesloten en uit Watou verbannen. Hij stierf in 1953 te Mariakerke-bij-Gent.

Deze brave mens en gelovige katoliek was, in al zijn eenvoud, trouw en beginselvast. Toen de Westvlaamse bisschop mgr. Waffelaert in alle kerken een brief liet voorlezen waarbij de Vlaamsnationalisten en vooral hun stemmentrekker Butaye het mikpunt waren, moet hem dat pijn gedaan hebben. Maar zijn kiezers stoorden zich niet aan het bisschoppelijk verbod om te stemmen voor hen die, uit reden van onzedelijkheid, streven naar ontbinding van België: zij zorgden er voor, dat hun arrondissement in 1929 een tweede man naast Butaye naar het parlement stuurde. Praktisch één leperse kiezer op drie had voor „meester" gestemd...

dio Genes

Nothomb bekent: wij hebben te lang gewacht

Martens' trein raast verder in donkere tunnel

Het zou na de zomervakantie gebeuren. Onvermijdelijk. De regering had er rekening mee gehouden. Maar, dat stakingen van het overheidspersoneel zo spoedig, en zonder te wachten op ordewoorden van de vakbonden, zouden uitbreken, dat was in het scenario hoegenaamd niet voorzien.
De treinmannen van Charleroi hebben een sociale schokgolf doorheen het land veroorzaakt.
En de gedupeerden? Die zijn ook gekend. De verpleegster met nachtdienst die woensdagmorgen geen raad wist om thuis te geraken...

Onder meer de NMBS-werknemers zijn goed geplaatst om zonder veel moeite en meteen de bedoening in gans het land overhoop te halen. Als de treinen niet rijden dan geraken er veel werkzaamheden in de knoei. Dan geraken zus en zoveel ambtenaren, bedienden en arbeiders niet op hun werk en vallen bijgevolg prompt andere (openbare) diensten plat. Maar de regering wist dat hét zou gebeuren.
Vice-premier Nothomb bekende woensdag in een kranteninterview zijn schuld voor werkverzuim. *„Wij hebben te lang gewacht met de sociale rentree".*
„Tja. Nu is er — zoals eveneens verwacht mag worden — dat aloude refreintje: de stakende arbeiders en bedienden begrijpen ons niet goed. Ze hebben geen juist inzicht in de besparingsmaatregelen die de regering om bestwil nog bijkomend wil nemen..."

Diep ongenoegen

Als de treinen niet behoorlijk op tijd rijden, of helemaal niet meer uit de stelplaatsen vertrekken, dan is er in het land veel meer sociale beroering op dreef dan zomaar een wilde staking van enkele duizenden werknemers in overheidsdienst. Die zich trouwens nog immer komfortabel kunnen voelen met hun vastheid van betrekking.
De donderdagstaking van deze week bewijst dat het ongenoegen diep zit bij de bevolking.
Er zijn ook nog andere mensen in dit land die niet meteen op zo 'n spectaculaire wijze hun protest tegen het regeringsbeleid kunnen uiten.
Bedrijfsleiders en werknemers in privé-ondernemingen graven immers hun eigen put als ze uit protest tegen het wanbeleid van Martens V een week de deur dichtdoen.

En de werklozen kunnen hoegenaamd geen zwaar gewicht in de politieke schaal gooien. Toch niet op zo' n spectaculaire wijze dat de minister van Openbaar Ambt of die van Tewerkstelling en Arbeid er van wakker blijven liggen.

Blinde vaart

Zoveel is zeker: wat het sociaal-ekonomisch beleid betreft is de CVP-liberale regering op de dool. Toen het huidig kabinet aantrad werd er reeds vanuit verschillende kringen op gewezen (studiediensten verdrongen mekaar) dat het gevaar dreigde een blinde vaart te gaan nemen in een uitzichtloze donkere tunnel.

Op zo 'n fatale krisistrein blijken we nu vandaag te zitten. Dat, ondanks de harde inleveringsmaatregelen en de bijkomende striemende koopkrachtafslankingen, ministers zonder schroom nu reeds voor volgend jaar lakoniek een tekort van een half biljoen voorrekenen laat de bevolking niet langer lankmoedig over zich heengaan.

Hoewel werkgevers en werknemers de jongste tijd niet de beste sociale relaties hadden — althans niet op het niveau van hun vakorganizatie — vinden ze mekaar vandaag in eenzelfde gelijkluidende kritiek op het regeerbeleid. Het sociaal-ekonomisch beleid en de begrotingspolitiek zijn één grote puinhoop.

Sociaal zedig?

Voorzitter Santens van het Vlaams Ekonomisch Verbond vernietigde vorige week het vermeende herstelbeleid van het regerend (?) Belgisch kabinet.
Hoewel zware offers én van werknemers én van mensen die leven van een vervangingsinkomen werden afgedwongen, blijkt vandaag dat al die bijeengesprokkelde miljarden inleveringsgeld in een uitzichtloze put werden gegooid. Met een kleine cascade devaluaties werd de koopkracht van de bevolking drastisch teruggeschroefd. Er werden ook en vooral veel kleine ondernemingen naar de uitverkoop verwezen.
Het heette allemaal sociaal zedig te zijn om de dag van morgen een gezonder maatschappij opnieuw recht te trekken.
Tot en met het regeringsoptimisme op het gebied van een gezonder handelsbalans deelt de Vlaamse werkgeversorganizatie VEV langs geen kanten.
Van behoorlijke sanering waardoor we opnieuw een hoopvol perspektief krijgen is er volgens het Vlaams Ekonomisch Verbond hoegenaamd geen sprake.
Eerder was er ook al de striemende kritiek van het VEV op Dehaenes plannen voor sanering van de sociale zekerheid.
Vandaag is het de Belgische ministers op een ondubbelzinnige wijze duidelijk geworden dat het de «inleveraars» „tot hier zit".

Duidelijk signaal

Bij de stakingsgolf is andermaal gebleken welk een verschillende sociale discipline Vlamingen en Walen opbrengen.
Duidelijk is de protestreflex in Wallonië heftiger en algemener.
Dat de slachtoffers van de protestmanifestaties andermaal de minst fortuinlijke mensen van bij ons zijn pleit niet meteen voor de sociale verantwoordelijkheid die stakers bij openbare diensten dagenlang links laten liggen.
Maar gelukkig zal ook in dit stadium de regeringspolitiek op sociaal gebied falen: namelijk *het tegen mekaar uitspelen van diverse bevolkingsgroepen.*
Zoals PTT-staatssekretaris Paula D'Hondt poogde: de gepensioneerden opzetten tegen de poststakers die volgens haar verantwoordelijk moeten tekenen voor latere uitbetaling van pensioenen.
Nu is het vooral afwachten hoe de nationale vakbonden — die hun vurigste militanten achternalopen — verder ageren. Dat het land wekenlang overhoop wordt gegooid met wilde stakingen, daar vindt de bevolking hoegenaamd geen heil bij. Maar dat de rampzalige sociaal-ekonomische politiek hardnekkig wordt volgehouden is nog erger.
De zoveelste treinstaking die nog andere diensten sociaal beroerde, met de grote individuele miseries die erbij horen, heeft hoedanook de verdienste een duidelijk signaal te zijn voor Martens V. **(hds)**

Eyskens deelt nieuwe enveloppes uit

Niet zeggen dat de regering niet regeert!

Zo heeft minister van Ekonomische Zaken Mark Eyskens na zijn vakantie twee forse beslissingen genomen.

Ten eerste: het aangekondigde referendum bij Cockerill-Sambre (ultieme voorwaarde voor verdere miljardeninjekties) wordt uitgesteld tot misschien wel eens eind oktober. Ten tweede: met nationale staatswaarborg kreeg Cockerill-Sambre andermaal (via de ingewikkelde sluizen van Boël-invest) miljarden kaskrediet toegestopt. Het gaat wel degelijk om *vers geld* uit *nieuwe enveloppes*, zoals dat in vakjargon luidt.

Maar er is ook nog een derde

prestatie: de Franse konsulent Gandois heeft verklapt de meest delikate (én belangrijkste) aspekten van zijn aanvullende Cockerill-Sambre-rapport slechts mondeling aan enkele bevoorrechte ministers over te maken.

De miljardenrekeningen worden krampachtig gehuld in een waas van geheimzinigheid.

Geen Vlaams geld meer voor die Waalse staalreus, zo triomfeerden CVP- en PVV-ministers net voor hun zomervakantie.

Maar inmiddels worden we duidelijk toch mede als borg opgeëist om het boegbeeld van de verkwistende Belgische centralistische politiek overeind te houden.

Het zou gedaan zijn met de politiek van twee maten en twee gewichten. De Vlaamse werknemers van het scheepbouwbedrijf Cockerill-Yards gingen niet akkoord met Eyskens' inleveringseisen. Prompt weigerde de ekonomieminister elke nieuwe frank staatssteun. Cockerill-Yards ging reeds lang geleden op de fles.

1,5 miljard, plus, plus...

Bij Cockerill-Sambre gaat dat anders.

Met andermaal een zoveelste enveloppe *(voorheen heette het dus CVP-triomfalistisch geen frank meer)* wordt de financiële miserie van de Waalse staalreus bestendigd. We hoeven niet te wachten op Gandois' of Eyskens' mededelingen.

In de twee vakantiemaanden boekte Cockerill-Sambre telkens nagenoeg 1,5 miljard verlies.

En de vooruitzichten voor het najaar zijn ronduit zeer somber. Dat verzwijgt de regering vandaag in alle talen. Allereerst zijn er grote twijfels omtrent voldoende bestellingen bij Cockerill-Sambre. En anderzijds is het ook in regeringskringen momenteel best geweten dat de staalprijzen op de wereldmarkt andermaal aan een krisisdaling toe zijn. Wat voor het slechtbeheerde Cockerill-Sambre een bijkomende gigantische rodecijferrekening dreigt op te leveren.

Maar dat hier lustig verder wordt gemodderd met miljarden terwijl andere bedrijven enkele luttele miljoenen steun van de overheid dienen te ontberen, daar blijken de Vlaamse ministers in de regering-Martens V zich hoegenaamd niet aan te storen.

Die miljarden *„vers geld"*, worden inmiddels wél onverbiddelijk op ons aller rekening geschreven.

(hds)

Jef en Piet

TAK-aktief

Erwin Brentjes, voorzitter van het Taal-Aktie Komitee, kondigde vorige week aan dat *„TAK de oorlog aan Happart heeft verklaard"*. Er zal binnenkort weer gewandeld worden in de Voerstreek om aan het warhoofd Happart diets te maken dat het nu eindelijk moet uit zijn met zijn pesterijen tegenover de Vlamingen.
Ook plant het TAK akties in de faciliteitengemeenten rond Brussel en naar aanleiding van 11 november hoopt men beweging te krijgen om die andere Belgische schande, namelijk het uitblijven van amnestie, aan te klagen.
Heel wat akties zullen gevoerd worden naar het voorbeeld van de Poolse vrije vakbond Solidariteit en in pure Grammens-stijl. Het worden hete herfstdagen...

Vrije val

De industriële produktie van Wallonië zit onverminderd in een vrije val. Stellen we de industriële produktie van 1970 gelijk met 100, dan haalde Wallonië in mei jongstleden nog net 96,7. Vlaanderen daarentegen klom op tot 140,7 en Brussel handhaafde zich rond 101,8. 's Landsgemiddelde was 120,9.

Deze berekening laat echter één sektor ongemoeid, de bouwsektor. Wanneer we deze opnemen in de industriële produktie dan wordt meteen duidelijk dat het nog veel te vroeg is om viktorie te kraaien over een ekonomische heropleving. Dat leert een vergelijking van de totale industriële produktie van de eerste vijf maanden van 1983 met dezelfde periode van 1982. In Vlaanderen werd 1,1 % minder geproduceerd, in Wallonië 6,6 % en in Brussel zelfs 14,3 %.

Deze achteruitgang kan bovendien niet langer op de toename van de lonen geschoven worden. Volgens het Nationaal Instituut voor de Statistiek namen de bruto-lonen in de nijverheid tussen juli 1982 en juli 1983 af met 2 %. in reële koopkracht.

Brussel vestigingsplaats

Vorige week werd het officieel bekend. De Vlaamse regering kiest voor Brussel: deze stad moet de vestigingsplaats blijven voor de centrale diensten van het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Hiermee wordt de aanwezigheid van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel bevestigd. Het kan eigenlijk ook niet anders dan dat Brussel, als aloude Nederlandse stad, de belangrijkste diensten voor Vlaanderen blijft vervullen. Al zullen ongetwijfeld, in het raam van de decentralizatie, een aantal diensten uit de hoofdstad naar de provincies dienen overgeheveld.

Onze krisisbedoening, geprojekteerd op papieren berg

Het volstaat om een min of meer officiële funktie te bekleden, een telefoon- of ander publieknummer te bezitten, of men geraakt overstelpt met berichten, jaarverslagen, bulletins, nota's, overzichten, rapporten...
Voor de leek is het doodgewoon onvoorstelbaar wat aan bedrukt papier alleen al door de kombinatie „Europees Parlement - Kamer - Senaat - Vlaamse Raad" wordt geproduceerd. Goed overwogen zou men, als politiek verantwoordelijke, deze niet aflatende stroom van papieren gegevens niet alleen moeten lezen en verwerken; op de koop toe wordt ook verwacht dat daarvan aan een ruime schaar opnieuw „verslag" - „rapport" - „overzicht" wordt uitgebracht...
Nu geven we graag toe dat — afgezien van de opgewarmde kost — een aantal van deze gegevens bezinning en in ieder geval meer ruchtbaarheid verdienen. Als bescheiden bijdrage tot het rapporten-tijdvak volgen hier enkele bedenkingen.
Om te beginnen het Jaarverslag 1982 van de vzw *„Belgische Petroleum Federatie"*. Op gevaar af al te zeer te veralgemenen zou de tendens van dit verslag kunnen samengevat in de zin: „'t zit slecht met de aardolie en er is geen verbetering in het vooruitzicht". Nochtans blijkt dat de bestaande wereld-reserves aan aardolie ruimschoots zullen volstaan om de behoeften te dekken tot diep in het eerste kwart van de volgende eeuw. Maar de produktie van aardolie neemt af en er is „een blijvend overwicht van het aanbod op de vraag". De prijsdalingen, die daarvan normaal het gevolg moeten zijn, worden (voorlopig?) tenietgedaan door de forse stijging van de dollarkoers. En er is duidelijk een neiging om de prijs van de ruwe olie te laten beïnvloeden door de niet-officiële („spot")-prijs. Tussen 1973 en 1982 is ons inlands verbruik aan aardolieprodukten verminderd met *bijna 30 %*. In 1982 sloten twee raffinaderijen, samen goed voor 16,4 miljoen ton, hun deuren. De invoer van ruwe aardolie uit de Perzische Golf nam af ten voordele van Libië, Nigeria en USSR. De Federatie geeft in haar jaarverslag zelfs enige aandacht aan het energie-debat zoals in Kamer en Senaat gevoerd en stelt het ontbreken van regeringsmaatregelen vast onder meer inzake oprichting van Stockagemaatschappij, bodemonderzoek, Fonds voor Bevoorradingsveiligheid. Tenslotte beklaagt men zich over de stijgende belastingdruk op de olieprodukten: op 1 januari '83 had een liter superbenzine 14,68 fr. kunnen kosten. Door BTW en andere taksen was dit in werkelijkheid 31,10 fr. of bijna 212 t.h. méér!

Iets geheel anders, maar toch met uitlopers naar de olieproblemen (rente-stand, dollarkoers), is het verslag 1982 van de *Vereniging Privé-Spaarkassen*. Om de draagwijdte van dergelijk overzicht goed te begrijpen moet men onthouden dat de privé-spaarkassen slechts een *gedeelte* van de landelijke spaarmiddelen beheren. Niettemin beheren deze kassen de mooie som van *676,8 miljard frank* wat op 31 dec. 1982 een toename betekende met 13,3 t.h. ten overstaan van 1981. Over 1982 hebben deze privé-kassen op hun beurt beleggingen gedaan van 675,5 miljard frank.

Zonder verder detail te geven wordt opgemerkt dat de verschillende inleveringsmaatregelen het gezinssparen hebben aangetast (van 19,3 t.h. in 1981 naar 17,5 t.h. in 1982). In het verslag van de privé-spaarkassen wordt eventjes nader ingegaan op enkele biezondere problemen. Zo de vaststelling dat veel personen hun afbetalingen niet meer kunnen bijhouden.

In hun jaarverslag geven de privé-spaarkassen geen melding van de herkomst van de door hen ingezamelde gelden. Als we ervan mogen uitgaan dat de vestiging van de betrokken instellingen ook grotelijks de herkomst van de gelden bepaalt, dan komt zeker 70 t.h. van hun middelen uit Vlaanderen!
Ook de *Hoge Raad voor de Middenstand* pakt jaarlijks met een verslag uit. Het bulletin '82 is hoofdzakelijk gewijd aan een aantal adviezen in verband met de vereenvoudiging van de administratieve formaliteiten. Hiermee wordt, althans van de kant van de kleine zelfstandige en ambachtsman(-vrouw), de aanhef van deze bijdrage bevestigd: nl. dat de papiermolens en de bureaukratie fnuikend inwerken op elk zelfstandig initiatief. Een kommissie, „conform" genoemd, kreeg de dubbele opdracht om enerzijds nieuwe bureaukratische maatregelen te verhinderen en anderzijds een poging te doen om de bestaande bureaukratie in te dijken.
In de loop van 1982 heeft de Hoge Raad aandacht besteed aan wat heet „het konkurrentievervalsend effekt van sommige parallelle markten". Maar de inhoud van de verstrekte adviezen is uiteindelijk minder scherp dan de algemene hoofding zou doen vermoeden: boerenmarkten, verkopen op de hoeve, werking van landbouwkoöperatieven vinden nog genade wanneer aan een aantal minimale voorwaarden wordt voldaan.
Van oudsher is het vestigingsbeleid een heet hangijzer voor de middenstand. De Hoge Raad leert ons dat einde 1982 37 beroepen definitief zijn gereglementeerd. Misschien mag in dit verband enige aandacht besteed worden aan het beroep van „restaurateur": deze sektor vertegenwoordigt een jaarlijks zakencijfer van ruim 3 miljard frank en is biezonder arbeidsintensief (28.000 arbeidsplaatsen in 1981). Wie enigszins weet wat er in de *horeca*-sektor omgaat, zal beseffen hoe delikaat deze materie ligt.

De *Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening* is niet de minste onder de producenten van bedrukt papier. Afgezien van jaar-, maand- en weekverslagen die door de centrale diensten RVA (of door de lokale diensten) worden verspreid, is de statistische ploeg van de RVA overgegaan tot het opmaken van een *steekproef over de werkloosheidsbevolking op datum van 30 juni 1982*. De vorige „steekproef" dagtekende van juni 1979. Maar inmiddels is de werkloosheid in reële cijfers tot ver boven de 500.000 gestegen. Wie tegenover het fenomeen van de werkloosheid aarzelend of kritisch staat, zal door de gegevens van deze „steekproef" op z'n minst worden ontnuchterd. We geven kris-kras enkele cijfers.

- **Bijna 17 t.h. van de werklozen zijn gezinshoofden.**
- **Onder de werkloze „samenwonenden" zijn bijna 91 t.h. vrouwen.**
- **Bijna 70 t.h. van de samenwonende werklozen is jonger dan 35 jaar; *onder de werkloze gezinshoofden daarentegen is ruim 45 % ouder dan 45 jaar.***
- **Bij alle kategorieën (gezinshoofden, samenwonenden, alleenstaanden) zijn er steeds beduidend meer arbeiders dan bedienden.**
- **Bij de vreemdelingen-werklozen ligt de kategorie van de gezinshoofden het hoogst.**
- **Volgens de uitgekeerde vergoedingen zat ongeveer 25 t.h. van de werkloosheid in de hoogste schijf (tussen 20.000 en 23.478 fr. - cijfers van 30.6.82), 15 t.h. in de schijf tussen 15.00 en 20.000 fr., *53 t.h. in de schijf tussen 10.000 en 15.000 fr.)*, 7 t.h. in de schijf tussen 5.000 en 10.000 fr.**

Hopelijk geeft deze beknopte ontleding van vier (schijnbaar totaal van elkaar losstaande rapporten) misschien toch aanleiding om onuitgesproken verbanden te leggen. Waarmee we dan terug staan bij ons uitgangspunt: dat de papieren-berg, die onze „beschaving" dagelijks baart, toch nog een grijpbare steun biedt om de menselijke roerselen terug te vinden!

Guido Van In, senator.

OPI NIE

VAN HET EKO FRONT

Minister Akkermans in de tegenaanval

Zijn de natuurbeschermers leugenaars?

Eén van de vele grindkraters.

Zondag aanstaande gaat te Stokkem in Limburg de 30ste Nationale Natuurbeschermingsdag door. Gemeenschapsminister van Ruimtelijke Ordening, Landinrichting en Natuurbehoud Paul Akkermans zal aan het grindgat op het gehucht Negenoord-Molenveld niet worden gemist. Zijn jongste reaktie op de persmededeling van het Nationaal Verbond voor Natuurbescherming is daar niet vreemd aan. Daardoor is trouwens een toestand ontstaan die vergelijkbaar is met het dovemansgesprek dat in het begin van de jaren '70 plaatshad tussen de natuurbeschermers en de toenmalige CVP-bazen De Saeger en Vlerick. De bewering dat alle natuurbehoudsproblemen bij ontgrondingen worden opgelost houdt meteen in dat de natuurbeschermers leugenaars zijn..

Dat is wat de Vlaamse minister van Natuurbehoud wil doen geloven. Uit de dossiers blijkt echter het tegendeel, zodat minister Akkermans die door zijn verklaringen smalend alle verantwoordelijkheid terzake wegwuift alleen maar zijn gezag ondermijnt.

Vlaanderens meest verminkte landschap

Door de grondwinning in het Maasland verdwijnen jaarlijks vele honderden hektaren landbouwgrond en natuur. Indien ze aan het huidige tempo blijft doorgaan, dan zullen daar nog meer kuilen en plassen ontstaan.

Noodgedwongen krijgen we een nabestemming als spaarbekken, stort of watersportplaats. Dit kan zinvol zijn, maar niet voor alle grindkuilen. Door deze schijnbaar nuttige projekten op te hemelen tracht minister Akkermans de ongebreidelde ontgronding van Kessenich in het noorden tot Lanaken in het zuiden te rechtvaardigen. Stokkem verliest daardoor ruim één vijfde van zijn grondgebied. In het aangrenzend dorp Elen is bovendien een bufferzone voorzien van vierhonderd hektare, die de grindlobby vanaf 1987 mag ontginnen.

De Maaslandse Milieuaktie heeft hiertegen twee en een half jaar geleden een bezwaarschrift ingediend bij de Raad van State... Intussen zijn de hooi- en graslanden van de Masuiterwaarden door ontgronding omgevormd tot Vlaanderens meest verminkte landschap.

Het gewestplan voor het Maasland van 1 september 1980 vermeldt 2.451 hektare ontginningsgebied, 682 hektare reserve-grindstroken en 11 hektare onwettig gestarte, maar nu geregularizeerde ontgronding. De huidige projekten liggen trouwens buiten de aanslibbingsvlakte van de Maas, omdat daar het proces al voltooid is, tenzij heelder dorpen worden afgebroken. Ter vergelijking: de hele regio, die aanleunt tegen de

Embleem van de natuurbeschermingsdag.

Maas, heeft een oppervlakte van ruim 33.000 hektare, zodat tien percent in de handen van de grindboeren komt.

Hoe een kiezeltje rollen kan

In de jaren zestig gold de verplichting om elk jaar vijftig percent van de uitgebaggerde oppervlakte op te vullen. Deze maatregel werd echter meestal niet toegepast. In 1969 kreeg de Interkommunale Maatschappij voor de Ruimtelijke Ordening in Limburg van de provincie de opdracht om deze taak uit te voeren. Daarbij moest een heffing van 15,2 fr. per ton de nodige financiële middelen opleveren. In 1972 werd dit bedrag, dat al niet volstond, onder druk van de grindlobby verminderd tot 6 fr. per ton. Daardoor trokken Nederlandse grindboeren, met hun moderne baggerboten de Maas over, om aan de zwaardere heffingen te ontsnappen, die in Nederland sedert 1969 van kracht waren. De landschapsverwoesting kwam daardoor voorgoed op gang.

In 1977 werden honderden hektaren groeven in het ontwerp-gewestplan opgenomen als spaarbekken en watersportplaats, vermits de volledige opvulling ervan zowat acht miljard frank zou kosten en de heffingen uiteraard niet zoveel hadden opgebracht.

In het definitieve gewestplan van 1980 werden de helft van de geslagen kraters meteen „plassen", terwijl in de praktijk elke groeve als sluikstort wordt gebruikt.

Kortom, in het goed gedokumenteerd dossier, „Kiezel of Delen" van de Maaslandse Milieu Aktie, uitgegeven naar aanleiding van de natuurbeschermingsdag van zondag aanstaande, staat klaar en duidelijk wat er aan de hand is.

Wie de 95 bladzijden leest, zal ook een antwoord kunnen geven op de prangende vraag: zijn de natuurbeschermers leugenaars?

Minister Akkermans: persona non grata

Intussen heeft het Nationaal Verbond voor Natuurbescherming aan minister Akkermans laten weten dat noch hij, noch zijn kabinet zullen worden uitgenodigd op de natuurbeschermingsdag. In het verleden was het gebruikelijk dat de minister van Natuurbehoud aanwezig was op deze manifestatie. Aangezien een groot aantal milieuorganizaties geen vrede nemen met het gevoerde beleid, wordt de minister dit jaar bewust geweerd.

In het dokumentatiepakket dat zondag zal worden verspreid, steken trouwens nog andere bezwarende dokumenten, die getuigen van Vlaams wanbeleid inzake natuurbeleid. Zo neemt minister Akkermans volgens het tijdschrift „Natuurreservaten" (5de jaargang nr. 3, blz. 88-92) een loopje met het natuurbehoud en heeft hij de aankoop van groengebieden gebruikt.

(5de jaargang nr. 1, blz. 26). Volgens het tijdschrift „Mens en Vogel" van het Coördinatie Comité voor Bescherming van Vogels geeft hij toe aan huichelende vinkeniers en laat hij de houtsnip weer afslachten. Volgens de Bond Beter Leefmilieu tenslotte lapt de Interkommunale Waterleidingmaatschappij van Veurne-Ambacht de beslissing van de Vlaamse Executieve van 6 juli jl. aan haar laarzen en gaat ondanks verzegeling toch door met de waterwinning in het Hannecart-bos te Oostduinkerke en dit op grond van een bouwvergunning voor een pomp- en ontijzeringsstation afgeleverd door... minister Akkermans!

Zo bekeken, verdienen het „Groenkomitee Dilsen", de „Maaslandse Milieu Aktie" en de „Natuurbeschermingsaktie Limburg" veel meer het vertrouwen van de bevolking dan de huidige Vlaamse minister voor Natuurbehoud.

Roeland Dirks

30ste Nationale Natuurbeschermingsdag

Zondag 18 september 1983 Stokkem-Dilsen in het Maasland

„LANDSCHAP EN ONTGRONDING"

10-12 u: volksdansen, koncert, geleid bezoek.

12-13 u. 30: dorpsplein-happening

13 u. 30-17 u.: manifestatie, muziek, keuze uit drie wandelingen van 6 km. Kontaktadres: Groenkomitee Dilsen, Europalaan 89, 3650 Dilsen.

Het mooie Maasland

De verdragsrechtelijke bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap

Het bezoek dat gemeenschapsminister Hugo Schiltz aan Tsjechoslovakije bracht zal de diskussie over de internationale bevoegdheden van gemeenschappen en gewesten weer doen oplaaien. Een polemiek die losbrak na de recente bezoeken van Schiltz aan Catalonië en de Verenigde Staten, evenals na de reizen van de gemeenschapsministers De Wulf aan Helsinki en Geens aan Québec.

Deze problematiek is niet makkelijk te volgen door een leek op het vlak van het internationale recht. Hoeveel moeilijker moet dit dan niet zijn voor een buitenlander?

Zo kon men het beleven dat, tijdens één van de vele gesprekken van minister Schiltz met de leiders van Tsjechoslovakije, de dienstdoende tolk „Flämische Gemeinschaft" vertaalde door „Flämische Republik"_

Een vraaggesprek met Schiltz over een belangrijk aspekt van het Belgische kluwen.

In het huis van de Belgische zaakgelastigde Bernard Pierre werd een receptie aangeboden. Hugo Schiltz in gesprek met H. Ler, minister van Financiën in Tsjechoslovakije en de dekaan van de landbouwfakulteit van de befaamde ekonomische Hogeschool van Praag, H. Petrivalsky.

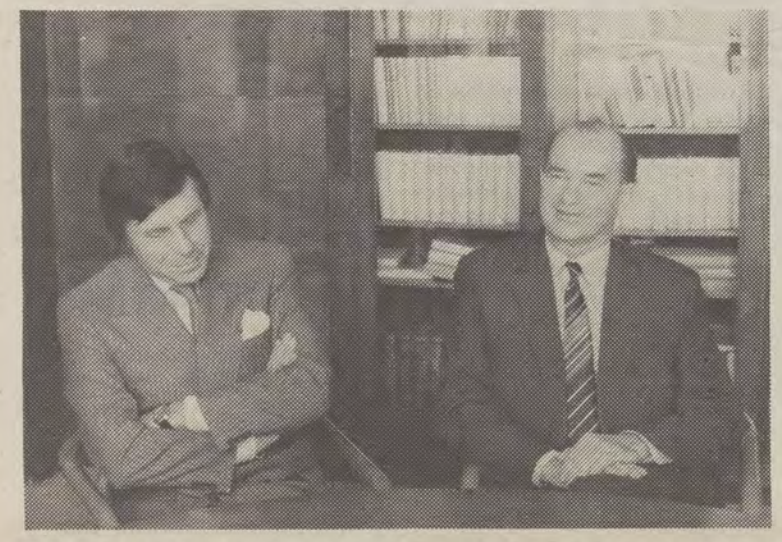

Dat men in het buitenland geen problemen ondervindt in het onderhouden van internationale betrekkingen met deelstaten wordt duidelijk wanneer men vaststelt dat de Vlaamse Gemeenschapsminister zelfs officieel ontvangen werd door H. Potac, de vice-premier van Tsjechoslovakije, die tevens voorzitter is van de zeer belangrijke „Plankommissie".

Hugo Schiltz:

„Echte betekenis geven aan autonomie!"

WIJ: „Heeft de Vlaamse Gemeenschap het recht internationale verdragen af te sluiten?"
Hugo Schiltz: *„Rond de bevoegdheden van de Gemeenschappen en de Gewesten op internationaal vlak is de jongste maanden inderdaad een heftige polemiek gevoerd tussen het centrale niveau en de regio's. De regeringen beroepen zich, ieder voor zich, op historische, exegetische, politieke en wetenschappelijke analyses, adviezen en autoriteiten.*
Niemand betwist daarbij dat de Gemeenschappen en Gewesten als volwaardige publiekrechtelijke rechtspersonen op geldige wijze allerhande internationale aktiviteiten kunnen ontwikkelen, men denke aan het afsluiten van kontrakten, het inrichten van internationale manifestaties, de prospektie van investeerders, enz... De diskussie gaat echter over de verdragsrechtelijke bevoegdheid van de regio's en betreft zowel de internationale als interne publiekrechtelijke aspekten van het probleem.
Wat het internationaal recht *betreft gaat één stelling ervan uit dat elke staat op internationaal vlak noodzakelijkerwijze naar voor komt als een unitaire staat, en dat bijgevolg alleen de centrale overheid het land kan verbinden in de internationale rechtsorde.*
Die visie wordt niet alleen tegengesproken door de konstitutionele praktijk, men denke ondermeer aan de Duitse Länder, de Zwitserse Kantons, de Canadese Provincies, en een aantal Sovjet-Republieken, die wel degelijk een eigen verdragsrechtelijke bevoegdheid uitoefenen. Ze vindt ook nauwelijks steun in de literatuur. Het internationaal recht verwijst integendeel naar het intern recht van elke staat voor wat de aanduiding betreft van de rechtssubjekten bevoegd op verdragsrechtelijk vlak.
Dit volgt logischerwijze uit de principes van autonomie en zelfbepaling die algemeen worden erkend in het internationaal recht. Bijgevolg staat het elke staat vrij zijn eigen grondwettelijke inrichting te kiezen en niets verhindert een staat in zijn internationale betrekkingen de bevoegdheidsverdeling, zoals die bestaat op het interne vlak, te verklanken in een hiermee overeenstemmende opsplitsing van de internationale verantwoordelijkheid".

WIJ: „Waarop steunt de unitaire regering zich dan?"
Hugo Schiltz: *„De centrale overheid beroept zich ook op het* „Verdrag van Wenen" *van 1969 inzake verdragsrecht. Weliswaar bevat dit verdrag — dat overigens in het algemeen een zeer klassiek standpunt vertolkt — enkel regels met betrekking tot de verdragsrechtelijke bevoegdheid van „Staten", doch het sluit de verdragsrechtelijke bevoegdheden van andere rechtssubjekten niet uit. Integendeel, die bevoegdheid wordt in art. 3 van het verdrag uitdrukkelijk erkend. Niets in de internationale rechtsorde verzet zich bijgevolg tegen het feit dat deelstaten als internationale rechtssubjekten, bevoegd om verdragen te sluiten, worden beschouwd".*

WIJ: „Nochtans zegt de Belgische Grondwet dat uitsluitend de centrale regering internationale bevoegdheid heeft?"

Hugo Schiltz: *„Art. 68 van de Belgische Grondwet kent van ouds de koning de leiding van de buitenlandse betrekkingen en de bevoegdheid tot het sluiten van verdragen toe. Sommige rechtsgeleerden, en ook de centrale overheid die zich die visie heeft eigen gemaakt, kennen aan dit grondwetsartikel een alles-determinerende betekenis toe en wijzen bijgevolg elke aanspraak van de Gemeenschappen en Gewesten op dit vlak kategoriek van de hand. Ze baseren zich bovendien op de Bijzondere Wet van 8 augustus '80 die enerzijds voorschrijft dat de Exekutieven moeten betrokken worden bij de onderhandelingen over verdragen, doch die anderzijds het afsluiten van verdragen exklusief toekent aan de koning.*
Nu is de betreffende passage uit deze wet in vrij algemene bewoordingen gesteld, doch uit de parlementaire voorbereiding van de wetten op de staatshervorming blijkt onmiskenbaar dat ze slechts bedoeld is voor de gewesten.
Totaal anders echter is de situatie van de Gemeenschappen waarvoor deze restriktie niet geldt!"

Grondwettelijke tegenstrijdigheid

WIJ: „Hoezo?"
Hugo Schiltz: *„Zoals gezegd kent Art. 68 van de Grondwet in het algemeen het „ius tractandi" toe aan de koning.*

Tsjechoslovakije, officieel „Ceskoslovenska Socialisticka Republika" (CSSR), in oppervlakte ruim 4 keer België, is een staat in Midden-Europa die zich van west naar oost uitstrekt over Bohemen, Moravië, Zuid-Silezië en Slovakije, in het noorden begrensd door Oost-Duitsland en Polen, in het oosten door de Sovjetunie, in het zuiden door Hongarije en Oostenrijk en in het westen door West-Duitsland. Administratief is het land verdeeld in twee deelstaten: de Tsjechische Socialistische Republiek, die Bohemen en Moravië omvat (samen acht provincies), en de Slovaakse Socialistische Republiek, die Slovakije omvat (vier provincies).

Het Tsjechoslovaakse grondgebied strekt zich van oost naar west uit over een afstand van meer dan 700 km en bestaat, historisch gezien, uit twee delen: het Tsjechische deel (Bohemen, Moravië en een deel van Silenzië) en Slovakije. Er zijn ca. 9.850.000 Tsjechen (66 % van de totale bevolking) en ca. 4.570.000 Slovaken (30 %). De overige bevolking bestaat uit nationale minderheden (Hongaren, Duitsers, Polen en Oekraïeners).

Ook H. Adamec, vice-voorzitter van de Tsjechische regering, stelde er prijs op de Vlaamse Gemeenschapsminister te ontvangen.

Artikel 59 bis van diezelfde Grondwet echter draagt de internationale samenwerking over kulturele en persoonsgebonden aangelegenheden op aan de Gemeenschapsraden, en de Bijzondere Wet tot hervorming van de instellingen die tot uitvoering van art. 59 bis de internationale samenwerking regelt verleent bevoegdheid tot instemming met verdragen aan de Gemeenschapsraden en bepaalt dat de verdragen bij de bevoegde Raad worden ingediend door de Gemeenschapsexekutieve. Er bestaat dus op dit vlak een tegenstrijdigheid op wettelijk en vooral grondwettelijk vlak, zodat moet uitgemaakt worden welke bepalingen primeren.

Indien men zou uitgaan van de primauteit van art. 68 van de Grondwet impliceert dit logischerwijze de onuitvoerbaarheid van art. 59 bis en eveneens van art. 16 van de Bijzondere Wet, in deze faze van de Staatshervorming. Deze stelling lijkt ons niet alleen strijdig met de geest van de hervorming, die toch de volwaardige autonomie voor de Gemeenschappen erkent, en bijgevolg ook de onmiddellijke inwerkingtreding voor alle grondwettelijke en wettelijke bepalingen die dit moeten realizeren. Ze is ook onverenigbaar met een aantal fundamentele principes uit het konstitutioneel recht. De koning is volgens de Grondwet een politiek onverantwoordelijke instantie, zodat hij noodzakelijk handelt onder ministeriële verantwoordelijkheid. Nu zijn de Exekutieven sinds 1981 uit de centrale regering getreden, en de leden van de Exekutieven zijn geen ministers van de koning. Ze kunnen derhalve geen mede-ondertekening verlenen voor de akten van de koning en kunnen hiervoor evenmin politieke verantwoordelijkheid dragen, zoals de Grondwet dat voorschrijft".

Geen ondergeschiktheid

WIJ: „Zeker niet voor kulturele en persoonsgebonden materies..."

Hugo Schiltz: *„Inderdaad. Inzake kulturele en persoonsgebonden materies kan dit alleen via dekreten en besluiten van de Gemeenschapsraden.*

De toepassing van art. 68 van de Grondwet op de Gemeenschappen zou betekenen dat ze zich voor bepaalde aspekten van hun bevoegdheid moeten gedragen naar een centraal gekoncipieerd kader. Dit is onverenigbaar met het principe van de autonomie van de Gemeenschappen. Gemeenschappen (en ook Gewesten) zijn immers geen aan de centrale overheid ondergeschikte, doch daarin negengeschikte en gelijkwaardige entiteiten!

De basisprincipes van het Belgisch grondwettelijk recht verzetten zich dus tegen het onverkort toepassen van art. 68 van de Grondwet t.a.v. de Gemeenschappen. Dit grondwetartikel dateert echter van 1831 en moet gezien worden binnen de klassieke eenheidsstaat die België toen was. Sindsdien, en vooral sinds de recente staatshervorming, is het Belgisch staatsrechtelijk bestel ingrijpend gewijzigd.

De grondwetgever van 1970 en 1980, heeft door de invoeging van art. 59 bis, een zelfstandige internationaalrechtelijke bevoegdheid aan de Gemeenschappen verleend op het stuk van de kulturele en persoonsgebonden aangelegenheden. Enkel in die visie krijgt de autonomie van de Gemeenschappen, die toch het basisbeginsel is van de jongste staatshervorming, een reële betekenis.

(pvdd)

De Vlaams-nationale omroep op de televisie.

Werkloos zijn: da's geen werk!

Vrijdag 30 september brengt de Vlaams-Nationale Omroepstichting om 21 u. 30 op BRT2 een reportage over de menselijke gevolgen van het werkloos zijn, haakt kamerlid Willy Kuijpers in op de Europese verkiezingen van volgend jaar en staan rozen van bij ons in de kijker.
(Dit programma was voorzien voor donderdag 15 september maar werd wegens de stakingsperikelen naar eind deze maand verschoven).

Nobels-Peelman

De menselijke gevolgen van bedrijfssluitingen wordt meestal onderschat. Voor hen die zich vaak gedurende twintig, dertig jaar hebben ingezet, komt werkloos zijn hard aan. De VNOS-ploeg zocht kontakt met voormalige werknemers van Nobels-Peelman te Sint-Niklaas en registreerde hun vaak onthutsende situatie.

De resultaten ziet U in de reportage „Werkloos zijn: da's geen werk!" Naast een aantal naamloze arbeiders en bedienden werken **Marcel Bracke** (ex-werknemer), **Roger Staessens** (ACV), **Roland Pannoucke** (ABVV), **Leo van Hoeylandt** en **Leo Robbrecht** (ondernemingsraad) mee aan dit programma.

Europa '84 (2)

In de tweede aflevering in de reeks „Europa '84", naar aanleiding van de komende verkiezingen voor het Europees parlement, reageert VU-volksvertegenwoordiger **Willy Kuijpers** op enkele merkwaardige uitspraken van eresenator **Maurits Coppieters** over Europa, ondermeer met betrekking tot de noodzakelijke herziening van het Verdrag van Rome en de zware, maar belangrijke Europese opdrachten van de Volksunie.

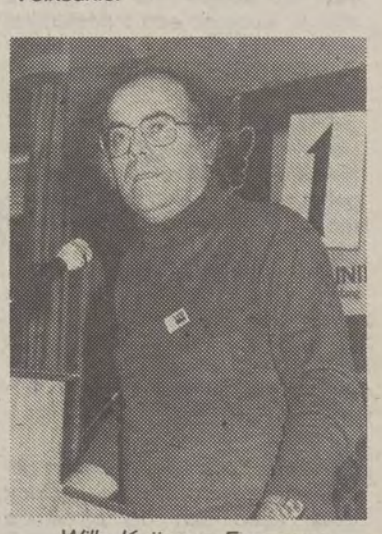

Willy Kuijpers: Europese opdracht is belangrijk.

Rozen van bij ons

Rozen hebben met sukses de loop der tijden getrotseerd, zowel bij de beroepskwekers, als bij de tuinliefhebbers. Bij ons is het eigendomsrecht van de kweekprodukten trouwens beschermd door de wet van 20 mei 1975. Zowel in de tuin, als in de vaas is de roos nu nog erg in trek. Hoe dat komt, vertelt rozenspecialist **Wilfried Delforge** uit Belsele. Snijrozen worden in serres gehouden van in de vroege lente tot kort na nieuwjaar. Ze zijn meestal bestemd voor de veiling. Er zijn nog heelwat ambachtelijke bedrijven zoals dat van **Etienne Dieleman** te Stekene. Het sorteren gebeurt er aan de lopende band, maar het tellen, gelijkleggen en schoonmaken is nog echt handwerk, dat niet zonder handschoenen wordt aangepakt. Geen rozen zonder doornen dus. Toch blijven de rozen zorgen voor een verrukkelijke bloemenversiering, die uiterst voordelig is.

Roeland Dirks

Rozen van bij ons doen het nog steeds goed in tuinen en parken.

GEVAFAX X31.

elke 2 sekonden een perfekte kopie

Moussault Originals International

AGFA-GEVAERT

Afd. 2395, Septestraat 27, 2510 Mortsel, tel.: (031) 40.59.00 tst. 132.

Over historische bronnen en vervalsingen

Elke kennis van het verleden berust uiteindelijk op bronnen. Bronnen leveren een spoor of een getuigenis van het handelen van de mens. Er bestaan tal van historische bronnen, waarin de jongste tijd trouwens een evolutie merkbaar is. Waar men tot vóór enkele decennia nog bijna uitsluitend het geschreven dokument als enig gezaghebbende en waardevolle bron aanvaardde, is recentelijk een sterke stroming op gang gekomen die ook andere materialen en gegevens als historische bronnen erkent. De *„mondelinge traditie" („oral history")*, en dit zeker voor momenten of periodes waarin de ooggetuigen er belang bij hadden hun ervaringen niet neer te schrijven, wint aan belang.

Denken wij maar even aan de televisiereeks *„De Nieuwe Orde"*. Toch heeft elke vorm van informatie haar grenzen. Een bron wordt niet zonder meer gebruikt en overgenomen, maar dient kritisch gewikt en gewogen. Bij dit interpretatieproces komen een reeks hulpwetenschappen te pas en de juxtapositie van de kritisch afgewogen en gezuiverde bronnen leidt ons, teoretisch, naar het bewijs dat een bepaalde menselijke handeling of een gebeurtenis zich wel degelijk heeft voorgedaan. Zo komen we van bron tot feit. Welke graad van zekerheid we evenwel bezitten over de bronnen die ons meer vertellen omtrent de historische feiten, maakt deel uit van de geschiedkundige kritiek.

Het vervalsen van historische dokumenten is een konstant weerkerend gegeven doorheen de geschiedenis. Het behoort tot de taken van de historicus deze falsa te ontmaskeren, als onderdeel van de algehele kristische diagnose van de bronnen. De oorsprongkritiek stelt de vraag naar de auteur: *„Waar, wanneer en door wie werd de bron opgesteld?"*. De identifikatie in de bron is geen totale waarborg voor de juistheid ervan. Het essentiële van vele vervalsingen, valse oorkonden bijvoorbeeld, is precies dat zij zich uitgeven voor iets anders dan zij in werkelijkheid zijn. Bijvoorbeeld dat ze een datum opgeven die niet de reële redaktiedatum is, dat de vermelde auteur niet de werkelijke auteur is. Zelfs kloosterlingen leenden zich tot geknoei; het befaamde pseudo-origineel, zogenaamd uitgaande van de Franse koning in 1110 ten gunste van de Gentse Sint-Pietersabdij, werd in feite vervaardigd in 1250.. door de monniken van Sint-Pieters zelf.

De onontbeerlijke historische kritiek

Meestal situeert de vervalser (falsaris) zijn produkten in een min of meer lang vervlogen tijd, omdat de kontroleerbaarheid afneemt daarmate de pseudo-getuigen van die valse oorkonden toch reeds overleden zijn.

Een recente vervalsing die veel stof heeft doen opwaaien was de publikatie van de zogeheten dagboeken van Hitler. Zelfs een vermaard historicus én „Hitler-specialist", zoals professor Trevor-Roper, beweerde aanvankelijk dat deze geschriften écht waren.

Nadien bleek het om, weliswaar biezonder handige, maar toch onmiskenbare vervalsingen te gaan.

Over het vervalsen van historische dokumenten hadden wij een openhartig en lang gesprek met professor Walter Prevenier, hoogleraar aan de Gentse universiteit (° 1934). Prevenier is sinds '64 ook algemeen sekretaris van het Willemsfonds en ondervoorzitter van de Unie van Vrijzinnige Verenigingen. Zijn kursus *„Een overzicht van de geschiedkundige kritiek" behoort tot de drukst bijgewoonde en boeiendste leerkolleges van de fakulteit Letteren en Wijsbegeerte.*

Zelfs vermaarde historici lieten zich beetnemen door een handige vervalser die het daboek van Hitler „ontdekte".

„De duistere wereld van beleggingen"

WIJ: „Hoe is het mogelijk dat historische kwakkels, zoals de recente vervalsingen van de zg. dagboeken van Hitler, „au sérieux" genomen worden? Zo erg dat zelfs vermaarde historici erin trappen?"

***Prevenier:** „Het preciese dossier van deze vervalsingen ken ik niet volledig. Wat wel duidelijk wordt is dat het „systeem" andermaal werkte. Een verklaring voor het feit dat zoiets mogelijk is?*

Vooreerst speelt de kwaliteit van de falsaris en van het vervalste dokument een belangrijke rol. De handigheid en bekwaamheid van de maker zijn zeer belangrijk. In een goed pseudo-dokument moet immers altijd een interne logika steken. En bovenal moet het „verwachtingspatroon" van de lezer ingevuld worden.

Ook zal door de „betere" vervalser aandacht geschonken worden aan de evolutie van het schrift. Zo blijkt dat in de genoemde vervalsingen een schriftevolutie merkbaar is: het handschrift evolueert naar het einde toe in de richting van het handschrift van een oude, zieke man.

Dat een vermaard geleerde hierin trapt, meen ik te kunnen verklaren door het harmonieuze samenspel van deze gegevens en het meespelen van een aantal personen. Zo werd de redaktie van het publicerende weekblad door een kollega-redaktielid in het ootje genomen. Bovendien had de falsaris ook nu weer op een meesterlijke wijze het verwachtingspatroon van een aantal specialisten ingevuld. Hij schreef in funktie van de geleerde(n); dit wil zeggen dat de vervalse dokumenten een teorie bevestigden... Zoiets gebeurt en gebeurde wel vaker. Blijft dan uiteraard het voor een weekblad aanlokkelijke element van verzekerd commercieel sukses."

WIJ: „Vervalsingen zijn van alle tijden?"

Prevenier: *„Ach, vervalsingen gebeuren op grote schaal. Denk maar even aan de bloeiende zwendel in valse schilderijen. Dit is ook zo voor het verkopen van pseudo-historische dokumenten, met aan de kant van de maker als belangrijkste motief: het winstbejag, het gewin. Dit duistere spel tussen koper en verkoper speelt zich bovendien meestal af in de wazige wereld waar goed en kwaad elkaar ontmoeten. De ondeskundige belegger, geprikkeld door die gekende verzamelwoede, wil absoluut een aantal stukken bezitten: het snobisme, fier zijn dat men bepaalde stukken in zijn bezit heeft. En de overtuiging dat men aldus zijn centen waardevol belegt."*

27.000 vervalste, sensationele brieven

WIJ: „Geef eens een sterk voorbeeld van vervalsing van historische bronnen?"

Prevenier: *„Op het einde van de 19de eeuw woonde er in Parijs een ijverige notarisklerk, Vrain-Lucas. Deze man „produceerde" falsa op een ongelooflijk grote schaal. Tijdens zijn vrije tijd was deze klerk zich, als hobby, gaan toeleggen op het imiteren van het handschrift van historische dokumenten uit de Parijse archieven. Zo kwam hij in de verleiding om die pseudo-originelen te gaan verkopen voor echte dokumenten. En uiteindelijk heeft hij er zo 'n 27.000 gemaakt! Zijn specialiteit bestond in het namaken van brieven tussen beroemde personages... tot in het knettergekke toe. Zo „ontdekte" hij zelfs brieven tussen Maria Magdalena en Judas Iskariot, Christoffel Colombus en Rabelais...*

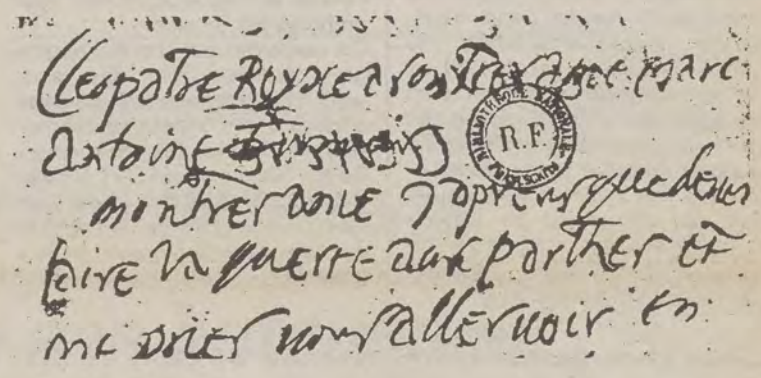

Een Franse notarisklerk produceerde „historische brieven" aan de lopende band. Hier zogezegd een liefdesbrief van de Egyptische koningin Cleopatra aan haar Romeinse minnaar Marcus Antonius... in het Frans geschreven!? „Cléopâtre, rayne, à son très cher ami Marc-Antoine triumvir...".

Let wel, hij zorgde ervoor inhoudelijk steeds uitstekend gedokumenteerd te zijn en twee elementen uit de onderscheiden levens van de potentiële korrespondenten aan elkaar te koppelen. En er bovendien over te waken dat het opgehangen verhaaltje strookte met het beeld dat men toen had over die persoon, dus nooit onwaarschijnlijke zaken. Alhoewel... Zo fabriceerde hij brieven tussen Cleopatra en Julius Caesar, waarin alluzies gemaakt worden over hun illustere liefdesverhouding. In één van die zg. brieven is zelfs sprake van hun gemeenschappelijk, onwettig kind, dat zij „Caesarion" hebben geheten en waarbij Cleopatra aan haar minnaar voorstelt hun kleine jongen naar Marseille te sturen, „want daar zijn goede scholen".

In deze briëf zijn een aantal zaken korrekt, maar even zovele elementen zijn er met de haren bijgetrokken. Zo was de brief geschreven in het Frans! Nochtans is ook dit weer handig bekeken, gezien de pseudo-brieven uitgerekend in Frankrijk aan de man moesten worden gebracht. Verder is er het element sensatie en zullen de inwoners van Marseille zich uiter-

aard gevleid voelen, wat de „verkoopbaarheid" van soortgelijk „dokument" verhoogde in deze contreien. Hij vervalste dus in funktie van zijn publiek, hij schreef naar zijn publiek toe, kun je zeggen..."

WIJ: „Hoe is hij dan uiteindelijk door de mand gevallen?"

Prevenier: *„Een Frans historicus, Michel Chasles, zou dit gedoe ten slotte ontmaskeren. Evenwel slechts toevallig en na verloop van tijd. Die Chasles was geboeid door de relatie tussen de Britse fysicus Newton en diens Franse kollega Pascal. Chasles zocht naar een mogelijk bewijs, uit Frans chauvenisme, dat het eigenlijk Pascal geweest was die als eerste de wetten uit het gekende verhaaltje „met de vallende appel" ontdekte. Dus vóór Newton deze vaststelde. Plots duikt die noodzakelijke „bewijsbrief" op, waaruit zou moeten blijken dat de Franse fysicus de eerste was die deze natuurkundige wetten bepaalde... en zijn vondst meedeelt aan Newton. Deze ballon werd echter doorprikt en Vrain-Lucas belandde voor de rechtbank.*

Pittig detail: tot op heden kan men de hele voor Vrain-Lucas gemaakte kollektie brieven bekijken in de Parijse Bibliothèque Nationale."

WIJ: „Zijn historische dokumenten dan zo makkelijk na te maken?"

Prevenier: *„Mits een beetje training is het heus wel mogelijk om oud schrift te gaan nabootsen. In het geciteerde geval „Cleopatra-Caesar" was het echter toch té gortig. Deze brieven waren in 't Frans gesteld en... geschreven op papier. Nu weet elke historicus dat papier in de ons bekende vorm, slechts vanaf de 13de eeuw in gebruik was. Zodus. Laat het me zo stellen: het was fijn ineengeknutseld voor een leken- (en kopers-) publiek, maar niet voor specialisten."*

WIJ: „Is het ook niet zo dat, behalve financiële motieven, ook politieke motieven een rol kunnen spelen?"

Prevenier: *„Inderdaad. Tot op vandaag wordt er geknoeid, bijvoorbeeld met foto's die ons bereiken vanuit totalitaire regimes, zoals de Sovjetunie. Eén van de gekende truuks is het verknippen en verplakken van personen op foto's. De plaats van toppolitici dichter of verder van de partijleider opent allerlei spekulaties over de opvolging en wordt aldus politiek misbruikt (zie kader).*

De balpuntpen in Anne Frank

WIJ: „Een ander historisch dossier dat nogal stof deed opwaaien was ongetwijfeld de diskussie rond de echtheid van het dagboek van Anne Frank?"

Prevenier: *„Wellicht kent iedereen het dagboek van Anne Frank. In 1980 betwistte een bejaarde Duitser de echtheid van dit dagboek. Hij stapte met zijn argumenten naar de federale rechtbank en deze onderzocht dit unieke egodokument en deed, op formele gronden, uitspraak dat een aantal passussen uit het originele dagboek pas geschreven zijn nà de dood van Anne Frank.*

Als bewijs hiervoor werd aangeduid dat sommige passages met een balpuntpen geschreven waren. Dit kan inderdaad onmogelijk door Anne Frank zelf gedaan zijn. De uitvinding van de balpuntpen — de „stylo" — kwam er op verzoek van de Amerikaanse luchtmacht, die een pen wou hebben die bruikbaar bleef op grote hoogte. In '43 slaagde een Hongaarse uitvinder, Biro, erin zo 'n pen te fabriceren. In '44 kwam daar een patent op en deze pen raakte in produktie de tweede helft van het jaar '45. Ten vroegste eind '47 was deze pen op de Nederlandse markt. Dus duidelijk later dan het ogenblik waarop Anne Frank haar onthullende dagboek schreef.

Nochtans is dit geen bewijs voor het feit dat het aan ons bekende dagboek een vervalsing zou zijn. Die addenda met balpunt zijn weliswaar later toegevoegd aan het originele dokument, maar het manuskript was reeds begin '45 in handen van de Nederlandse historicus Jan Romein. Hij had het gekregen van de familie die aan de familie Frank onderdak had verleend tijdens de oorlog. Jan Romein legde kontakten met vader Frank om dit dagboek te mogen publiceren. En de eerste druk dateert van begin '47. En het is deze uitgave die telkens weer herdrukt is.

Nu is het wel zo dat het manuskript niet integraal gepubliceerd werd. Een aantal stukken werden, op verzoek van Anne Franks vader, weggelaten, omdat het hoogst persoonlijk-familiale aangelegenheden betrof, zoals eerder beledigende uitlatingen van Anne aan het adres van haar moeder... Er is hoop dat straks het integrale dagboek, aangevuld met deze stukken, toch gepubliceerd wordt.

Maar moeten wij nu twijfelen aan de echtheid van het bekende boek? Ik denk het niet. De aangebrachte addenda dateren van na '51 en hebben dus geen invloed gehad op die eerste uitgave van '47. De autenticiteit van het aan ons bekende dagboek is dus gegarandeerd."

WIJ: „Bestaan er dan geen perfekte falsa?"

Prevenier: *„Jawel... tot op de dag dat zij ontmaskerd worden. Geregeld komen er nog vervalsingen aan het licht. Vervalsingen zijn inherent aan een politiek en/of ekonomisch systeem. In een totalitair regime, zoals in de Sovjetunie, is de koppeling van het politiek systeem aan een goede vervalsingstechniek soms houdbaar. Maar ook bij ons zullen vervalsingen het blijven doen. Omdat deze in ons ekonomisch bestel inspelen op de beleggingswoede én de zwakheid van de verzamelaar..."*

(pvdd)

Volgende week:

— Ook geknoei met historische dokumenten in Vlaanderen?
— Prof. Prevenier: „Vlaanderen wordt opnieuw de „leading lady" n.a.v. zijn nieuw boek: „De Bourgondische Nederlanden".

Geschiedenisvervalsingen, soms met medeplichtigheid van historici!

Prof. Prevenier: „Vervalsingen gebeuren op grote schaal".

WIJ „Geschiedenisvervalsing onder diktaturen dus?"

Prevenier: *„Precies. Totalitaire regimes hebben als kenmerk dat ze het hele geestelijke leven, naast de politieke en sociaal-ekonomische strukturen, ondergeschikt (pogen te) maken aan hun systeem. Zowel in rechtse diktaturen als in linkse was telkens een der eerste bekommernissen van de nieuwe machthebber: de geschiedschrijving en het geschiedenisonderwijs in het gareel spannen voor de nieuwe kompromisloze ideologie, ten einde, deze in de rug te dekken en er een verantwoording voor te leveren. In de totalitaire staat worden de historici systematisch als gedrilde soldaten gedwongen in het harnas van de enig zaligmakende optie, worden ze verplicht bij te dragen tot het stofferen van de mytes die het staatsbelang en de partij ontwerpen, wat die historici er ook persoonlijk mogen over denken, wat ze ook in de bronnen ontdekken."*

WIJ: „Desnoods tot en met vervalsingen?"

Prevenier: *„Ja. Toen Trotski in 1928 verbannen werd wegens zijn politiek geschil met Stalin, viel hij meteen weg uit de officiële sovjet-geschiedenis. Om de nieuwe machthebber Stalin te bevestigen in zijn positie, herschreef men het verhaal van de revolutie alsof het organizatorisch brein Trotski er niet bij ware geweest, en alsof, naast de ideoloog Lenin, Stalin de leiding der akties had in 1917.*

Wanneer men dan eenmaal de schoolboeken, de verzamelwerken en biografische repertoria van „Trotskistische" smetten had gezuiverd, moest men konsekwent verder bedrog plegen en heeft men op de foto's uit 1917-28 Trotski met vlijt weggeretoucheerd. Het frustrerende voor de Sovjet-historici en voor het lezende Sovjetpubliek ligt hierin dat men Trotski's betekenis kende in 1928, en zich deze nog lang nadien herinnerde, zodat men doorlopend met de leugen moest leren leven. Potsierlijker nog, althans naar westerse begrippen, is het lot dat de eveneens in 1953, met Stalin, uit de politieke cenakels en dus uit de informatie en geschiedenis getuimelde Lawrentjij Beria, gewezen hoofd van de staatsveiligheidsdienst, na zijn exekutie te beurt viel. Aan alle abonnees op de tweede uitgave van de „Bolchaia Sovetskaia Entsiklopedia" werden twee bladzijden toegestuurd over de Behringzee, met verzoek deze in te kleven in deel V, op blz. 22-23, ter vervanging van het in 1950 (vóór de ongenade) gepubliceerde artikel over Beria... Onvoorstelbaar."

WIJ: „Is dit enkel zo in diktatoriale regimes?"

Prevenier: *„In afgezwakte vorm treft men dit ook aan in meer liberale landen. In 1900 meende Henri Pirenne de toen nog relatief jonge, en door het buitenland belaagde, Belgische staat te moeten steunen, door het een indrukwekkende stamboom te bezorgen. Hoewel het een meesterwerk is van historische kritiek en nieuwe syntese, bevat deze „Histoire de la Belgique" een tese — de geschiedenis van België schetsen en vooral haar eenheid laten uitkomen! — die eerder bepaald was door het politiek tijdskader en de ideologie van het establishment van rond 1900, dan door de nuchtere analyse van de vakman Pirenne. In alle eeuwen en alle politieke regimes zijn historici bereid gebleken hun vak te laten misbruiken om beweringen en verlangens te bewijzen die al expliciet op tafel lagen vóór het onderzoek begonnen was."*

WIJ: „Historici hebben dus een ongemeen maatschappelijke taak?"

Prevenier: *„Het lot van de historikus in een totalitair regime is niet benijdenswaardig. Maar laten we rustig voorop stellen dat alle gevestigde machten (staat, kerk, partij) steeds argwanend staan tegenover de kritische historikus, die de mooiste teorie kan ondermijnen door de nadelen en fouten ervan met historische antecedenten aan te tonen. De historici, de kritische althans — want dat zijn ze lang niet allen! — zijn vaak het vervelende levend geweten voor hen die de geschiedenis als een instrument willen gebruiken."*

Freitag 18.12.36

liebe omi, ich wünsche dir die herzlichsten wünsche zum geburtstag. wie geht es stefan u. ted. ich danke tante leni für das schöne schimannchen hast du schöne geschenke bekommen? schreibe mir mal. kuscheln

Anne

Werd er geknoeid met het egodokument van Anne Frank?

Zaterdag
17 SEPTEMBER

BRT

14.00 Open school. — 16.00 Désiré (film). — 18.00 Bollie en Billie. — 18.05 Merlina (f.). — 18.30 Jester (jeugdfilm). — 19.45 Nieuws. — 20.10 Kunst-zaken. — 20.15 Wereldbrand (f.). — 22.00 Terloops. — 22.45 Sport op zaterdag. — 23.00 Nieuws.

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.28 Blokletters (spel). — 21.00 Dallas (f.). — 21.50 Avro's sportpanorama. — 22.15 Televizier magazine. — 23.00 Nieuws. — 23.05 De bunker (oorlogsfilm).

NED 2

18.20 Paspoort. — 18.30 Sesamstraat. — 18.45 Toeristische tips. — 19.00 Nieuws. — 19.12 Hollandse maatjes (muziek). — 19.55 Tieners op 't speurderspad (televisiefilm). — 21.30 Wapens is geen werk (dok.). — 22.16 Algemene loterij Nederland. — 22.30 Nieuws. — 22.45 Studio sport. — 23.15 The last night of the proms.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 20.10 Animaux du soleil (dierenmagazine). — 20.40 Le Tatoué (film). — 22.10 Face au public. — 23.05 Nieuws.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 Shogun (f.). — 21.30 Droit de réponse. — 23.00 Etoiles et toiles (filmmag.). — 23.45 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.35 Champs Elysées (variété). — 22.05 Les enfants du rock (popmag.). — 23.20 Nieuws.

F 3

20.00 Les jeux de 20 heures (spel). — 20.35 Les dossiers noirs. — 21.45 Merci Bernard (mag.). — 22.10 Nieuws. — 22.30 Nieuws. — 22.45 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Viola (komedie). — 22.00 Nieuws. — 22.20 Scarface - das Narbengesicht (film). — 23.50 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Querschnitte (reportage). — 20.15 Ein Platz an der Sonne (film). — 22.10 Nieuws. — 22.15 Das aktuelle Sport-Studio. — 23.30 Drie Engel für Charlie. — 0.45 Nieuws.

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Natur und Technik im Dritten. — 21.00 Gott und die Welt. — 21.30 Rückblende: Mary Whigman. — 21.45 Fünf Gräber bis Kairo (film). — 23.15 John Neumeiers Ballet-Werkstatt. — 0.15 Nieuws.

LUX.

19.00 Nieuws. — 19.45 D'hier à aujourd'hui. — 20.00 Capricorn one (film). — 22.10 Flas-back (spel). — 22.40 The man on the flying trapeze (film).

Zondag
18 SEPTEMBER

BRT

10.00 Eucharistieviering. — 11.00 Konfrontatie. — 14.00 Koncert in Boedapest. — 14.45 I.Q. (kwis). — 15.10 Eens zal de zon weer schijnen (film). — 16.45 Drakendagen. — 17.00 Al roeiend over de Atlantische Oceaan (dok.). — 17.20 Aktie openbaar vervoer. — 17.50 Voetbaluitslagen. — 18.00 Bollie en Billie. — 18.05 Liegebeest. — 18.20 Leven... en laten leven. — 19.45 Nieuws. — 20.05 Sportweekend. — 20.35 Colomba (f.). — 21.35 Herman Prey: portret van een zanger. — 22.30 Nieuws.

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.10 Panoramiek. — 20.40 Humanistisch verbond. — 20.45 Ja, natuurlijk-extra. — 21.35 Ander nieuws. — 22.15 Hoogtepunten uit „U zij de glorie". — 22.45 Nieuws.

NED 2

18.25 Nieuws. — 18.30 Teleac. — 19.00 Nieuws. — 19.05 Happy days (f.). — 19.30 Nederland muziekland. — 20.10 Magnum (f.). — 21.00 Infospecial: the man who skied down the Everest. — 21.45 Taxi (f.). — 22.10 World war III. — 23.00 Agenda. — 23.05 Nieuws.

RTBF 1

12.00 Faire le point. — 13.00 Nieuws. — 13.05 Concertissimo (Franse muziek). — 14.00 Bleue est la mer, blanche est la mort (film). — 15.35 Fête de Wallonie à Namur. — 16.00 Michèle Torr. — 17.15 Flamongo road (f.). — 18.15 Fraggle rock. — 18.40 Sportweekend. — 19.30 Nieuws. — 20.05 Cabaret Don Camillo. — 21.10 La manipulation (tv-film). — 22.55 Nieuws.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 L'Inspecteur ne renonce jamais (film). — 22.15 Nieuws. — 22.20 Sports dimanche. — 23.05 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.35 La chasse aux trésors (spel). — 21.40 L'empire de noisiel (reportage). — 22.35 Désirs des arts. — 23.05 Nieuws.

F 3

20.00 Benny Hill. — 20.35 Histoires de l'histoire (dok.). — 21.30 Les producteurs. — 22.00 Nieuws. — 22.30 Femmes (film). — 0.00 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Tatort (f.). — 21.45 Brandpreventie. — 21.50 Nieuws. — 21.55 Drüben. — 22.40 Bücherjournal. — 23.25 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.10 Bonner Perspektiven. — 19.30 Das Herz aller Dinge (tv-film). — 20.30 Ich steig aus und mach ne eigene Show. — 22.15 Lebenserfahrungen (Raisa Orlowa-Kopelew). — 23.00 Nieuws. — 23.15 Vom Dritten keine Spur (film). — 0.25 Nieuws.

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Abenteuer science-fiction. — 21.00 Auslandsstudio. — 21.45 Musikszene 83. — 22.30 Anthony Dowell. — 23.30 Nieuws.

LUX.

19.55 RTL-flash. — 20.00 Exodus (film, 1ste deel). — 21.40 RTL - le monde (radiodebat). — 22.00 Paris si tu veux. — 22.30 La lanterne magique. — 23.00 La joie de lire.

Maandag
19 SEPTEMBER

BRT 1

18.30 Take it easy (Open school). — 18.55 Juke box. — 19.05 Intelligentie-testen. — 19.45 Nieuws. — 20.20 Onder de Zuiderkeerkring. — 21.10 Benny Hill-show. — 21.35 Fundamenten. — 22.25 Nieuws.

BRT 2

19.45 Nieuws. — 20.15 Extra-time. — 22.00 Pop-elektron (Torhout-Werchter 1983).

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.28 Mozart (f.). — 22.00 Brandpunt. — 22.45 Sport op maandag. — 23.30 Nieuws.

NED 2

18.30 Sesamstraat. — 18.45 Jeugdjournaal. — 19.00 Nieuws. — 19.12 Gorilla's. — 20.00 Harry Bellafonte. — 21.05 Mel Torme, Astrud Gilberto en The Skymasters. — 21.40 Vuurwerk in verf. — 22.30 Nieuws.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 20.00 Le juge Fayard dit „le sherif". — 23.10 Nieuws.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 Midi, gare centrale (film). — 22.00 Nieuws. — 22.05 Contre enquête. — 23.05 Nieuws.

A 2

19.15 Gewestelijk nieuws. — 19.40 Le théâtre de bouvard. — 20.00 Nieuws. — 20.35 Le grand échiquier. — 23.15 Nieuws.

F 3

20.00 Les jeux de 20 heures (spel). — 20.35 Pour Clémence (film). — 22.10 Nieuws. — 22.30 Thalassa (mag.). — 23.15 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Glanz und Elend der Kurtisanen (f.). — 21.15 2 × Kamerun und zurück. — 22.00 Der Nächste Bitte. — 22.30 Tagesthemen. — 23.00 Verbotene Spiele (film). — 0.25 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Hitparade im ZDF. — 20.15 Gesundheitsmagazin praxis. — 21.00 Heute-Journal. — 21.20 Die Matrosen von Kronstadt. — 23.20 Zwischen den Bildern. — 0.20 Nieuws.

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Kopf um Kopf (spel). — 21.45 Landesspiegel. — 22.15 Hilf mir traümen (tv-reeks). — 23.05 Nieuws.

LUX.

19.15 JTL (nieuws). — 19.45 D'hier à aujourd'hui. — 19.53 Cinémagination (spel). — 20.00 Chips (f.). — 21.00 Exodus (film, 2de deel). — 22.35 La joie de lire: boeken.

Dinsdag
20 SEPTEMBER

BRT 1

16.50 Teletekst voor iedereen. — 17.00 Schooltelevisie. — 18.00 Bollie en Billie. — 18.05 Klein, klein kleutertje. — 18.20 Er was een keer... — 18.30 Telekommunikatie (Open school). — 19.00 Tijdrover: lieve plantjes (de schefflera). — 19.15 Rooien en blauwen. — 19.45 Nieuws. — 20.10 Kunst-zaken. — 20.15 I.Q. (kwis). — 20.45 Zal ik es wat vragen, dokter? (lymfoedeem). — 21.40 Weduwen (f.). — 22.30 Nieuws.

BRT 2

19.45 Nieuws. — 20.15 Made in Belgium. — 21.15 Een namiddag in de herfst (film).

NED 1

19.25 Gloria (f.). — 20.00 Nieuws. — 20.28 Het gala van het Prinses Beatrix-fonds. — 21.45 Tros Aktua-tv. — 22.20 Harten 2 (f.). — 23.15 Nieuws.

NED 2

18.30 Sesamstraat. — 18.45 Jeugdjournaal. — 19.00 Nieuws. — 19.45 Spelregel. — 20.20 De toren van Babel. — 21.35 Ten slotte. — 21.40 Beeldspraak: schone lakens. — 22.30 Nieuws. — 22.45 Den Haag vandaag. — 23.25 Nieuws.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 20.05 Les brigades du trigre (f.). — 21.00 Ecriture - salut l'artiste. — 23.30 Nieuws.

RTB 2

19.30 Nieuws. — 20.00 La vérité. — 21.30 Les mutines de l'elseneur (film).

F 1

20.00 Nieuws. — 20.30 D'accord, pas d'accord. — 20.35 Le Tartuffe de Molière (komedie). — 22.45 Nieuws. — 22.50 Belle de match (tennis). — 23.20 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.30 D'accord, pas d'accord (verbruikersmag.). — 20.40 F.I.S.T. (film). — 22.50 Lire c'est vivre (boekenmag.). — 23.40 Nieuws.

F 3

20.50 Le brigand bien-aimé. — 22.35 La dernière séance. — 23.10 L'homme au masque de cire (film). — 0.45 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Im Krug zum grünen Kranze (volksmuziek). — 21.00 Report. — 21.45 Dallas. — 22.30 Tagesthemen. — 23.00 Die ARD-Talkshow. — 23.45 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Mein lieber Kokoshchinsky (bijspel). — 21.00 Heute-Journal. — 21.20 Ein Mann wil nach Oben (reportage). — 22.05 5 nach 10 (diskussie).

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Länder - Menschen - Abenteuer (Ewaldo: gaucho en indiaan). — 21.00 Formel Eins (hitparade). — desspiegel. — 22.15 Monats.

LUX.

19.15 Nieuws. — 19.45 jourd'hui. — 19.53 Cir (spel). — 20.00 Les autres (film). — 21.00 choisir. Filmkeuzeprog femme à sa fenêtre; Kentucky. — 22.50 La (boekenmag.).

Woens
21 SEPTE

BRT 1

19.45 Nieuws. — 20.20

deGRAB

George Beppard en seksidool Carroll Baker in „De profiteurs" van Edward Dmytryk (1964). (BRT II, woensdag 21 sept., 20 u. 15).

ZATERDAG (17 sept.) — Het is een uitzondering dat de teruggetrokken levende Marlene Dietrich zich nog in levenden lijve laat zien. Op het scherm daarentegen kan deze levende legende van tijd tot tijd nog eens gezien worden. Zoals vanmiddag op BRT. Zij speelt de rol van een vingervlugge dievegge in de Amerikaanse film *Desire* van Frank Borzage (1936/zw/w), aan de zijde van de doodeerlijke Amerikaanse toerist Gary Cooper. — In de Frans/Amerikaanse TV-film *De Bunker* staan de laatste dagen van Hitler centraal. Voor de rol van Adolf Hitler werd Anthony Hopkins aangetrokken. Hopkins kreeg wel een ongewone advizeur om de figuur van Hitler zo nauwkeurig mogelijk te benaderen: Albert Speer. (Ned. I/Avro). — *Wapens is geen werk*, een dokumentaire op Ned. II/KRO, gaat over de mogelijkheden om wapenindustrie om te schakelen tot andere opdrachtn. — *Last Night of the Proms* is de feestelijke afsluiting van een reeks promenade-koncerten in de Londense Albert Hall. Een gebeurtenis die men toch éénmaal gezien moet hebben. Dat afsluitkoncert is zo populair dat al dagen tevoren jongeren uit binnen- en buitenland komen om urenlang in de rij te staan. Tijdens het koncert leeft het publiek mee als op een voetbalveld. Er wordt geroepen, gefloten, getierd, met vlaggen en wimpels gezwaaid enz. Het komt tot een klimax bij de uitvoering van „Pomp and Circumstance March" van Elgar. Dan wanen ze zich wel op Wembley (Ned. II/Nos). — Voor de lachers zorgen de Funès en Jean Gabin, een uitzonderlijk duo, in de film *La Tatoué* van Denys de la Patellière (RTBF I).

ZONDAG (18 sept.) — De muzikale inbreng van de BRT vanavond is in de vorm van een muzikaal portret van de Duitse bariton *Hermann Prey*. — *Happy Days*, de Amerikaanse comedy-reeks waarin Henry Winkler (The Fonz) de grote trekpleister is en die met sukses op de BRT liep is in Amerika aan haar tiende seizoen bezig. En het schijnt nog bijlange niet afgelopen te zullen zijn want de akteurs, en vooral de Fonz, willen met z'n alleen nog verder doen. Ondertussen blijft Vero-

nica de reeks uitzenden. — Ve
man who skied down the Evere
een avontuurlijke ondernemi
Yuichiro Miura die de Mount E
klimmen om hem skiënd af te

MAANDAG (19 sept.) —
I) leidt joernalist Herman de P
een gesprek met polemoloog
Van de Meerssche van het C
derzoek van Leuven over vred
van het vredesbegrip en de be
— Duitsland I draait de indrin
interdits van René Clément (19
ren Michel en Paulette die ee
opvoeren.

DINSDAG (20 sept.) —
magazine *Zal ik es wat vragen*,
van een gesprek tussen desk
de ziekte „lymfoedeem", een g
een stoornis in de drainagefu
(BRT I). — In de reeks films v
Ozu is *Een namiddag in de H*
boekhouder vindt het de hoog
dochter aan trouwen gaat de
geschikte jongeman aan. Net
gaat het hier over de kloof tuss
en tussen de moderne mental
traditionele waarden en gewo

WOENSDAG (21 sep
Brussel. — *Voetbal:* o.a. Belg
avond en volgende week woe
een TV-bewerking uit van
Nederlandse auteur Anton Co
stand. Coolen schreef over d
van Noord-Brabant, de Peel, c
dering, moreel verval en ontw
gastregisseur Antonin Moska
Carroll Baker heeft een rol in
profiteurs (The Carpetbagger
(1964), gebazeerd op de gelijkn
rold Robbins. George Peppa
zakenman die over lijken gaat
(BRT II). — Het TV-gebeuren v
dingen van *Die bleierne Zeit*,
Margarete von Trotta (1981). M
Sukowa, Rüdiger Vogler e.a.
door waar gebeurde feiten: de
van de Baader-Meinhofgroep
Stuttgart-Stammheim. (18 okto
Trotta, de vrouw van filmer
Blechtrommel), raakte op het
Christina Ensslin, de zuster var
naars. De geschiedenis van d
de de stof voor deze film: Juli
in de jaren vijftig opgevoed in
ne werkt voor een vrouwenr
met een man. Marianne is ges
terroristische organizatie. Op
bij een manifestatie opgepakt
het leven van die twee zuste
van de na-oorlogse Duitse ger
Ned. I). — Het filmmagazine v
II) is gewijd aan de Nederlan

DONDERDAG (22 s
tenmagazine van BRT *Panora*
onderwerpen: een reportage
land": die delen van de Sov

Chitparade). — 21.45 Lan-
el. — 22.15 Thema des

uws. — 19.45 D'hier et au-
— 19.53 Cinémagination
20.00 Les uns et les
lm). — 21.00 A vous de
lmkeuzeprogramma: Une
sa fenêtre; L'Homme du
. — 22.50 La joie de lire
nag.).

oensdag
I SEPTEMBER

uws. — 20.20 Gered door

de oorlog (f.). — 20.45 Herberg In 't Misverstand (tv-spel). — 21.45 Wie schrijft die blijft (literair mag.). — 22.35 Nieuws. — 23.00 Televox.

BRT 2

20.15 De profiteurs (film). — 22.40 Voetbal (België—Nederland).

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.28 De lijn. — 21.06 Die bleierne Zeit (film). — 23.00 Teleac. — 23.35 Nieuws.

NED 2

18.30 Sesamstraat. — 18.45 Jeugdjournaal. — 19.00 Nieuws. — 19.12 Politieke partijen (GPV). — 19.22 Van gewest tot gewest. — 19.50 Oogst in beeld. — 20.10 Digitaal of analoog? (televisiefilm). — 21.22 Cinevisie. — 22.00 Studio sport (Parijs-Brussel). — 22.30 Nieuws. — 22.45 Den Haag vandaag. — 23.00 Nieuws.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 20.00 Risquons tout (spel). — 21.00 Les fils d'Abraham. — 21.55 Les péchés originaux. — 22.50 Nieuws. — 23.05 Un autre regard.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 Les mercredis de l'information. — 21.35 Nieuws. — 21.40 Prélude à rameau. — 22.40 La peinture sous verre. — 23.15 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.35 Les cinq dernières minutes (tv-politiefilm). — 22.10 Moi... je. — 23.00 Nieuws.

TV-EKSPRES
het meest gelezen tv-blad in Vlaanderen

De meeste Vlaamse kijkers die kieskeurig genoeg zijn om de buis de baas te blijven met een tv-blad gebruiken TV-EKSPRES.
TV-EKSPRES weet alles over tv.

TVE-A/O/39

IBBELTON

nden. — Veronica's *Infospecial* „The n the Everest" is een reportage over onderneming van bergbeklimmer de Mount Everest probeerde te beskiënd af te dalen. (Ned. II).

(19 sept.) — In *Fundamenten* (BRT erman de Prins (tevens historicus) oolemoloog Bernard Röling en Paul van het Centrum voor Vredeson over vrede, de historische evolutie ip en de bedreigingen van de vrede. it de indringende Franse film *Jeux* Clément (1952) met de twee kindette die een beangstigend spelletje

20 sept.) — Het populair-medisch *wat vragen, dokter?* geeft in de vorm ussen deskundigen, informatie over eem", een gezwel veroorzaakt door drainagefunktie van de lymfevaten eeks films van de Japanse regisseur *dag in de herfst* aan de beurt. Een net de hoogste tijd gekomen dat zijn en gaat denken. Hij duidt haar een n aan. Net zoals in de vorige films de kloof tussen ouderen en jongeren erne mentaliteit van de jeugd en de en en gewoonten (1962), (BRT II).

G (21 sept.) — *Wielrennen:* Parijs-*al:* o.a. België—Nederland. — Van- week woensdagavond zendt BRT I uit van de streekromen van de r Anton Coolen *Herberg In 't Misver*reef over de mensen in het oosten t, de Peel, over de armoede, ontredval en ontworteling. De regie is van onin Moskalyk (BRT). — Seksidool t een rol in de Amerikaanse film *De* arpetbaggers) van Edward Dmytryk op de gelijknamige bestseller van Haorge Peppard speelt een handige r lijken gaat om zijn doel te bereiken. -gebeuren vanavond is wel de uitzen*eierne Zeit,* een Duits filmdrama van tta (1981). Met Jutta Lampe, Barbara Vogler e.a. De film is geïnspireerd de feiten: de zelfmoord van drie leden einhofgroep in de gevangenis van eim. (18 oktober 1977) Margarete von van filmer Volker Schlöndorff (Die akte op het kerkhof in gesprek met e zuster van één van de zelfmoorderdenis van de gezusters Ensslin leverze film: Juliane en Marianne werden pgevoed in een strenge familie. Julian vrouwenmagazine en leeft samen ianne is gescheiden en is lid van een anizatie. Op een dag wordt Marianne e opgepakt en opgesloten. Doorheen twee zusters wordt de geschiedenis e Duitse generatie geschetst (VPRO/ magazine van de Nos *Cinevisie* (Ned. e Nederlandse Filmdagen in Utrecht.

AG (22 sept.) — In het aktualiteiBRT *Panorama* zitten voorlopig twee n reportage over „het andere Rusvan de Sovjetrepubliek die ver weg liggen van Moskou en een reportage van Xavier Waterloos over de bezuinigingen in de gehandikaptenzorg. (BRT I). — De film *Ster zonder hemel* (Stern ohne Himmel) heeft hetzelfde gegeven als de gelijknamige reeks die vorig jaar op Nederland liep: In een speelhok van enkele Duitse kinderen, duikt plotseling een joodse, voor de nazi's gevluchte jongen op. Enkele kinderen willen de jongen opvangen en hem helpen. Voor een van hen gaat gehoorzaamheid echter boven alles... Westduitse film van Ottokar Runze. (1981).

VRIJDAG (23 sept.) — BRT heeft al een breed *Teletekstnet* uitgebouwd. BRT I brengt informatie over het teletekstnet en over de mogelijkheden ervan (Teletekst voor iedereen). (BRT I). — De opera-liefhebbers krijgen vanavond *Ernani,* de opera van Giuseppe Verdi aangeboden, een Italiaanse versie, in december 1982 opgenomen in de scala van Milaan. Tenor Placido Domingo zingt de rol van roverhoofdman Ernani. (BRT II). — Jeugdwerkloosheid en de gevolgen ervan zijn de centrale tema van de uit 1981 (zw/w) stammende Britse TV-film van Kenneth Loach *Blikken en Glimlachjes* (Looks and Smiles). Kenneth Loach verdiende zijn regie-sporen met o.a.: de gedramatizeerde dokumentaires „Kes", „Family Life", „Poor Cow" e.a. Mick en Alan studeren af in het Sheffield van 1980, het industriegebied dat zwaar te lijden heeft onder werkloosheid. Het Britse leger maakt gebruik van deze situatie die vooral de jongeren treft om die jongeren naar het leger te lokken om hen daar te kunnen inzetten in Noord-Ierland. Na eindeloos en nutteloos te hebben gesolliciteerd, besluiten zij zich te laten inlijven. Alan tekent, maar Mick wordt door zijn vader weerhouden. Ook zijn liefje Karen die werk heeft als verkoopstertje verzet zich tegen zijn plannen. Voor Mick begint opnieuw het eeuwige solliciteren. Tot wanneer Mick en Karen een besluit nemen... (Vara/Ned. I).

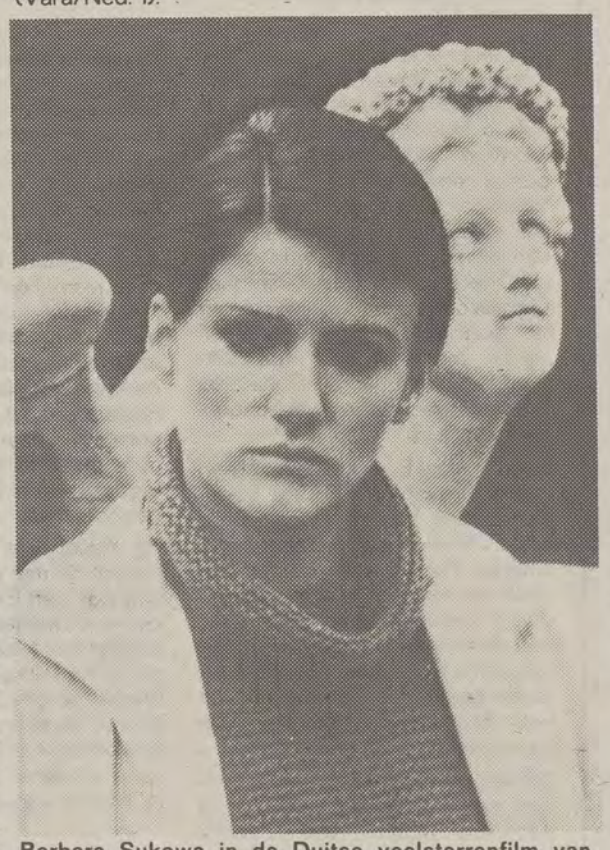

Barbara Sukowa in de Duitse veelsterrenfilm van Margarete von Trotta (1981). (VPRO-Ned. I, woensdag 21 sept., 21 u. 06).

F 3

20.00 Les jeux de 20 heures (spel). — 20.35 Cadence 3. — 21.35 Nieuws. — 21.55 Daniel Mayer (portret-interview). — 22.50 Nieuws. — 22.55 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Variation (tv-spel). — 22.00 Die Deutschen von Huntsville (dok.). — 22.30 Tagesthemen. — 23.00 Voetbal (Noord-Ierland—Oostenrijk). — 23.45 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Der Sport-Spiegel. — 20.15 ZDF-Magazin. — 21.00 Heute-Journal. — 21.25 Der Denver-clan. — 22.10 Erwartung und Erfahrung. — 22.55 Ich bin wie Othello — Mein Tagewerk ist vorbei. — 23.55 Nieuws.

D 3

20.00 Nieuws. — 20.10 Mittwochs in... — 21.45 Auslandsreporter. — 22.15 Porträt der Teresa (film). — 23.50 Nieuws.

LUX.

19.15 Nieuws. — 19.45 D'hier à aujourd'hui. — 19.53 Cinémagination (spel). — 20.00 La chambre des dames. — 21.00 Les hommes d'argent (f.). — 22.30 La joie de lire.

Donderdag
22 SEPTEMBER

BRT 1

19.45 Nieuws. — 20.10 Kunst-zaken. — 20.15 Hoger-lager (spel). — 20.55 Panorama. — 21.45 McKenzie (f.). — 22.35 Nieuws.

BRT 2

19.45 Nieuws. — 20.15 Ster zonder hemel (tv-film). — 21.35 Schooltelevisie.

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.28 Kessler (f.). — 21.20 Hier en nu. — 22.00 Maarten Luther (f.). — 22.30 Hill street blues (f.). — 23.25 Nieuws.

NED 2

18.20 Paspoort. — 18.30 Sesamstraat. — 18.45 Jeugdjournaal. — 19.00 Nieuws. — 19.12 Tom & Jerry. — 19.20 Het kind van de rekening (dok.). — 19.55 Dodenlijst van A.M. — 21.30 Beeldspraak: de mens van nature hoekig (film). — 22.30 Nieuws. — 22.45 Den Haag vandaag. — 23.00 Nieuws.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 20.00 Autant savoir. — 20.25 L'ultime attaque (film). — 22.15 Le carrousel aux images (filmmag.). — 23.00 Nieuws. — 23.15 Présence protestante.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 Le portrait de Dorian Gray (tv-film). — 22.20 Nieuws. — 22.25 Le mal de l'infini. — 23.20 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.35 Le corsaire (tv-film). — 21.40 L'histoire en question. — 22.55 Nieuws.

F 3

20.00 Les jeux de 20 heures. — 20.35 Les parents du dimanche. — 22.15 Debat. — 23.00 Nieuws. — 23.20 Agenda 3. — 23.25 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.18 Im Brennpunkt. — 21.00 Bei Bio. — 22.00 Crazy blues. — 22.30 Tagesthemen. — 23.00 Alles ist Traum. — 0.00 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Dalli Dalli (spel en plezier). — 21.00 Heute-Journal. — 21.20 Krank im „Knast" (reportage). — 22.05 Spielraum (diskussieprogramma).

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Enthüllung um Mitternacht (film). — 21.45 Landesspiegel. — 22.15 Nachtschalter. — 23.45 Nieuws.

LUX.

19.15 Nieuws. — 19.45 D'hier à aujourd'hui. — 19.53 Cinémagination: spel. — 20.00 La chambre des dames. — 21.00 Dallas (f.). — 22.00 RTL-plus. — 23.00 Bonp.

Vrijdag
23 SEPTEMBER

BRT 1

18.05 Klein, klein kleutertje. — 18.20 Er was een keer... — 18.25 Loon naar werken (Open school). — 18.55 Drakendagen (tekenfilm). — 19.10 Librado. — 19.45 Nieuws. — 20.20 Wereldbrand (f.). — 21.55 Première. — 22.45 Nieuws.

BRT 2

19.45 Nieuws. — 20.15 Ernani (opera).

NED 1

20.00 Nieuws. — 20.28 Willem Ruis lotto-show (spel). — 22.03 Haagse bluf. — 23.08 Nieuws. — 23.13 Film thuis.

NED 2

18.20 Paspoort. — 18.30 Sesamstraat. — 18.45 Jeugdjournaal. — 19.00 Nieuws. — 19.12 Bloemencorso Aalsmeer (reportage). — 19.45 Nederland kikkerland. — 20.50 Stiefbeen en zoon. — 21.45 Mary Benjamin. — 22.15 Tot besluit. — 22.30 Nieuws. — 22.45 Het ongebroken geweertje. — 23.15 Nieuws.

RTBF 1

19.30 Nieuws. — 21.05 Io sono Anna Magnani (film). — 22.45 Nieuws.

F 1

20.00 Nieuws. — 20.35 L'académie des bas-arts (variété). — 21.40 Du soleil au cœur (tv-spel). — 22.40 Nieuwsoverzicht. — 22.45 Bravos. — 23.40 Nieuws.

A 2

20.00 Nieuws. — 20.35 L'homme de la nuit. — 21.40 Apostrophes (literair mag.). — 22.55 Nieuws. — 23.05 Faust (film).

F 3

20.00 Les jeux de 20 heures. — 20.35 Vendredi. — 21.30 Nieuws. — 21.50 Flash 3 (fotomag.). — 22.35 Bleu outre-mer. — 23.15 Prélude à la nuit.

ARD

20.00 Nieuws. — 20.15 Zwei Mädchen und die Doolinbande (film). — 21.50 Plusminus. — 22.30 Tagesthemen. — 23.00 Tatort. — 0.30 Nieuws.

ZDF

19.00 Nieuws. — 19.30 Auslandsjournal. — 20.15 Ein Fall für Zwei. — 21.15 Exclusiv. — 22.00 Heutejournal. — 22.20 Aspekte: kultuur. — 22.50 Sport am Freitag. — 23.20 Sterne (film). — 0.50 Nieuws.

D 3

20.00 Nieuws. — 20.15 Tele-Rat. — 21.45 Die Wirtschäftlichen Abseitsfälle (voetbal). — 22.15 Der Doktor und das liebe Vieh. — 23.00 Rockpalast. — 0.00 Nieuws.

LUX.

19.15 Nieuws. — 19.45 Cinémagination (spel). — 20.00 Starsky et Hutch (f.). — 21.00 Dynastie (f.). — 22.00 La caméra de l'étrange. — 22.30 La route de Salina (film).

HOTEL-PENSION-RESTAURANT HAUS WALDBLICK

Luchtkuuroord Ohlenhard in de Eifel, 15 km van Blankenheim. Prachtige dalen en uitgestrekte wouden. Speciaal aanbevolen voor wandelliefhebbers. Rustig pension, zéér verzorgde keuken. Geschikt voor gastronomische weekends (prijs aanvragen). Volpension vanaf 3 dagen: 38 DM. Kamer met stortbad: 39 DM. Van september tot april van zondagavond tot vrijdag, 5 dagen volpension voor 180 DM.
Reservatie:
Hotel Pension Fam. FASSBENDER, D-5489 OHLENHARD.
Tel.: 00-49-2694228.
Luchthaven voor sport- en zweefvliegtuigen.
Adv. 111

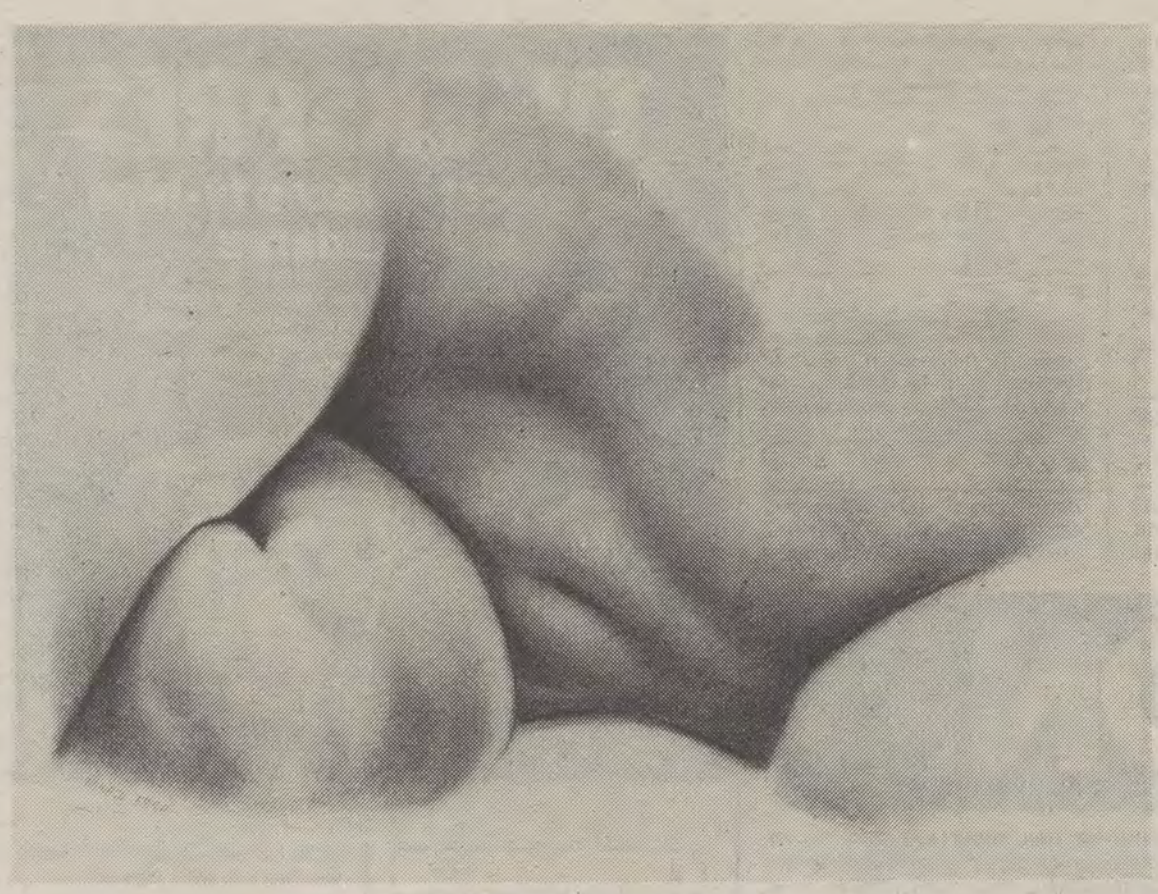

Ronald Ergo en De Prentenier

Ne enig zoeken tussen het groen ontdek je de Jef Tinelstraat in Oostakker bij Gent. Je verbaast je steeds weer over de verborgen hoekjes in je vaderstad en omgeving. Ook hier woonde ééns een beroemdheid: Jef Tinel. Eigenlijk wil je kunstschilder Ronald Ergo opzoeken, maar hij begint over de beroemde toondichter die hier woonde; zijn huis staat er nog, Ronald Ergo ging jaren geleden naast hem wonen. Hij herinnert zich nog wie allemaal bij zijn illustere overbuur op bezoek kwamen en de piano van de toondichter staat nu bij hem thuis... Muziek schijnt in de lucht te tintelen, niet enkel herinneringen, opgehaald in kracht van woorden, maar ook doorheen de persoonlijkheid van de schilder. Zijn eigen huis en grond heette hij „De Schalmei", naar een muziektijdschrift, ooit door de Gentse joernalist Berten De Keyzer uitgegeven.

Muziek, herinneringen, levende, bloeiende zomerzonwerkelijkheid, doorstraald uit prachtige bomen en groen van deze verborgen omgeving, woorden, beelden... dit alles omweeft Ronald Ergo als het ware.

Hij heeft het eerst over gedichten, over kwatrijnen, over Goethe, over lezen en boeken en goede krantenartikels en kritieken, met de geestdrift van wie van mooie woorden en mooie taal houdt.

En dan zet hij zich af tegen de huidige technologische beschaving (?), die bij ons als het ware de vreugde aan beschouwing, zien van het schone, kreativiteit vervlakt, doodt. Lezen is noodzakelijk voor een beschaafd mens, goede lektuur is broodnodig. Hij haalt Jan D'Haese aan: „Wij kweken nieuwe analfabeten."

Zo belanden we naar de vormen die ideeën gestalte geven: de letters. De estheticus Ronald Ergo koestert mooie vormen en tracht ze zo volmaakt weer te geven, en zulks betracht hij in het schoonschrijven, dit in de letterlijke vorm van het woord, zoals onze voorouders uitvonden en in kracht van geduld en vakmanschap en verbeelding uitwerkten.

Deze liefde voor het woord in vormschoonheid tracht kunstschilder Ronald Ergo tot uitdrukking te brengen: hij bemachtigde oude drukletters en op een dito drukpers tovert hij ambachtelijk-

Ronald Ergo

gedrukte boeken tot leven. Het innerlijk-kostbare boek is er weer: het papier is hand-geschept, de kaft in leder ingebonden, de verluchtingen origineel door tekeningen en etsen van de kunstenaar. Maar ook de teksten zijn uitgelezen: gedichten, die de schoonheid van leven, liefde en dood bezingen, de pure romantiek, ontdaan van alle pathos, teruggrijpend naar de essentie, gedragen door een aantal mensen die, afgeschikt door het beeld van de Coca-cola-kultuur, herscheppen wat schoonheid kan zijn.

Want Ronald Ergo staat niet alleen in zijn streven: in juli 1981 vormden Roland Bracke, Ronald Ergo (twee beeldende kunstenaars), Charles Rossie, (een dichter-filosoof) en nog een aantal anderen „De Prentenier", een fonds voor het ambachtelijk uitgeven en de ambachtelijke kunst. De zetel ervan is gevestigd in het atelier van het Huis-aan-de-Berg te St.-Amandsberg.

Tal van bekende kunstenaars werken aan het projekt mee: zo zal het vierde nummer van de reeks „Prentgedichten", door „De Prentenier" uitgegeven, verzen van Marnix Gijsen weergegeven, met zeefdrukken van Octave Landuyt. Ook Jan Burssens, Herman De Coninck, Jo Gisekin, Paul Snoeck en nog anderen hebben hun medewerking voor latere of bestaande uitgaven toegezegd.

In funktie van deze „totale" kunst, de symbiose als het ware van woord, typografie, letterkunde, muziek, beeldhouwkunst, teken- en schilderkunst, richtte „De Prentenier" reeds verschillende tentoonstellingen in: zo in augustus in „De Brakke Grond" te Amsterdam, en laatst in het Museum Dhondt-Dhaenens te Deurle bij Gent.

Deze tentoonstelling vormde trouwens de aanleiding om Ronald Ergo over werk en beleven te horen spreken.

De autodidact Ergo heette zijn tentoonstelling te Deurle „Ergo sum", en het gebeuren groeide uit tot meer dan een louter kijkschouwspel van schilderijen, tekeningen, houtsneden, etsen. Poëziemiddagen grepen plaats, en door het grote sukses werd de tentoonstelling verlengd tot 11 september.

Eén van de dichters die te Deurle uit eigen werk voorlazen, vroeg „Wat is kunst?" En hij antwoordde „Hoe duurder, hoe beter..." Aan de commercializering van de kunst, wensen Roland Ergo en zijn zielsgenoten niet mee te doen; de te hoge prijzen, de inhoudloosheid van vele „kunst"-uitingen, het snobisme, een daarop inhakende kunstpolitiek: voor hen hoeft het niet. Zij zetten zich af tegen het gesofistikeerde, het koele hart van heel wat uitdrukkingen die tegen hoge prijzen als kunst op de markt worden gebracht.

Ronald Ergo werd in 1936 te Watervliet geboren. Zij ouders waren landbouwers, zijn moeder, Elizabeth Porrey, was een merkwaardige vrouw. Haar memoires verschenen in boekvorm en „Van Geslacht tot Geslacht" kende vrij veel sukses. Ze gaf haar kinderen de liefde voor de lektuur, het beschouwen en het zelfstandig mens-zijn mee. Als Zeeuws-Vlaamse ontdekte zij de Vlaamse ontvoogdingsstrijd en na de tweede wereldoorlog belandde zij als repressieslachtoffer in de gevangenis. Van haar kreeg Ronald het non-conformisme, de eerlijkheid tegenover het leven, het Vlaamsgezinde mee.

Hij houdt van de vrouwen, hij bekent dit met overtuiging. Ongetwijfeld heeft Elizabeth Porrey wel een onuitwisbare invloed op hem nagelaten. Maar zijn liefde en dankbaarheid geldt ook zijn eigen vrouw, de gezellin van al zijn pogen en streven, Oda Saey. Zij is de dochter van de schilder Renaat Saey. Zij denkt teksten die hij dan in pracht van letters weergeeft,

Huguette De Bleecker-Ingelaere.

VLAANDEREN IN UNIFORM 1940-1945

door Jan Vincx

DEEL 6 - BOEK B

WAFFEN-SS

INHOUD DEEL 6 - BOEK B

520 bladzijden tekst + emblemen + tekeningen
128 bladzijden foto's (totaal 400 foto's)
16 bladzijden kleurendruk - postzegelreeks der Waffen-SS
Verschijnt in december.
Officiële prijs: 925 fr.
Bij vóórintekening tot 1 november 1983: slechts 750 fr.

Inhoud: Germanische Leitstelle - Ersatz Kommando Flandern - SS Wachtbataillon - Lebensborn - SS Huwelijk - Junkerschulen - Unterführerschulen - Lehrgänge - Kriegsberichter - SS Helferinnen - SS Röntgensturmbann - S.D. - SS Ausbildungslager Sennheim - SS Ausb. Lager Schoten - SS Truppenübungsplatz Heidelager Debica - SS Baubataillon Debica - Ersatz Btl. der Legionen Graz - SS-Ers. Btl. „Ost" Breslau - SS Gren. Ausbildungs Btl. „Ost" Shitomir - SS Truppenübungsplatz Milowitz - SS Pz. Gren. Ausb. u. Ers. Btl. 5 Ellwangen - 38. SS Pz. Gren. Division „Nibelungen" - SS Jagdverbände (502) - SS Freiw. Standarte „Nordwest" - SS Pz. Division „Wiking" - Schnelles SS Schutzen Regiment „Langemarck" - Bijlagen.

INHOUD DEEL 5 - BOEK A - WAFFEN-SS

Inhoud: Het begrip Waffen-SS - Uniform - Motivatie - Algemeenheden - Aantal - Sterkte der Waffen-SS - Werving - Keuringen - Vertrekken - Opleiding - Duitse visie - Berichten over inzet Vlamingen in Wehrmachtsdienst - Orden en Eretekens - V.O.J.O. - Voorzorgscomité - Kriegsfürsorge der Waffen-SS.

Officiële verkoopprijs: 850 fr.

IN VOORBEREIDING: DEEL 7 - BOEK C - WAFFEN-SS

Inhoud: Vlaams Legioen-dokumenten - Sturmbrigade „Langemarck"-dokumenten - Divisie „Langemarck"-geschiedenis van de aparte troependelen en eenheden bij de Stormbrigade en de Divisie.

Het zijn ETNIKA-uitgaven. V.Z.W. identifikatienummer 3654/66.
Administratie en beheer: Bert De Prijcker, Rob. Verbelenstraat 6, 2670 PUURS.
Tel. 03-889.09.48 of 014-22.17.09.
Bankrekening nr 930-0020636-39
Postrekening nr 000-0430363-71 - Etnika v.z.w. Antwerpen.

EERST STORTEN DAN ONTVANGT U HET BOEK.

Al deze boeken zijn eveneens verkrijgbaar bij de gewestelijke besturen van het Sint-Maartensfonds - de Vriendenkring Sneyssens - en bij de boekhandel.

(Adv. 109)

Vlaamse poëziedagen te Deurle, kulturele hoogdag

De Vlaamse Poëziedagen te Deurle hadden dit jaar een gevuld programma dat, ere wie ere toekomt, perfekt op tijd werd afgewerkt.
Nieuwe jonge dichters kregen er een kans om hun gedichten te laten horen aan een geïnteresseerd publiek, terwijl oude waarden in het zonnetje werden gezet.
Nieuw was dit jaar ook de uitreiking van de driejaarlijkse Blanka Gijselen-prijs, naast de andere prijzen.

De voormiddag was gewijd aan een referaat door dr. Luc Adriaens over Maurice Gilliams. Zijn uitgangspunt waren twee luiken, die de essentie van de idee bij Gilliams bepalen.
Eerste luik: de verkenning van eigen diepten, de introspektie, die voor ieder individu op zich een waardevolle bijdrage kan zijn tot het universele, het kosmische. Maar in het werk van M.G. blijft die essentie van het eigen ik ongenaakbaar. Niets lijkt bereikbaar en dat uit zich in een vorm van negativisme in al zijn geschriften.
Tweede luik: de weergave, het uiten, de verwoording.

Bilan

Wanneer Gilliams zijn essay over Paul van Ostaijen en in *Variaties op een tema van Jos Hendrickx* schrijft, is hij bezig over zijn eigen tematiek te schrijven, zijn innerlijk behang, de afwezigheid van harmonie, het gemis want „ik was voorbestemd om te leven in gemis", het gedwarsboomde verlangen, de negatieve levenservaring. Iemand anders lezen of bekijken is voor hem dus zichzelf lezen of bekijken.

Innerlijke hinderpalen

Verscheidene malen verschenen de veramelde gedichten van Gilliams en in tegenstelling tot andere auteurs, werd dat van hem steeds dunner en het veranderde ook regelmatig, want „zolang een dichter leeft is er geen gedicht, dat kan nog altijd worden gewijzigd". Daarom zijn er ontelbare versies van één gedicht. Hetzelfde gedicht wordt steeds hermetischer, krijgt zelfs een ander uitzicht en de tematiek gaat in de loop der jaren steeds negatiever klinken.
Van het werk van vóór 1925 is nauwelijks nog iets opgenomen. Poëzie schrijven is voor Gilliams een gevecht — het gevecht met de nachtegalen — bijna een daad van agressie, het overwinnen van innerlijke hinderpalen, zodat ieder gedicht een bevrijding betekent, een klaarkomen met het verleden. Het verwoorden dient voor Gilliams dus om met zichzelf in harmonie te komen, zijn innerlijke ontstemming te verlichten.

De komponist Gilliams

Spreker wees ook op het feit dat Gilliams ooit gekomponeerd had, maar al zijn werk had vernietigd. Dat Gilliams met muziek bezig was, blijkt uit de opbouw van zijn verzen, die een vorm van seriële muziek in zich houden. Zijn bundels zijn steeds opgebouwd in reeksen: 1-5-3-1-5 of 3-3-1-3-3. Waarom zou hij immers zijn dagboekbladen en essays *De kunst van de fuga* hebben genoemd? Ook werd er gewezen op de kompositie van Gilliams' *Mariagedichten*, waar hij de inspiratie voor de kompositie bij R.M. Rilke zou hebben gehaald.

Religieus dichter

Gilliams is een religieus dichter, niet omdat hij veel kristelijke symbolen gebruikte, maar zijn konstante zoektocht naar zijn onvindbare eigen, omdat hij wist deel uit te maken van een geheel, zijn permanente zoeken naar God die hij ook niet kon vinden, wijzen op zijn religieuze instelling, alhoewel ook deze een religie is van het gemis.
Als laatste „gemis" behandelde spreker dan het probleem van de kinderloosheid bij Gilliams, het ongeboren kind, dat steeds bij de dichter aanwezig is. Hij verwijst in dit geval naar Gilliams jeugd, die reeds op zeer jonge leeftijd het geestelijk kontakt met zijn moeder verloor, wat hij later in zijn Mariagedichten als tema gebruikte, Maria baart haar zoon en weet dat hij haar nooit zal toebehoren.
De korte diskussie die volgde op dit referaat, bracht aan het licht dat de visie van dr. Luc Adriaens heel wat stof tot nadenken gaf, maar dat velen het oneens met hem waren.

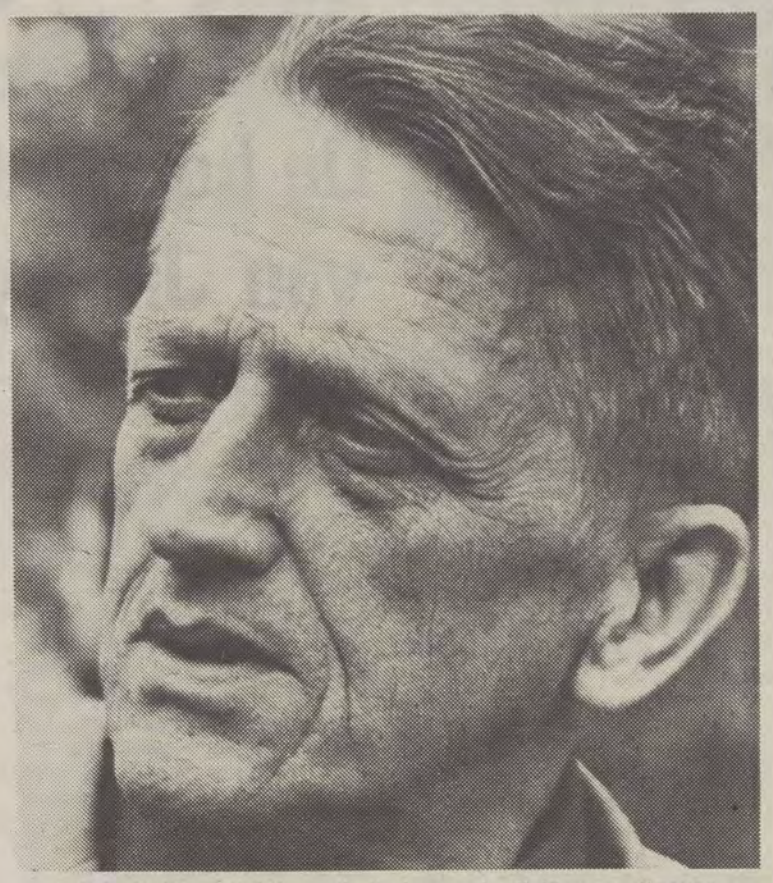

Jef De Belder, stichting wil zijn leven als dichter en uitgever levend houden.

De J.-L. De Belder-stichting

De namiddag werd aangevat met het voorstellen van de eind 1982 gestichte J.-L. De Belder-stichting, ter nagedachtenis van een der grootste dichters die Vlaanderen ooit kende en die eind 1981 overleed. Samen met mevrouw De Belder lagen Erik Van Ruysbeek, Anton Van Wilderode en de zopas overleden Lieven Rens aan de basis ervan. Ze willen de geest waarin J.-L. De Belder werkte blijven kultiveren en als eerste officiële daad is er een herinneringsalbum gepland, daarin zullen dan onuitgegeven gedichten en dagboekfragmenten worden opgenomen, die vrij nieuwe en interessante lichtpunten bieden.

Jonge dichters lezen voor

Volgde dan een rijtje jonge dichters, waarvàn de meesten zich niet helemaal makkelijk voelden om voor het na de middag talrijke publiek op te treden.
Dan kwam Roland Jooris aan bod om over zijn gedichten te praten en voor te lezen. Jooris praat gemakkelijk, soms te gemakkelijk, en men kan zich soms niet van de indruk ontdoen dat hij een beetje een charlatan is, die nogal gemakkelijk op de wagen springt die de mode bepaalt. Zijn slotwoorden waren: „dichten is een vorm om tegen de dood te vechten, de dood uit te stellen".

Blanka Gijselen

Dr. Emiel Willekens had de taak op zich genomen om de figuur van *An Martens* (1894-1983) toe te lichten. Deze onvervaarde strijdster die een enorme invloed had op het Antwerpse kulturele leven, was een lerares Nederlands die horizonten deed opengaan. Zonder zelf ooit kreatief bezig te zijn, uitgezonderd joernalistiek, wist zij een hele groep dichters rond zich te vergaren en toen zij dan de niet zo magere Blanka Gijselen-prijs instelde waren de eerste juryleden dan ook niet van de minste, J.-L. De Belder, Paul de Vree, Luc Indestege, René Verbeeck (ondertussen allen overleden).
Alhoewel zij haar Vlaams-nationalistische voorkeuren nooit onder stoelen of banken stak, had zij de waardering van velen, zelfs van diegenen die haar politieke voorkeuren niet deelden. Ze was aangesloten bij de aktivistische beweging, lid van het bestuur van de Frontpartij en later voorzitster van het Vrouwenfront. Haar bijdragen in „De Schelde" en „Laagland" toonden haar nationalistische overtuiging, maar „veel heeft ze gesproken — maar nooit geroepen". E Willekens vroeg met de woorden „Een dame heeft ons verlaten" een minuut stilte voor deze noeste Vlaamse werkmier.

Prijzenregen

De met leeuwemanen gezegende Jan D'Haese las toen het juryrapport van de Blanka Gijselen-prijs, deze werd toegekend aan Bie Wouters voor haar inzending Tussen Wal en Schip, zij werd op de voet gevolgd door Dirk van Bastelaere die dus net van het schip was afgevallen.
De Basiel de Craene-prijs werd uit 115 inzendingen gekozen en Mark Goeselen en Paul van Loon waren de gelukkige winnaars.
De Prijs van de Vlaamse Poëziedagen ging naar de Nederlander Jaap Zijlstra die met erg homofiel-aandoende gedichten à la van het Reve toch een gewaardeerd applaus mocht ontvangen of was die kleine autobus daar de oorzaak van?
De J.-L. De Belder-Dr. Antoon de Pesseroey-prijs ging naar Willie Verhegghe, die werd bekroond met zijn dichtbundel „Miguel, of het grote verdriet", verzen geschreven na het overlijden van zijn negenjarig zoontje Miguel.
Al met al was het de zoveelste hoogdag voor de poëzie, die een aantal mensen bijeenbracht die bereid waren stil en ingetogen van het gebodene te genieten.

Laagvlieger

20 jaar Roland & De Bluesworkshop

Met zijn optreden op de Gentse Feesten '83 eind juli j.l. vierde het Vlaamse bluespersoneel **Roland**, 20 jaar op de planken. Het opkomend sukses van de Beatles en de hele Merseygeneratie was ook voor hem een sterke stimulans, maar net als zij keek hij verder terug in de tijd, en de grote Chuck Berry (vorige week nog op Honky Tonk te Dendermonde) beïnvloedde hem bij zijn eerste optredens. Swingende rythm & blues, afgewisseld met gevoelvolle ballades en even later ook een paar nummers uit het folkrepertoire waren zijn sterke troeven. Het Gentse duo Miek en Roel (Van Bambost) ontdekte algauw het opkomend talent en de muzikale mogelijkheden, en Roland werd hun vaste begeleider gedurende heelwat jaren. Samen met enkele vrienden werd dan de „Bluesworkshop" opgericht. Waarvan de bezetting steeds wisselde, en de muzikanten kwamen achteraf bij ondermeer Big Bill, de Misters, Pebbles, Luna Twist zelfs, Pendulum en Tim Turcksin terecht. Een goede leerschool dus, omdat Roland wist wat hij wou, en hij zijn muzikanten tijdens zowel repetities als meestal uitgerekte optredens door zijn dynamisme meesleurde, zonder zelf echter veel „show" te willen geven of de „vedette" uit te hangen. Zijn muzikanten van toen (en nu) waren er dan ook bij om hem te begeleiden te Gent, en dit geslaagd koncert werd gelukkig op band gegroefd. In produktie van Jean Blaute en Frans leven, twee jarenlange vrienden-muzikanten werd de mobiele Line Up-studio van Pic Cornet ingehuurd om er het allerbeste van te maken. De acht nummers van de plaat geven een goed beeld van wat Roland van Campenhout muzikaal aankan. Stevige nummers zetten zo meteen aan op de dansvloer mee te doen, terwijl de enkele tragere nummers op de ommekant zoals „Chain Gang" het midden houden tussen de zestigerjaren, Bezzy, Dylan, en de blanke blues van zijn leermeester en goede vriend de ler Rory Gallaghar (een die regelmatig bij hem te Gent binnenloopt). Wij missen op deze plaat Roland's versie van „Fire and rain", de mooie ballade van James Taylor die ook bij de optredens jarenlang enorm in de smaak viel van het publiek. Maar Roland mag terecht fier zijn op deze plaat: het is op elk vlak een monument geworden dat naast de grootsten mag prijken. (Ariola, 1983, nr. 205.727).

Roland van Campenhout en Jean Blaute aan het werk...

Op de koncertagenda deze week weer internationale namen, zoals zaterdag de herboren Stray Cats in „de Bres" te Halle en woensdagavond Spandau Ballet in het Brusselse Koninklijk Circus. Tussendoor zondagavond Johan Verminnen in de feesttent te Gentbrugge, en maandag het klassieke pianorecital van Eliane Rodriguez om 20 u. 30 in de Antwerpse Arenbergschouwburg. Na de première van zaterdag brengt de Opera van Vlaanderen dinsdagavond om 20 u. 30 te Antwerpen de verrassend moderne versie van Verdi's meesterwerk „Aida", in regie van Franz Marijnen, dirigent is Arthur Fagen. Latere data zijn vrijdagen 23 en 30 sept om 19 u. 30, en zondagen 25 sept. en 2 oktober om 15 u.

Sergius

Wij

De grenzen van de groei

Meyfarth-Bykova, of de grenzeloze hoogte...

Negenentwintig wereldrekord werden in de afgelopen zomer op de atletiekpistes verbeterd. Het was inderdaad een onwaarschijnlijk pre-olympisch jaar. De wereldkampioenschappen waren voor de atleten een streefdoel. Ook al leverde deze topbijeenkomst zelf slechts twee wereldrekord op.

Wat uiteraard vragen oproept. De wedstrijden bezitten dan een ander karakter: er zijn geen hazen voor handen; de weersomstandigheden kunnen niet worden gemanipuleerd; in de kampnummers moet, omwille van de vele deelnemers, langer op een beurt worden gewacht en er zijn vaak ook méér pogingen nodig; er is dopingkontrole en er staat

onmiddellijk prestige op het spel. Daarbij aansluitend was het wel zeer merkwaardig dat slechts negen van de lange lijst wereldrekordhoud(st)ers ook nog wereldkampioen(e) werden... Het ene is dus duidelijk het andere nog niet. Het beste bewijs daarvoor leverde de Brit **Steve Cram**. Deze halve fond specialist won nagenoeg al de wedstrijden waaraan hij deelnam met groot overwicht. Maar de wereldrekords over de 1.500 m waren voor **Sydnee Maree**, een uit Zuid-Afrika afkomstige Amerikaan die in Helsinki niet eens de finale haalde, en voor **Steve Ovett**, die in de Finse hoofdstad nooit de indruk gaf te kunnen winnen...

Het verschijnsel stemt tot nadenken maar is niet nieuw. Alhoewel het nooit eerder zo duidelijk tot uiting kwam. Andere zich opdringende vaststellingen waren dat de Amerikanen een spectaculaire terugkeer naar de top verwezenlijkten en dat de Russen opvallend afwezig bleven wanneer de doorslaggevende bewijzen moesten worden geleverd...

De Amerikanen, die op het sportieve vlak wel een zeer zware tol hebben betaald voor hun Olympische boycot, bereiden Los Angeles voor en men moet geen profeet zijn om te voorspellen dat zij over een tiental maanden in eigen omgeving hard zullen toeslaan. **Carl Lewis**, de atleet van het jaar alhoewel in de spurtnummers toch niet ongenaakbaar, **Calvin Smith, Petranoff, Moses** en **Maree**: het was indrukwekkend. De Russen hielden nog enigszins stand in de kampnummers. Maar de bestprestaties worden vroeg in het seizoen geleverd: toen de dopingkontrole nog niet zo scherp was en het gebruik van stimulantia (nog) niet dreigde sporen na te laten in Helsinki...

De Russische vrouwen daarentegen presteerden sterk. Al werd de Roemeense **Kratochvilova** ongetwijfeld de atlete van het jaar. Dat dit rechthoekig blok spieren de dertig voorbij moest om internationale toppen te scheren stemt ook tot nadenken.

Roemenië bezit met ver-springster **Cusmir** overigens nog een andere topatlete. Zij sprong op 4 juni in Boekarest maar liefst 7,43 m ver. Een vrouwelijke Bob Beamon.

Meeslepend was ook het duel **Meyfarth-Bykova** in het hoogspringen. De Westduitse springt nu al elf jaar aan de top. Zij is een der grootste atletes uit de geschiedenis. Maar wij vrezen dat **Ulrike** in 1984 de Russin zal moeten laten gaan. In Pisa klom **Bykova** moeiteloos over 2,04 m. Zij heeft haar grenzen zeker nog niet bereikt. Dit kan overigens gesteld worden voor de vrouwenatletiek in het algemeen. Het is duidelijk dat veel reserves nog niet werden aangeboord en op de half lange termijn zal zelfs geen van de huidige wereldrekords kunnen standhouden. Overigens, toen **Bob Beamon** in Mexico 8,90 m ver zweefde, was iedereen er van overtuigd dat dit rekord de eeuwwisseling zou halen. Maar geen mens zal de schouders ophalen wanneer **Carl Lewis** in 1984 enkele centimeters verder „landt"...

In de atletiek zijn de grenzen van de groei immers nog niet bereikt.

SPORT

De honderdste van Jimmy

De éénendertigjarige Jimmy Connors heeft voor de vijfde maal de Open Amerikaanse Tenniskampioenschappen gewonnen. De vuurbal uit Belleville (Illinois) is flink op weg om de suksesrijkste tennisspeler uit de geschiedenis te worden. We weten heus wel dat Bjorn Borg en Rod Laver, om maar die twee te noemen, „onbereikbare" kampioenen waren maar de erelijst van Jumbo Jim is desondanks indrukwekkend. De linkshandige Amerikaan won, in een carrière die voor het grootste gedeelte gelijktijdig verliep met deze van Borg, acht Grand Slam tornooien (vijfmaal Flushing Meadow, tweemaal Wimbledon en éénmaal Australië) en nog... tweeennegentig andere „open titels". Een wellicht niet meer te evenaren rekord. Connors is bovendien een kampioen die door zijn oeverloze strijdlust al jarenlang de massa boeit. Borg dwong bewondering af, Connors sympatie en medeleven.

Op Flushing Meadow begon hij zondag weer aan een onmogelijke opdracht. Ivan Lendl, die in zijn eerdere wedstrijden een oppermachtige indruk had gelaten en nog geen set uit handen had gegeven, begon als huizenhoge favoriet. De met veel kracht en weinig fantasie spelende Tsjechoslowaak scheen eindelijk op een eerste zege in een Grand Slam tornooi af te gaan. Maar Connors sprak weer zijn geheime krachten aan. In een meeslepende finale redde hij het tornooi.

Want Flushing Meadow was tot dan toe deerlijk tegengevallen. Tussen het gedonder van de landende vliegtuigen door was duidelijk geworden dat de tennistop naar vernieuwing blijft snakken, dat naar een nieuw sportief elan gezocht wordt... Zolang Connors zichzelf blijft hoeft men echter niet te wanhopen. Jimmy is een spektakelstuk zoals maar weinig sportdisciplines er een kunnen naar voor schuiven.

Het vrouwentehuis zoekt nog nadrukkelijker naar frisse gezichten. Martina Navratilova, het tennis spelende spiegelbeeld van de Roemeense atlete Kratochvilova, regeert de dameswereld met ijzeren hand. Zij heeft Chris Evert tot figurante gedegradeerd en niets wijst er op dat in de nabije toekomst iemand tegen haar zal durven opstaan. Flushing Meadow was Martina's zevende Grand Slam overwinning. Zij heeft nu al de grote tornooien gewonnen. Het zal ons niet verbazen wanneer zij over afzienbare tijd de Grand Slam echt rond maakt. Tegen haar nu beter beheerste krachtpatserijen is immers geen... vrouw opgewassen.

SPORTSPIEGEL

Scheidsrechters halen bakzeil...

„De klubleiders hebben eens te meer hun zin gekregen. De aanvallers en het betalende publiek blijven de peer." Zo luidden de slotzinnen van het wedstrijdverslag Seraing—Anderlecht in „Het Nieuwsblad". Joris Jacobs zegde het wel zeer kernachtig. Er bestaat voor ons inderdaad geen twijfel over. Alle verklaringen ten spijt hebben de scheidsrechters in hun strijd tegen het voetbalgeweld al spoedig bakzeil moeten halen. Verrast zijn wij niet. De kortzichtigheid van klubleiders en trainers is in ons voetbal spreekwoordelijk. De heren zien nu eenmaal niet verder dan hun neus lang is. De golven uitsluitingen en boekingen zijn dus weggeëbt.

De verdedigers mogen weer met hun vernietigingsakties beginnen. Nu nog op een bescheiden manier. Enkel als het echt noodzakelijk is. Over een paar weken opnieuw als weleer. Van zodra de tegenstander in balbezit is...

In feite voeren de scheidsrechters een hopeloze strijd: men neemt ze kwalijk dat zij het reglement toepassen. Want méér doen ze niet. Het is een onwaarschijnlijke situatie waarin het geroep van velen zwaarder doorweegt dan het gezonde denken van enkelen... Het heet nu dat het Centraal Scheidsrechterskomitee een „samenspraak" over de arbitrage wil organiseren. Daarop zullen de referees mogen horen dat de reglementen er niet zijn om toegepast te worden... Net of we daaraan na de jongste ontwikkelingen nog twijfelden.

Onbetaalbare voorzitter...

Albert De Meester van AA Gent is een onbetaalbare voorzitter. Als de man zijn mond opent dondert het in Keulen en in de Guimardstraat waar nog steeds de hoofdzetel van de Belgische voetbalbond is gevestigd. „Mijnheer Albert" wordt natuurlijk door eigenbelang gedreven wanneer hij aan de sterkste bomen schudt maar dit belet niet dat zijn wijsheden stoelen op praktische ervaring, op nuchtere waarneming. Zegde hij vorige maandag in Extra Time niet dat zijn AA Gent in het voorbije seizoen dertien miljoen minder ontvangsten boekte en dat tachtig procent van de klubs met schuldenlast leven? Verklaarde hij niet dat de spelers de betekenis van het woord „krisistijd" nog steeds niet hebben achterhaald?

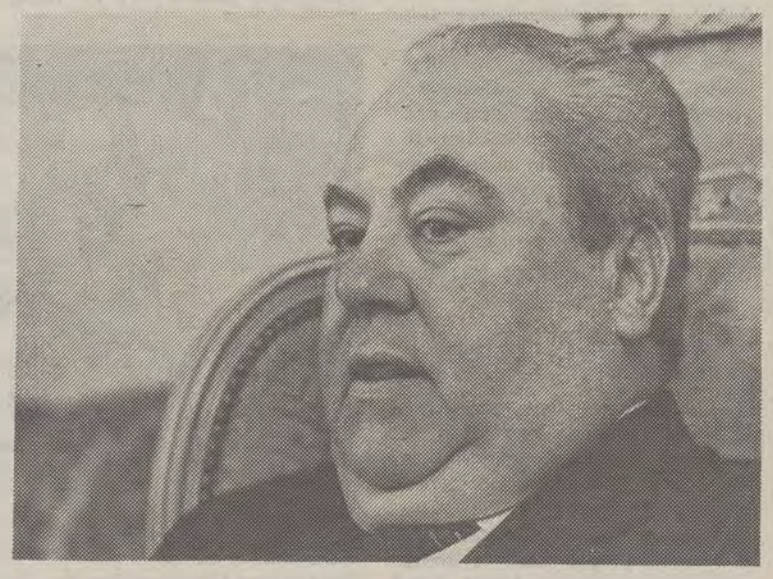

De man sprak klare taal op een ogenblik dat nagenoeg alle klubs de harde realiteit aan den lijve beginnen te ondervinden. Want de publieke belangstelling — zoveel staat nu wel vast — loopt onmiskenbaar terug. 85.000 toeschouwers zouden de eerste klassewedstrijden van de zesde speeldag hebben bijgewoond. We zijn benieuwd voor de volgende kompetitieronde. Met Anderlecht—Club Brugge, Beerschot—Beveren en Gent—Waregem moet men een flink stuk boven de honderdduizend geraken. Zoniet moeten wij een zich herhalende terugval van om en bij de twintig percent in de toeschouwersaantallen vaststellen...

Vlaams Nationaal **Wij** Weekblad

Europese Volkshogescholen... en nog veel meer...

Dit is een eigenaardig verslag over hoe een 70-tal mensen — oud en jong — uit verschillende hoeken van Vlaanderen mekaar „vinden", 14 dagen lang, in vorming en ontspanning, rond een Tirools-Vlaamse „verkenning".
Moet je horen: vele namen die elk om en voor mekaar — zo maar — zich inzetten... sobertjes, leergierig èn plezierig.
Met een stralend zonneweer vertrokken ze op 16 augustus, de tochtgenoten: Marieke Keyaerts uit Moorsel-Tervuren was de jongste, 5 jaar en Frans Van Suetendael (Wilrijk) 67 jaar de oudste! Samen één grote familiebus volgeladen en daarbij: de Valgaerens uit Mol; de Vanden Bosch-en uit Dilbeek; Frans Smets (Boortmeerbeek) met de Remy's (Leuven) en Blondine (Begijnendijk); Lieve Weetjens en Myriam Ulrichts van het Maasland, per wagen.
Ongeveer 1.000 km rijden voor de boeg. Maar met Toon Davids (Kortenberg) sympatieke kwis, Lieve Devijver's (Herent) Tiroler muziekdoos en allerlei moppen — doorzongen met heel onze Vlaamse dialekt-liederenschat bleken de uren te vliegen.
Vóór de Alpen dreigde de regen, maar eens erover, voorbij de Reschenpas, vooraleer de Vinschgau binnen te rijden vonden we de zon terug tot boven in Marteldorp — 1.300 m hoog.
Zo groeiden onvergetelijk: de bergtochten met Herman en Lucia Redant-Couck (Wilrijk), met Fons Hillewaert (Oostkamp), Viktor Fabry (Tervuren), Nicole Schuermans (Langdorp), Agnes Desmet (St.-Amandsberg), Liske Van Horenbeek (Hofstade). De verbroederende Tiroler Blaaskapel uit Truden bewonderde, evenzeer als wij hen, onze zangkunst o.l.v. Fil de Vlieger (Herent). De germanistiek van Jan van de Pontseele (Heverlee) met deze van de „Alte Gefreiter": Jan Galle (Lede), Frans van Suetendael (Wilrijk), Juliaan Govaert (Bambrugge), Frederik van Acoleyen (Wichelen), Jan Goossens (Kalmthout), opende de Tiroler harten... meestal aan de toog, maar toch!
En met een vaandrig als Jan Bollen (Mol) hou je tóch het protokol hoog! Wij wel! Met Huub Kuijpers (Venlo) bloeide ons Heelnederlands bewustzijn hoog terwijl de Gernaey's (Menen) ons, oecumenisch lieten samen-zijn. Erik en Lily Beeckman-Hornix (Borgerhout) waren échte Vlaams-Tiroolse ambassadeurs; zij brachten ons boven op de Dolomieten, naar de Tiroler vrijheidsheld Andreas Hofer; leerden ons wijn proeven en zoveel meer.
Hun ouders zullen de hulpvaardigheid en kookkunst niet vermoeden bij: Julien Cibos (Kontich), Dirk De Backer (St.-Agatha-Berchem), Geert Hoogstoel (Brussel), Kris Vergult (Belsele), Hans Goetvinck en André Scheerlinck (Ninove), An Wouters (Tildonk)...
Uit het Hageland kwamen Jan en Johanna Trekels (Geetbets) en de familie Serré (Tienen) mee, overal erbij — vlijtig en vol aandacht — tot Bert terug naar de vlakte wou, onder dokter Jo's kundige zorgen. Dank je Vlaams Kruis!
Doorheen dat hele wereldje hield Luk Vanden Winckel (Herent) zorgzaam de administratie bij mekaar zodat alles schuldenloos eindigde!
Kortom: een nieuw stuk samen-zijn, waarmee we weer een heel werkjaar verder kunnen!
En volgend jaar?

Oksitanië

Na **Baskenland, Catalonië, Wales, Corsica** en **Tirool** wordt het in 1984 de 8ste reis: **Oksitanië.**
Van woensdag 15 augustus tot dinsdag 28 augustus verblijven we in La Lozère (de Tarnrivier), St.-Enimie, ten zuiden van de stad Mende. Deze streek is een der armste geworden tengevolge van het Franse bestuurscentralisme. Hele dorpen liepen leeg; maar de zonovergoten natuur bleef er intakt.

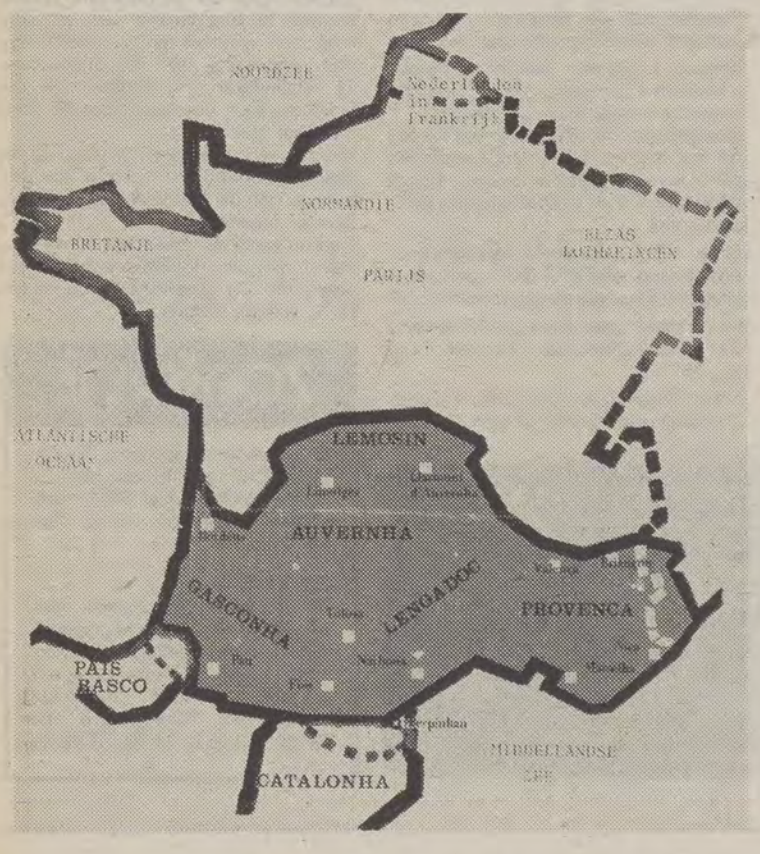

Onder leiding van Toon Van Overstraeten, Herman Redant en Willy Kuijpers ontdekken we de Gorges du Tarn, wandelen en tochten we er, wie wil kan kayakken en zwemmen. Maar vooral leren we de kultuur en de overlevingsstrijd van de Oksitanen kennen.
Oksitaans: wordt nu nog gesproken in de zuidelijke delen van de Franse staat: Zuid-Dauphiné, Provence, Auvergne, Marche, Limousin, Guyenne, Gascogne enz... (tussen de Middellandse Zee, de Rhône en de Garonne) en in het Italiaans Alpengebied. Het is een Romaanse taal, verwant met het Frans, Italiaans, Catalaans en Castiljaans.
Het Oksitaans raakte sedert de 14de eeuw in de verdrukking door de vervreemdende (militaire) greep van het Frans en zijn „bedienaars". Sedert de 2de W.O. kent de letterkunde, de dichtkunst en de volksliederenschat een enorme opgang die geleid heeft tot een politieke bewustwording van de Oksitanen in een federalistische geest tegen de Jacobijnse (centralistische) Franse staatsordening.
Voor wie het zich vanuit zijn schooltijd nog herinnert:
a) Langue d'Oc = taal waar het JA-woord, OC = Oksitaans
b) Langue d'Oïl = taal waar het JA-woord, OIL = Frans

Oksitaanse aanknopingspunten

— Het „Maison Carrée" = Romeinse tempel te Nimes
— Pont-du-Gard = Indrukwekkend Romeins aquaduct
— Carcassonne = St.-Nazairebasiliek
— „Onze" schilder Vincent van Gogh te Arles
— Frédéric Mistral (1830-1914) de Provençaalse Nobelprijsdichter
— Paul Valéry (1871-1945) dichter en criticus
— De middeleeuwse troubadours en jongleurs tot en met Charles Trenet, geboren te Narbonne, „voorloper" van het luisterlied en de smartlappen...
— In Thuir: de Byrrh-aperitieven met hun enorme kelders!

Enkele praktische inlichtingen:

— **Richtprijs:** 9.500 fr. (busreis, verblijf, informatiepakket, lessen, verzekering).
— **Groepsleven** waarin elkeen volgens eigen belangstelling en kunnen met-de-andere tracht samen te werken.
— Sobere maar stevige **voeding, overnachting** in klooster-school.
— Verbroedering, informatie met en door Oksitaanse nationalisten-lesgevers. **Voertaal:** Frans mèt vertaling naar 't Nederlands.
— **Elkeen** — oud of jong/familieverband of enkeling — **is welkom.**
— **Inschrijven** gebeurt volgens datum door overschrijving van 500 fr. op rekeningnummer 979-3407966-70 van Willy Kuijpers, Swertmolenstraat 23, 3020 Herent, tel. 016-22.96.42 met vermelding „Oksitanië 1984".
— In het begin van juli 1984 vinden alle deelnemers van deze 8ste Europese Volkshogeschool mekaar in een **vormings- en planningsnamiddag** rond het definitieve programma.

Wie wat te bieden heeft, melde dit bij zijn/haar inschrijving.

30 JAAR VOLKSUNIE, een lees- en kijkboek

1984 is voor de Volksunie wel een biezonder jaar. In dit schrikkeljaar bestaan partij en weekblad 30 jaar! Nu reeds werken de verschillende partijdiensten voorstellen uit om deze jaardag met de nodige luister te laten doorgaan.
Een punt van het feestelijk programma is de uitgave van een **lees- en kijkboek** over de jarige Volksunie, onstaan en groei, het weekblad, het onverdroten militantenwerk, kortom de grote èn kleine geschiedenis van onze partij.
Al deze en nog andere onderwerpen wenst de WIJ-redaktie te projekteren tegen de 30 jaar waarin dit alles zich heeft afgespeeld.
U kunt aan dit boek-projekt meewerken door uit uw eigen en/of afdelingsarchief dokumenten (foto's, pamfletten, verslagen...) op te vissen en aan de redaktie te lenen zodat dit lees- en kijkboek **ook een boek van U** wordt.
Wie ons wil helpen kan zijn dokumenten (die na gebruik onmiddellijk terug zullen bezorgd worden) sturen naar: redaktie weekblad „WIJ", Barrikadenplein 12 te 1000 Brussel. Met dank bij voorbaat.

Derde Industriële Revolutie bij Antwerpse Coremanskring

Technologie is in onze Westerse beschaving niet meer weg te denken. Op korte termijn heeft zij zich in alle sektoren een plaats vooraan weten te veroveren, en nog steeds neemt zij aan belang toe. Een gevolg van deze technologische revolutie is dat Vlaanderen op korte termijn haar verantwoordelijkheden moet nemen om aldus haar plaats op de wereldmarkt, voldoende bewezen na Flanders' Technology, te bevestigen.

Over deze Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen zal gemeenschapsminister Hugo Schiltz, op **21 september 1983 om 20 u. 30** in het Auditorium van de Kredietbank aan de Eiermarkt te Antwerpen, een voordracht houden. Gezien het belang van deze lezing raden wij onze lezers aan deze manifestatie niet te missen!

Herman van Veen opnieuw in Metropool

Wij brachten reeds eerder melding van een nieuwe reeks shows van Herman van Veen in de Antwerpse Arenbergschouwburg. In oktober 1982 dienden een aantal kijklustigen teleur gesteld te worden. Men spreekt van een paar duizenden!

De 14 voorstellingen waren totaal uitverkocht. Nu wil men daar een mouw aan passen. De organizatoren dringen dan ook aan opdat nu tijdig zou gereserveerd worden.

Dat kan op de telefoonnummers 03/232.11.14 en 03/232.85.23.

Plaatsen aan 250 en 600 fr. Kortingen vanaf 20 personen. De speeldata zijn: 4, 5, 6, 7, 8, 11, 12, 13 en 14 oktober a.s.

Wij

en de buren

Buurman is een beste vriend maar hij leest „WIJ" niet.

Buurvrouw valt best mee maar een abonnement op ons weekblad zit er voorlopig nog niet in.

Waarom niet beginnen met een sympatiek gebaar?

Uw gelezen WIJ kun je best aan hen doorgeven.

Een kleine moeite en 't is nooit verloren!

VVVG-vlaggefeest te Leuven

Van heinde en verre waren de VVG'ers in Leuven toegestroomd! In het stadhuis startte de onvergetelijke 7 september-dag met een zo Vlaamse „stadsmagistratentoespraak" dat elkeen zich het Leuvens frankofone verleden begon „in vraag te stellen"...
Norbert Van Opstal vatte kruimig als volgt samen: in september '45 werd ik hier veroordeeld tot 15 jaar... 40 jaar later krijg ik gratis ne Stella, we gaan er op vooruit!
Zo is het nu eenmaal in onze ontvoogdingsstrijd: waar wij treden, zullen de anderen gaan!

In de goed-gevulde St.-Pieterskerk met de zwart-gele VVG-vaandels van Antwerpen, Bornem, Bree, Brussel, Genk, Gent, Neeroeteren, Oostende enz... huldigde de VVG-federatie Leuven haar werk met een vlaggewijding!
Deken De Kelver verwelkomde de hele schare, speciaal dan senator Rob Vandezande en kamerlid Willy Kuijpers.
Naast e.h. De Kelver koncelebreerden medepastoor leven en prof. dr. E. Mertens die de homilie zou houden. De heer Maurits Fanoes leidde het versterkte Gemengd Vlaams Koor en het orgel werd bespeeld door e.h. Jan de Munter. Mevrouw Jetje Kestens hield met klare stem de voorbeden, terwijl Albert Homblé en Pol Clijsters de nieuwe vlag ter zegening hielden. Nooit had iemand voor 10 jaar kunnen dromen dat dergelijke mooie Vlaamse eucharistieviering o.l.v. een Leuvense deken zou kunnen plaatsvinden in de toenmalige sterk-verfranste St.-Pietersparochie... Zowel prof. Mertens als deken De Kelver wezen op de waarde van het gemeenschapsleven.
Het geregelde VVG-leven te Leuven ontstond in de loop van 1977 toen mevrouw Verdoodt en de heer Jan Weckx kamerlid Willy Kuijpers kwamen vinden om de organizatie uit te werken. Op woensdag 28 september '77 stelde de arrondissementele werkgroep zichzelf samen; Piet Wyndaele zou het eerste voorzitterschap waarnemen; Jozef de Troyer het onder-voorzitterschap; Vik Devijver het sekretariaat, terwijl wijlen Frans Geerts de penningen zou beheren. André van Hoof, Cécile Engelen, Lode Wittebols waren de eerste bestuursleden.
Zeer vlug werkten de eerste autonome afdelingen: te Haacht met Pol Verbelen en Liske Fillet; te Leuven met Jos Goossens en Norbert van Opstal; te Diest met de heer Beckers enz... De laatsten groeiden te Scherpenheuvel en te Aarschot.
Toen het „Centrum voor Mensen met Vragen" in 1978 de deuren te Leuven opende werden de VVVG'ers de welkome gasten, iedere vrijdag en ook... tussendoor!
Intussen is het bovenzaaltje echt uitgegroeid tot een stemmig klublokaal waar Marcel Morissens leiding en inspiratie geeft. De onlangs gestichte praat- en hobbynamiddagen onder de leiding van Marcella Vande Voorde zijn naast het nieuw Gemengd Vlaams Koor de jongste initiatieven.
De VVVG-beweging is niet klein meer te noemen. Tientallen dames en heren bouwen mee; de puikversierde feesttafels vorige winter te Kessel-Lo en nu in het Thier-Bräuhof getuigden ervan. Bovendien is het hele VVVG-leven geïntegreerd in het levende Vlaamse Bewegingsleven van het arrondissement Leuven. Ere-senator Maurits Coppieters gaf in zijn met grote aandacht beluisterde rede het relaas over de simboliek van de vlag in de Vlaamse strijd en wees naar de toekomst, naar het Europa der Volkeren.
Algemeen voorzitter Nand Quintens en Jan Weckx, gouwvoorzitter brachten elk hun aksent in de feestzitting, waaruit bleek dat de 3de leeftijd voor de Vlaamse Beweging heel wat meer is dan een verbruiks- en cafébezoekende groep. Het zou onmogelijk zijn om alle werkers met hun inzet te beschrijven, maar het is toch overduidelijk dat de huidige, bewuste kernploeg mekaar reuzegoed aanvult: Fik Devijver als alles-merkende drijvende administratieve kracht; Jos Goossens met 'n diplomatiek doorzettingsvermogen, Marcel Morissens, onverwoestbaar kreatief, André Homblé met zijn scherp doorzicht, Norbert van Opstal doorheen zijn gekruide lach, André Van Hoof met zijn vele initiatieven en zovele anderen.
Van harte proficiat en dank... in de eerste plaats aan allen die niet vermeld werden in dit verslag!
Moge het VVVG-vaandel een trouwe baken zijn voor de hele Vlaamse 3de leeftijd van het Leuvense, onze gemeenschap ten bate.
(foto's Jan Devyver)

Jos Goossens, Senator Rob Vandezande, Albert Homblé en Fik Devijver tonen voor 't eerst het VVVG-vaandel bij de ontvangst in het stadhuis te Leuven.

TAK-film over Voeren

Het Taal-Aktie-Komitee heeft, na dagenlange opnamen, een toeristische film gemaakt over de Voerstreek. Deze film, die zowat 30 minuten duurt, biedt een uitzonderlijk beeld op de vele toeristische bezienswaardigheden, de fauna en flora van deze streek.

Tevens wordt een indringend portret geschilderd van de noeste arbeid van de gewone Vlaamse boer, vooral afhankelijk van de weidekultuur en de bietenteelt. Het typische van elk van de zes Voerdorpen (zowel wat het landschap betreft, als op kultureel en historisch vlak) wordt nader belicht, terwijl ook aandacht besteed wordt aan een zekere milieuvriendelijke rekreatie in de Voerstreek.

Verenigingen die belangstelling betonen voor deze toeristische film kunnen steeds kontakt opnemen met Erwin Brentjens, Edegemse Steenweg 2 bus 5 te 2550 Kontich, tel. 03-457.72.40.
(meegedeeld)

BRABANT

SEPTEMBER
16 **GOOIK:** Mosselkermis „In de groene poort", Dorpsstraat 31. De VU-mandatarissen nodigen iedereen vriendelijk uit. Vanaf 18 u. ook op zaterdag 17 sept. en op zondag 18 september van 12 tot 22 u.
23 **WEMMEL:** met de Vlaamse Kring naar de KVS „Stilte a.u.b.". Kaarten van 150 fr. à 300 fr Plaatsbespreking 478.96.23.
24 **ZAVENTEM:** 4de lustrumbal in zaal „Sint Michiel", Stationsstraat 103, om 21 u. Org. VU-Groot Zaventem.
24 **KESSEL-LO:** Ontmoeting met kamerlid Willy Kuijpers „Van Leuven naar Straatsburg" om 20 uur in de Posthoorn, Diestsesteenweg 318. Organizatie: VU i.s.m. met Dosfelkring Leuven.

OKTOBER
1 **TIENEN:** VU-bal in de parochiezaal te Kumtich. Eerste dans om 21 u.
1 **MERCHTEM:** Jaarlijks VU-bal in zaal Harmonie, Stoofstraat.
1 **ST.-MARTENS-BODEGEM:** Jaarlijks Groot Bal van VU en VUJO in zaal Marina, Stationsstraat te St.-Martens-Bodegem. Deuren om 20 u. 30. Discobar: De Rijbel. Inkom 100 fr.
2 **ZAVENTEM-NOSSEGEM:** Geleide wandeling (10 km) door de deelgemeente Nossegem. Vertrek om 14 uur aan het gemeentehuis te Nossegem (Leuvense steenweg). Deelneming 40 fr. Organizatie: VU-Vrouwen.

VU-Londerzeel kreeg nieuwe afdelingsvlag

Op zaterdag 3 september was het feest bij de Volksunie afdeling Londerzeel, in Populierenhof. Bij deze gelegenheid werd namelijk de nieuwe afdelingsvlaf officieel in gebruik genomen. De voorzitster Margaretha Herramans-Flint verwelkomde de aanwezigen, waaronder senator Bob Maes, senator Paul Peeters, de VU-burgemeesters van de streek: burgemeester en mevrouw Van Waeyenberg van Merchtem en burgemeester Kerremans van Meise.
Verder sprak zij een woordje tot elk van de „pioniers", de mensen die zowat 20 jaar geleden de afdeling tot stand brachten. De weg van deze mensen was dikwijls ruw en moeilijk, maar zij hielden vol, sommigen van hen werken ook vandaag nog mee in het bestuur.
De gehechtheid van de Vlamingen aan hun grond, aan hun eigenheid, maakt dat zij met opoffering en idealisme blijven vechten wanneer er in het Vlaamse land misstappen worden gedaan of wantoestanden bestaan: altijd is het de Volksunie die haar mond opendoet, in het parlement, in de pers, op straat.
Zo betoogde de Volksunie in februari tegen de benoeming van Happart — en terecht, want bijna wekelijks lezen we in de krant van weer een nieuwe pesterij aan het adres van de Vlamingen in zijn gemeente.
Zo betoogde de afdeling in maart mee, tegen het vermorsen van onvoorstelbaar grote bedragen voornamelijk Vlaams geld in de Waalse staalputten. Zo zal de afdeling Londerzeel mee blijven betogen en protesteren, maar de volgende keer onder eigen vlag! Hierna nam senator Peeters het woord.
Hij wees erop, dat in Londerzeel de geschiedenis van de VU, de geschiedenis van het Vlaams-nationalisme zeer sterk benadert. Dit wordt nu gesymboliseerd door de nieuwe vlag. Londerzeel is een plaats waar de VU zeer sterk stond bij de nationale verkiezingen (± 40 % van de stemmen). Onze nieuwe vlag zal dienen om op te stappen bij betogingen, maar zal nog méér een symbool zijn van onze stappen voorwaarts naar een onafhankelijk Vlaanderen. Hij dankte ook de pioniers, voor hun prestaties in zeer moeilijke tijden.
Hierna overhandigde hij de vlag aan de vaandrig, onder luid applaus van de aanwezigen die spontaan de „Vlaamse Leeuw" inzetten.
Daarna werd de inwendige mens versterkt, met uitstekende brochetten en koteletten. De gezelligheid duurde tot in de vroege uurtjes.

Kulturele aktiviteit in het Pajottenland

De „IJzerbedevaartwerkgroep Pajottenland" in nauwe samenwerking met de „Vlaamse Kring Lennik" nodigen uit op een aantal aktiviteiten.

Daar is eerst een uitstap naar de Voerstreek onder de deskundige begeleiding van een plaatselijk VVV-verantwoordelijke op **zondag 25 september** eerstkomend. De prijs bedraagt 250 fr. Vertrekpunten worden vastgelegd naargelang de inschrijvingen. Vertrek Gooik-centrum om 8 u.

Historische fragmenten uit de vroegere en huidige Vlaamse Beweging met o.a. fragmenten uit de begrafenis van Staf De Clercq, video-uittreksels uit „De Nieuwe Orde" en „Het Vlaamse Landschap", dokumentaire van Jef Cornelis.

Parallel met de films zal ook een fototentoonstelling gehouden worden.

Datum: **7 oktober om 20 u.** Plaats: 't Krekelhof. Toegang: 100 fr. Lidmaatschap is vereist voor de toegang.
Bezoek aan de BRT-gebouwen waar de technische snufjes van zowel radio als tv kunnen bekeken worden. Rondgang geleid door gespecializeerd BRT-personeel.

Prijs: 195 fr., drinkgeld buschauffeur en toegangsgeld BRT (50 fr. p.p.) inbegrepen. Maximaal aantal personen: 50.

Het bezoek gaat door op **12 november 1983.** Vertrek aan 't Krekelhof om 8 u. 30.

Meer inlichtingen bij Jaak Vervaet, 't Krekelhof te Gooik, tel. 054-33.48.57.

ZOEKERTJE

■ Tweedehandswagen: Toyota Selica Coupé 2000, automatisch, 70.000 km, bouwjaar '78, in zeer goede staat te koop. Tel. 02-731.38.76.

TE HUUR
■ Zonneveld, Grimbergen, Max Haevelaerlaan 13, bungalow, 4 slpk., living, geïnstal. keuken, badk., inkom, vestiaire, garage 2 wagens, siertuin. 20.000 fr./maand. Inl. 02-660.06.16, na 19 uur 016-46.21.37. dhr. Willems.

BIJ VOETBAL BRENGT SAMENSPEL HET MEESTE OP..
IN DE TOTO OOK.
SPEEL MEE MET TOTO,
HET TERREIN VAN DE WINNAARS.
TOTO

DE KEIZER VAN HET GOEDE ZITMEUBEL
MEUBELEN «DE KEIZER»
Salons - Kleinmeubelen - Lusters - Geschenkartikelen
Onklopbare prijzen in kleinmeubels en salons
(speciale voorwaarden voor trouwers)
Openingsuren: Di., woe., vrij. van 13 tot 19 u. 30
Do., zat. van 10 tot 19 u. 30
Zondag van 14 tot 18 u.
KEIZERSTRAAT 2 - 1740 TERNAT - 02-582.22.22
(op slechts 15 km van Brussel-centrum)

Vlaamse Boekenbeurs te Eupen

De Bond der Vlamingen van Oost-België helpt de Nederlandstalige Kring van Eupen bij levering van boeken en organizatie van de boekenbeurs, die doorgaat op 17 en 18 september a.s. in zaal „Künst und Bühne", Kirchstrasse 17 (vlakbij hoofdkerk) te Eupen.

Door daar een boek te kopen steunt men niet alléén de Kring, maar ook „Opbouwwerk Voeren".

Op 17 september vertrekt er 's voormiddags van uit Genk, Bilzen en Tongeren een VVB-autocar voor een bezoek aan Aubel en Montzenergebied (de vergeten Limburgers), met als eindpunt bezoek aan de Eupense Boekenbeurs.
Meer inlichtingen bij de Bond, Putstraat 33 te 3700 Tongeren (tel. 012-23.11.06).

Herdenking Herman Van Den Reeck

Deze jaarlijkse herdenking wordt, zoals steeds, gehouden tijdens het laatste weekeinde in september (te Borgerhout en te Antwerpen).

Zaterdag 24 september: om 19 uur in de St-Annakerk te Borgerhout (Goedendagstraat) een gedachtenisviering met eigen lezingen, gebeden en muzikale omlijsting. De homilie zal worden gehouden door priester Elias Dupont of door diaken Herman Sommen.

Zondag 25 september: van 11 u. tot 12 u. een bezinningsstonde aan het eregraf van Herman Van den Reeck op „Schoonselhof" te Antwerpen. Samenkomst aan de wachthal. Het programma voorziet samenzang, bloemenhulde en een toespraak door Herman Wagemans, lid van het hoofdbestuur van VOS. We herdenken ook onze overleden medewerkers en brengen eveneens een korte hulde aan Hendrik Conscience. Bij slecht weer wordt de bezinningsstonde gehouden in de wachthal en brengen wij de bloemen daarna naar het graf van Herman.

U kan deelnemen aan de bloemenhulde door storting van 200 fr. op de bankrekening nr. 407-3051171-25 ten name van het komitee Herman Van den Reeck te Borgerhout. Uw naam of de naam van uw organizatie vermelden a.u.b.

Vlaamsgezinden „uit diverse richtingen" zijn welkom mits eerbied voor elkaars levensbeschouwelijke of partijpolitieke overtuiging.

Dortmunder
Thier Braü-hoven
Tervuursevest 60, LEUVEN.
Tel.: 016-22.86.72.
Kon. Astridlaan 85, KONTICH.
Tel.: 031-57.30.32.
Nieuw Brugstraat 28, BRUSSEL.
Tel.: 02-218.74.89.
Brugse Baan 1, HULSTE.
Tel.: 056-71.15.36.
Grote parkeerterreinen, zalen vrij voor feesten, banketten e.a. Duitse specialiteiten. Dortmunder Thier van 't vat. Levende Water Tönissteiner Sprudel, goed en goedkoop eten.

JEKA-Groepsvakanties
Dè vakantieformule voor 1984

U hoeft niet te schrikken als wij u nu al, in september '83, voorstellen ernstig te denken aan de vakantie '84. Integendeel. Het is zelfs een dringende noodzakelijkheid als u er aan houdt dat uw kinderen er volgende zomer, tegen schappelijke voorwaarden, kunnen op uit trekken. En dat geldt trouwens ook voor u als u eens een andere stijl van vakantie durft aanpakken. Een vakantie die nu eens niet per definitie „het andere eind van de wereld" noch „onbetaalbaar" betekent. Hierna volgen enkele originele suggesties. Maar opgepast: als u ècht wil meedoen, moet u er nu aan beginnen.

Een antwoord op de inleveringsproblemen: groepsvakanties Ideaal voor jeugd en eeuwig-jeugdigen

Vakanties stellen veel buitenhuis-werkende ouders voor problemen: „Wat doen wij met de kinderen?". Kampen en groepsvakanties door jeugdbewegingen, scholen of jeugdklubs op touw gezet, reiken deze ouders een helpende hand, op voorwaarde dat men ze kan betalen. De Sint-Paulusjeugdkampen, vzw zijn ontstaan nadat de Zilvermeeuwtjes een paar keer in het Lechtall, Tirool, kampeerden. Sint-Paulusjeugdkampen, vzw heeft een originele formule uitgedokterd en, met sukses, al méér dan 20 jaar beproefd: de JEKA-groepsvakanties, geldig voor elk type van groep (school - jeugdbeweging - gezinsgroep) die minimum tien leden meestuurt.

Alhoewel voornamelijk voorbehouden aan jongeren, worden JEKA-groepsvakanties ook meer en meer opgenomen door jonge gezinnen. En waarom niet, eigenlijk? Waarom zoudt u de vakantie ook niet eens vanuit een ander oog beschouwen? Weest er van overtuigd dat u er aardig zult van opkijken. Al ware het maar door het prijsverschil. U zult wàt blij zijn te kunnen vaststellen dat groepsvakanties voor inlevertijden geknipt zijn.

Wie? Waar? Wanneer?

Als u een groep vormt met meer dan 10 betalende leden bent u met de JEKA-spelregels in orde. U kunt met die groep met vakantie in Tirool, Oostenrijk en Italië, in Frankrijk, Engeland en Ierland. Dat kan in de zomer of in de winter (sneeuwklassen). Dat kan ook voor de krokusvakantie, maar helaas voor u, niet meer in 1984 want die is al volgeboekt. Scholen kunnen ook naar al die landen op meerdaagse schoolreis.

Maar de stelregel blijft: minimum 10 betalende deelnemers, om te kunnen genieten van de zeer gunstige basisprijzen. Een elfde plaats voor begeleider is steeds gratis.

Waarom JEKA-groepsvakanties niet duur zijn

De JEKA-formule van Sint-Pauluskampen, vzw is niet nieuw. Deze vzw heeft lange jaren ervaring in het organizeren van jeugdkampen. In de loop van 23 jaar, met een steeds stijgend aantal entoesiaste deelnemers, huurde Sint-Paulusjeugdkampen, vzw tientallen huizen, scholen, jeugdverblijven, in de vijf landen die op het vakantieprogramma staan. Liefst in de mooiste hoekjes.

Liefst op plaatsen waar het moderne bruinbaktoerisme nog maar weinig ingang vond. Jaar na jaar werd de behuizing verbeterd. Een groot aantal vrijwillige medewerkers die hun vakantie wijden aan deze vorm van sociaal toerisme laat Sint-Paulusjeugdkampen, vzw toe haar vakantiegangers ekonomisch gunstige voorwaarden aan te bieden.

Sleutel-op-slot-prijzen

De basisprijs van elke JEKA-groepsvakantie omvat zowat **alles.** De reis in luxe-autocar, met het vliegtuig of per boot, naargelang de bestemming.

Het logies in kleine of grote JEKA-hemen, uitgerust zodat elke groep altijd **zijn eigen** huis vindt, ongestoord door derden. Elke groep kookt er zijn eigen potje in de letterlijke zin van het woord. Alle voedingswaren worden door Sint-Paulusjeugdkampen, vzw centraal gekocht en „aan huis" besteld. Dat legt óók uit waarom de prijzen zo interessant zijn.

Een andere vakantie-stijl: kamperen onder dak

Alhoewel het ene heem wel eens komfortabeler of nieuwer kan zijn dan het andere (alnaargelang de basisprijs), voldoen ze allemaal aan wat voor een vakantieverblijf noodzakelijk is. Er zijn stapelbedden in de slaapkamers, er is een leef- en eetkamer voor de groep. De keukens zijn uitgerust met frigo, gasfornuis, keukengerei en tafelbestekken. De groep kan altijd haar eigen programma rustig volgen.

U kookt zelf, dus u beslist zelf over etenstijd. U ruimt zelf de kamers op, wat betekent dat ook de „reveil" door de groepsleider wordt geblazen. U bent immers aan geen hotelreglement verbonden. U trekt de bergen in met piknikpakket? Dat kunt u rustig zelf samenstellen. Maar als u echt niet graag zelf kookt, dan schrijft u in tegen andere voorwaarden. Dan brengt men u, uit de centrale keuken, de warme maaltijden aan huis.

De vakantieoorden van JEKA bieden aan ieder zijn gading. Wie sportief is ingesteld, van groeps- en gezelschapsleven houdt, graag aktief van de natuur geniet, vindt met de groepsvakanties onbegrensde mogelijkheden.

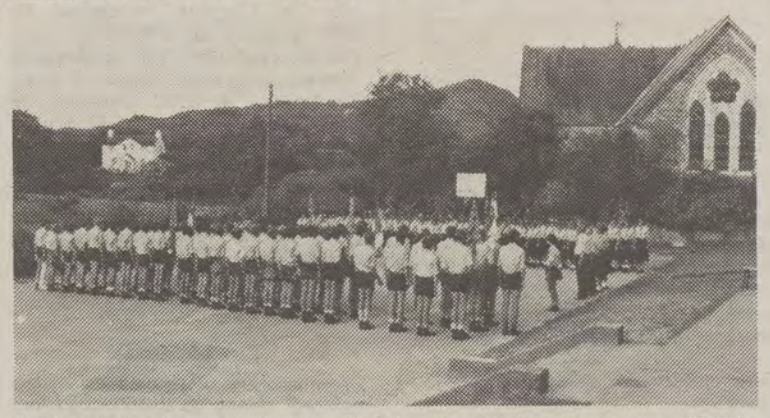

Het VNJ stuurde maar liefst 150 deelnemers op JEKA-groepsvakantie naar Ierland. Dat kon, omdat het echt geen fortuinen kost.

Aktieve vakantie?!

Voor groepen die sportief zijn aangelegd en een aktieve vakantie verkiezen, heeft JEKA sport- en spelspecialisten onder de arm genomen, zodat er op alle plaatsen degelijke hulp kan geboden worden, gaande van sportkoffers tot tennisvelden en speelterreinen. Méér nog: wie een beroep wil doen op sportmonitoren, kan dat.

Onze vrijwillige medewerkers

Groepsleiders en -verantwoordelijken kunnen in elk JEKA-vakantieoord steeds beroep doen op de mensen van Sint-Paulusjeugdkampen, vzw die er steevast 24 uur op 24 uur beschikbaar zijn. De JEKA-formule biedt immers véél meer dan een reisdoel: ze garandeert een prettige groepsvakantie.

Inschrijven in '83 - Waarom?

JEKA-groepsvakanties richten zich hoofdzakelijk tot de jeugd. Omdat die niet altijd bij machte is de gevraagde basisprijs in één keer neer te tellen, ontwierp de Sint-Paulusjeugdkampen, vzw de JEKA-spaarformule.

Daarmee kunnen deelnemers hun vakantie '84 in meerdere maanden sparen. Kleinere bedragen die evenwel steeds voor de 10de van elke maand betaald moeten worden.

De interest van dat geld krijgt de spaarder van Sint-Paulusjeugdkampen vzw uitgekeerd + nog een speciale premie. Dat is één van de redenen waarom men **nu** best inschrijft. Maar dat is niet de enige reden: er blijft ook de stelregel, wie eerst is, kiest eerst zijn heem.

En mocht het nu gebeuren dat een spaarder niet mee kan in 1984? Dan wordt het gespaarde geld terugbetaald. De groep moet evenwel in zijn vervanging voorzien als dit nodig zou blijken om de minimum bezetting van 10 te halen.

Inlichtingen - inschrijven

Voor de JEKA-groepsvakanties schrijft of belt u best naar: Sint-Paulusjeugdkampen vzw, Ambiorixsquare 32, 1040 Brussel. Tel. 02-230.84.55.

JEKA'S vakantieoorden

Sint-Paulusjeugdkampen, vzw organizeert JEKA-groepsvakanties in vijf landen. Elk van hen heeft zijn typische eigenschappen, maar voor alle plaatsen is er volstrekte prioriteit gegeven aan één voorwaarde: de streek is er wondermooi.

Elk JEKA-vakantieoord is, stuk voor stuk, een paradijselijk verblijf voor echte natuurliefhebbers en voor mensen die er eens écht uit willen vliegen.

OOSTENRIJKS TIROOL

Het zal u misschien verwonderen, maar in dat toeristisch land bij uitstek, ligt er nog een ongerepte uitgestrekte vallei, het dal van de Lech, en uitgerekend dàár heeft Sint-Paulusjeugdkampen, vzw zijn hemen gehuurd. En omdat zij er al meer dan twintig jaar „wonen", zult u zich zeer rap thuis voelen in dat prachtige Alpenlandschap dat winter en zomer de bewondering van de vakantiegangers blijft opwekken.

U kunt er heerlijke bergtochten maken, met overnachting in berghut, onder leiding van ervaren gidsen. Of zonnebaden in heerlijk geurende weiden. Of zwemmen in openluchtbaden. Of doodgewoon in elk van die charmante dorpjes wandelen en er de merkwaardigheden van de streek bewonderen. Het is echt niet „zó maar" dat 70 % van alle JEKA-groepen in Oostenrijk er reeds vroeger minstens één keer kwamen.

EEUWIG GROEN IERLAND

Ierland is nog „zoals vroeger". Een eiland waar u welkom bent. Waar iedereen nog de tijd neemt om te leven. JEKA heeft er in het zuiden typische huisjes en schooltjes gehuurd en ingericht voor onvergetelijke vakanties. Ierland ontvangt ons, Vlamingen, bijzonder hartelijk. Het is dan ook niet zeldzaam op Beara, een der mooiste hoekjes van het eiland, de leeuwenvlag te zien wapperen boven scholen of andere JEKA-hemen.

TRADITIE-ENGELAND

Het Lake-distrikt is één groot Nationaal Park met een zestigtal bergen en 15 grote en kleine meren. Met prachtige bossen en wonderschone parken. Reeds in het Victoriaanse tijdperk werd die streek door de Engelse adel verkozen voor haar kastelen en residenties. JEKA stuurt daar de liefhebbers van watersporten. Want water is er genoeg. Laat de plankzeilers maar komen!

ITALIË

Zuid-Tirool verschilt zeer sterk van het andere, het Oostenrijks Tirool. Niet alleen is het hooggebergte er onvolprezen mooi, maar ook kan men in de Vinschgau het verleden van Zuid-Tirool ontdekken: tal van burchten, oude kerkjes en schilderachtige dorpjes.

Val Martello is één van de mooiste en wildste valleien in Noord-Italië. Het hoger gelegen deel behoort er tot het Nationaal Natuurpark van het Stilfserjoch. Ook daar heeft Sint-Paulusjeugdkampen, vzw verscheidene hemen met elk hun eigen charme: romantisch, komfortabel, prachtig gelegen.

LEVEN ALS GOD IN FRANKRIJK

Kent u „les Gorges du Tarn" in het zuiden van Frankrijk? Een zonovergoten Canyon! Met kleine oude dorpjes in een weelderige natuur. Waar een nog onbezoedelde Tarn zich door een pittoreske vallei slingert.

Daar kunt u, met de JEKA-groepsvakanties heerlijk op z'n Frans leven. Om nu van te dromen, bij ons frisse najaarsweer. Maar een droom die wààr kan worden.

VOORBEELDEN VAN PRIJZEN

Voor 6.250 fr. (*): Tirool, 9 dagen.

Voor 7.500 fr. (*): Tirool, 12 dagen; Zuid-Tirool, 13 dagen; Gorges du Tarn, 13 dagen; Lakeland, 10 dagen.

Voor 10.750 fr. (*): Zuid-Ierland, 11 dagen.

(*) Reis inbegrepen.

(medegedeeld)

Izegemse CVP moet haar oppositierol nog leren

De agenda van de gemeenteraad van 29 augustus jl. bevatte slechts 24 punten, waarvan de meeste als routine-zaken kunnen omschreven worden. Hiervan heeft de oppositie gretig gebruik gemaakt om een reeks van 6 bijgevoegde punten in te dienen.
Vooraf werd de eed afgelegd door Walter Hostijn (SP), die de aftredende burgemeester G. Nyffels als gemeenteraadslid opvolgt.

Van de 21 punten op de openbare zitting onthouden we enkel de principiële goedkeuring van de oefenkoer en de parking bij het nieuwe brandweerstation (geraamd op ca. 6 miljoen) en 3 nieuwe of herwerkte politiereglementen voor de milieubescherming in onze stad (afhalen van huisvuil, plaatsen van containers op de openbare weg, en algemene reinheid in de stad).

Vermelden wij terloops ook nog dat een wijziging aan het reglement van inwendige orde van de Advieskommissie van de Stedelijke Openbare Bibliotheek werd voorgelegd en goedgekeurd. Dit betekent meteen een verdere stap in de richting van de openbaarheid van advies- en bestuursorganen. Het gaat hier inderdaad over het openstellen van de vergadering van deze advieskommissie voor alle gebruikers, met een — weliswaar gereglementeerd — spreekrecht.

De leeuwevlag

De meeste tijd en energie werd echter besteed aan de bijgevoegde punten van de CVP-oppositie.
Eerst kwam W. Vens aan het woord over de bevlaggingskwestie. Deze man bestond het zowaar een reglement voor te stellen dat in komplete tegenstrijd is met een bestaand KB, dat overigens overduidelijk is, en ook te Izegem streng wordt toegepast. Eenvoudige aanleiding hiertoe was echter het feit dat op 11 juli niet gevlagd werd met de Belgische vlag. Dienstdoend burgemeester Geert Bourgeois diende de man gevat van antwoord, en verwees tevens naar een rondschrijven van gemeenschapsminister Marc Galle terzake.

De politie

Voor een tweede interpellatie was het de beurt aan A. Bourgeois, om nog maar eens „die prangende vraag die leeft bij de bevolking" te stellen over de dienstregeling bij onze politie. Zijn konkrete vragen waren: is er een nieuwe dienstregeling sedert 1 september '83, hoe is die tot stand gekomen, en moet de gemeenteraad hier niet uitvoerig over geïnformeerd worden.

Geert Bourgeois had geen enkele moeite om punt per punt te antwoorden. Er is inderdaad een nieuwe regeling, volledig in samenspraak met het personeel, na het uitproberen van een voorstel dat eerst geen genade vond. Er werd eveneens besloten om de nachtdienst terug in te voeren vanaf 1 september. Over de nieuwe dienstregeling zelf zou op de zitting met gesloten deuren gelegenheid zijn om verdere uitleg te vragen.

Izegemse musea

André Bourgeois ging dan verder met een derde interpellatie, ditmaal gericht tot schepen Erik Vandewalle, en handelend over de Izegemse musea. Hij verweet de schepen van Kultuur dat een BTK-projekt wordt gerealizeerd en gestart over de hoofden heen van de privé-initiatiefnemers van het Schoeisel- en Borstelmuseum.
In een repliek, doorspekt met de woorden „wat meer bescheidenheid zou u sieren" somde schepen Vandewalle een aantal punten op die zijns inziens in die korte periode reeds een verbetering betekenden tegenover het beleid dat de interpellant tijdens de vorige legislatuur verwezenlijkt had.
Hij vernoemde hierbij ondermeer het aantal vergaderingen van de werkgroep, en het werkschema van de BTK'ers dat werd opgesteld in nauwe samenwerking met de konservatoren van de beide musea.

Stadsperiodiek

Hierna was het de beurt aan D. Vanwalleghem om zijn vragen af te vuren. Een eerste vraag betrof de opname van een CVP'er in de redaktieraad van de stadsperiodiek. Hij had ter verdediging nogmaals alle partijprogramma's doorgenomen, die allemaal het standpunt verdedigden dat een vertegenwoordiger van alle partijen hierin moet opgenomen worden.
Schepen Vandewalle ging hierop in door te stellen dat de vorige meerderheid zelfs geen redaktieraad had, laat staan dat de oppositie er zou in vertegenwoordigd zijn. In princiep kon de schepen wel akkoord gaan met de vraag van de interpellant, maar was nu zeker niet geneigd om dit toe te staan, na alle anonieme schrijfsels die blijkbaar vanuit CVP-kringen de stad worden ingestuurd.
De tweede vraag van Vanwalleghem betrof het inzagerecht van de dossiers van Etiz door de leden van de gemeenteraad. Ook hier viel het raadslid in herhaling, maar kon schepen Vanlerberghe (SP) meedelen dat een ontwerp van reglement op de volgende kommissievergadering zou voorgelegd worden.

Hypokriete houding

Als laatste in de rij kwam G. Eeckhout aan het woord om een verklaring namens de CVP voor te lezen in verband met het ontslag van burgemeester Nyffels. Na een kronologisch verslag van de opeenvolgende feiten sedert de gemeenteraad van begin juli, hekelde hij vooral het zogezegde gebrek aan informatie tegenover de leden van de gemeenteraad. Als klap op de vuurpijl werd de reeks lage aanvallen op de persoon van de aftredende Nyffels en allerlei insinuaties inzake geheime afspraken in verband met zijn opvolging, afgesloten op een hypokriete manier met een wens voor een spoedig herstel en een goede gezondheid aan de aftredende burgemeester.
Eerste schepen en dienstdoend burgemeester Geert Bourgeois viel hierop scherp uit naar de CVP voor wat hij noemde „de meest schizofrene verklaring die hij ooit gehoord had". Vervolgens weerlegde hij alle verwijten als zou de gemeenteraad niet tijdig verwittigd geweest zijn, door steeds te vergelijken met wat de vorige (CVP)-meerderheid medegedeeld had ten tijde van het ontslag van W. Vens als burgemeester.
Wij kunnen besluiten met een raad aan de CVP-oppositie: ook de oppositierol moet aangeleerd worden, en het is niet zo gemakkelijk als u zich wellicht had voorgesteld. Vraag dàt maar aan de VU-mandatarissen.

Joris Verbeke

WEST-VLAANDEREN

19 **IEPER:** bezoek aan het Izegemse schoen- en borstelmuseum. Vertrek onder het Nieuwwerck om 13 u. 30, met eigen vervoer. Prijs: 50 fr. (museabezoek inbegrepen). Org. Vlaamse Vrouwenvereniging Ieper.
22 **IZEGEM:** bezoek aan gemeenteraadszaal en stadsbiblioteek o.l.v. schepen Erik Vandewalle. Om 20 u. in het stadhuis. Org.: FVV.
24 **IZEGEM:** Groot Vlaams Volksfeest vanaf 15 u. in de Nieuwe Barrière, Zilverbergstraat 280. Org. VU en Vlaamse Vrouwen-Roeselare.

OKTOBER
4 **WAKKEN-MARKEGEM-OESELGEM-DENTERGEM:** Uiteenzetting met dia's door Jaak Vandemeulebroucke over het Europees Parlement om 20 u., Hondius park, Oostdreef te Wakken.

VU-Groot Damme reislustig

„Fris in den morgen... den lach op 't gelaat", zo begon de familiale uitstap naar de Voerstreek. Met een volle bus (51 pers.) stoomden wij vanuit de stad van minister Coens naar het dorp waar Happart heerst.

Na een „koffietje klaar" gedronken te hebben bij Ivo Molenaers te Riemst, werden wij nadien te Visé (Wezet) opgewacht door de baardige VU-sekretaris uit Voeren de h. Guy Theelen.

Na een klein beetje het Walenland doorkruist te hebben, was onze eerste halte de camping „Rusticana" in Moelingen, daar stond het Vlaams gemeenteraadslid Mia Vandeperre ons op te wachten, onze public relation man Marc Vandemoortel zorgde dadelijk voor de goeie atmosfeer, door onze afdeling werd en klein kunstwerk (stadhuis van Damme) van de hand van beeldhouwer J. Spinnewijn overhandigd alsmede een reproduktie van Jo Van Den Bossche.
Een geschenk recht uit het hart van de vijftig medereizenden was het blad waarop eenieder naar godsvrucht en vermogen zijn poëtische Voerontboezemingen mocht neerpennen.
Na een gezellig middagmaal (aan zeer sociale prijs) bezochten wij dan het mooie Voeren. Onder leiding van een aangename vrouwelijke gids, die dadelijk de sympatie wegdroeg van de ganse meute, door haar gloedvol pleidooi voor haar Voeren.
Na een aangenaam samenzijn in de vooravond met de plaatselijke VU-mensen, trokken wij weer huiswaarts met de belofte aan onze Voerense vrienden, dat wij volgend jaar voor twee dagen komen, en met de belofte een Vlaamse avond in te richten.

M. Vandemoortel

Eerste corrida te Middelkerke

Met de medewerking van „Wij aan Zee" en het gemeentebestuur van Middelkerke: eerste corrida van Middelkerke op vrijdag 16 september om 20 u.
Voor de eerste maal organizeren de Middelkerkse Corrida-vrienden, een feitelijke vereniging ontstaan uit de Volksunie-Jongeren van Oostende-Veurne-Diskmuide, een avond-stratenloop doorheen Middelkerke.
Met de medewerking van „Wij aan Zee" en de Middelkerkse handelaars werd een parkoers van circa 10 km doorheen Middelkerke uitgestippeld. Deze grootse sportgebeurtenis te Middelkerke wordt georganizeerd op vrijdag 16 september a.s. De start is om 20 u. in de Kerkstraat, rechtover het gemeentehuis.
Het hele parkoers dient slechts eenmaal te worden gelopen en iedereen mag er aan deelnemen. Er is één gezamenlijke start, maar achteraf worden verschillende kategorieën opgesteld. Alle aangekomen deelnemers ontvangen een herinnering. Na de loopwedstrijd is er mogelijkheid tot douchen.
De prijsuitreiking begint om 21 u. 30 in De Leeuw van Vlaanderen (aan de aankomst). Het Vlaams Kruis zal zorgen voor de medische zorgen.
Alle inschrijvingen en inlichtingen kunnen vanaf heden gebeuren in het Oostends Trefcentrum, P. Benoitstraat 58 te Oostende (059-50.52.77). De dag zelf kan vanaf 19 u. worden ingeschreven in De Leeuw van Vlaanderen (rechtover het gemeentehuis). Deelnameprijs bedraagt 50 fr.

Philippe Goossens

Europa-avond te Wakken

De vakantie is voorbij en misschien staan we voor een „warme" herfst en winter. Een verkiezing staat echter al vast: volgend jaar in mei moet het Europees Parlement in Straatsburg worden vernieuwd. Uit een recent onderzoek is gebleken, dat de VU-kiezers het meest afweten over wat er in „politiek Europa" gebeurt.
Ook onze afdeling wil daaraan iets doen en daarom hebben wij Jaak Vandemeulebroucke, lid van het Europees Parlement, uitgenodigd om voor ons een uiteenzetting met dia-projektie te komen geven over „Straatsburg en het Europa der Volkderen", en wel op dinsdag 4 oktober om 20 u. in het kultuurcentrum „Hondiuspark", Oostdreef te Wakken. Wij vragen onze leden deze avond een ruime bekendheid te willen geven, o.m. bij studenten en allen die belangstelling heben voor Europa en voor onze eigen Volksunie-inbreng in het Parlement te Straatsburg.

Met Nobeltje naar Antwerpen

Nobeltje, het kultureel orgaan van de Volksunie Jongeren Oostende, organizeert een eendaagse studietrip naar Antwerpen, knooppunt van Vlaanderens ekonomie. 's Morgens zijn er bezoeken aan het Internationaal Diamantcenter en het Plantijn Moretushuis voorzien. In de namiddag worden wij uitgenodigd in de assemblagefabriek van General Motors. Voor deze unieke en interessante studiedag zijn het aantal plaatsen beperkt: slechts 50 mensen kunnen mee. De inschrijvingsprijs bedraagt 400 fr. per persoon en daarin zijn begrepen: de reis per luxe-bus en de verschillende bezoeken. Deze studiereis gaat door op dinsdag 11 oktober a.s. en het vertrek is voorzien om 7 u. 45 aan het Oostends Trefcentrum, P. Benoitstraat 58 te Oostende.
Iedere deelnemer ontvangt nog uitgebreider informatie. Inschrijvingen in het Oostends Trefcentrum, P. Benpitstraat 58 te Oostende (tel. 059-50.52.77).

St.-Michielse wandkalender '84 klaar

Oude en eerste kerk. Na verwoestingen weer opgebouwd en vergroot. De Sint-Michielskerk van de villa Weinebrigga stond op het huidige kerkhof. Eerste vermelding in 1089 en gesloopt in 1863.
Deze uitgave wordt op 23 september a.s. om 19 u. 30 voorgesteld in Zwanekerke, Oude Kerkstraat 23 te St.-Michiels. Tevens is er een wijnkaarting, inleg 50 fr. Op de avond kost de kalender 100 fr., in de handel 150.
Deze eerste Sint-Michielse wandkalender bevat 25 voorstellingen — het gemeentewapen en 24 gebouwen, verdwenen en bestaande, van de huidige deelgemeente van Brugge.
Die kalender wil konkrete belangstelling wekken voor het behoud van al wat mooi en interessant is, ook voor onze weerspreuken.
Voor meer informatie i.v.m. de gemeente wordt verwezen naar o.a. de trefpunt-uitgave Sint-Michiels — een edukatieve wandeling (1982), door Herman Gevaert.

Sociaal dienstbetoon Nelly Maes

1ste maandag om 18 u. te **Belsele** bij OCMW-lid Arnold Vandermeulen, Belseledorp 90, 9180 Belsele, tel. 772.40.60.
1ste zaterdag om 14 u. **Scheldekant**, café Cambrinus, Markt, 2690 Temse, tel. 771.05.25.
Om 15 u.te **Bazel** bij raadslid Antoine Denert, Rupelmondestraat 90, 2768 Bazel, tel. 774.20.17.
Om 16 u. te **Kruibeke** bij raadslid Kamiel Van Mieghem, Bazelstraat 89, 2760 Kruibeke, tel. 774.16.47.
2de dinsdag om 11 u. te **Beveren**, Vlaamse Mutualiteit Waasland, Oude Zandstraat 14, 2750 Beveren, tel. 775.66.66.
2de zaterdag om 10 u. te **Kieldrecht-Verrebroek-Doel**, bij raadslid Boudewijn Vlegels, Tragel 53, 2790 Kieldrecht, tel. 773.51.29.
Om 11 u. te **Melsele-Beveren**, bij raadslid Ghisleen Van Vossel, Gaverlandstraat 16, 2740 Melsele, tel. 775.95.07.

Op afspraak

Elke maandag-, woensdag- en vrijdagmorgen, tijdens de kantooruren kantoor: Nelly Maes, Gentse Baan 50 te St.-Niklaas, tel. 776.49.74.

ZOEKERTJE

Studentenkamers: Kortrijk

Enkele studentenkamers zijn nog vrij voor het akademiejaar 83-84 in de gebouwen van het Vlaams Centrum West-Flandria, Graaf Gwijde van Namenstraat 7, 8500 Kortrijk. Telefonisch kan kontakt opgenomen worden tijdens de werkuren: 056-22.56.98 en buiten de werkuren bij Jef Piepers, VU-gemeenteraadslid, tel. 056-35.48.64

VU-Ekeren bereidt najaar '83 voor

Ook in het najaar biedt de Volksunie Ekeren u enkele warm aanbevolen aktiviteiten.

Op vrijdag 30 september 1983 bieden we u meer informatie rond de gemeentepolitiek in Groot-Antwerpen. In zaal „Den Boterham", Veltwijcklaan 23 te Ekeren om 20.30 u. geven wij een ontmoetings- en vormingsavond rond het tema „Groot-Antwerpen", met medewerking van: Rik Neetens, voorzitter VU-Groot-Antwerpen; Gerard Bergers, Bart Vandermoere en Clara Govaert, gemeenteraadsleden.

Na een korte uiteenzetting van deze mensen is er mogelijkheid tot vragen stellen. Ook is de mogelijkheid voorzien om met één of meerdere (al naargelang uw keuze) van de vier medewerkers van deze avond verder te praten in beperkte kring. Wij hopen met deze avond al iets tegemoet te komen aan de vraag van vele leden om wat meer informatie te verstrekken rond de huidige gemeentepolitiek.

Op vrijdag 25 november 1983 om 20.30 u. in zaal „Den Boterham", als afsluiting van het werkjaar 1983 bieden wij u een spreker van formaat aan. Niemand minder dan Vic Anciaux is dan te gast in ons midden.

De nationale VU-voorzitter zal dan de aktuele punten bespreken en 1983 evalueren. Deze aktiviteit zou een grote weerslag moeten krijgen in de plaatselijke pers, daarom hopen wij op een volle zaal. De Volksunie Ekeren heet u dan ook van harte welkom op deze twee aktiviteiten.

Nieuws uit Borgerhout

Op 1 oktober 1983 zal het VUJO-lokaal Reuzenstraat geopend zijn vanaf 20 uur.

Wij vernemen dat op 31 juli 1983 de heer en mevrouw Lauwereins, Lt. Lippenslaan 22 te Borgerhout hun 50-jarig huwelijksjubileum vierden. Een hartelijk proficiat aan deze trouwe leden vanwege het bestuur.

FVV-Antwerpen naar toneel

De Federatie van Vlaamse Vrouwengroepen, arrondissement Antwerpen, nodigt uit voor een wel biezonder teaterstuk. „Mama" van Louisette Dusault en voor het voetlicht gebracht door Suzanne Juchtmans.

Nu reeds noteren: woensdag 16 november a.s. om 20 u. in het Mark Liebrechtcentrum, H. Kruisstraat te Mortsel.

Prijs: 120 fr. in voorverkoop, 150 fr aan de kassa.

Stripverhalenbeurs in Meerhout

Op kermiszondag 18 september organizeren de Vlaamse Vrienden-Meerhout in het Vlaams Onthaalcentrum in de Beerstraat, een stripverhalenbeurs.

Hierop krijgen de geïnteresseerden een uitstalling van alles wat momenteel in Vlaanderen aan tekenverhalen op de markt is.

En uiteraard is aankopen ter plaatse mogelijk.

Op deze beurs kunnen zowel de jonge als de volwassen liefhebbers van strips terecht op de zondag van Meerhout-kermis van 13 u. 30 tot 18 u. 30. Men kan die dag ook terecht in de bar van het Vlaams Onthaalcentrum.

VERZEKERINGSKANTOOR

Jos MERGEAY

Ophovenstraat 103
3670 MAASEIK
(Neeroeteren)

Tel. 011-86.42.92

Arendonk tegen fiskale amnestie

Op initiatief van de GOED-fraktie in de gemeenteraad van Arendonk, en vooral door toedoen van fraktieleider Vic Heirmans die op het gemeentehuis jarenlang de VU-stem liet horen, werd een motie goedgekeurd waarin het regeringsvoornemen om fiskale amnestie in te voeren, scherp werd gelaakt.

De gemeenteraad is van oordeel dat de voorgenomen fiskale amnestie onrechtvaardig en immoreel is.

Dat deze de solidariteit tussen alle burgers schaadt en het geweten van elke burger negatief beïnvloedt.

Dat de fiskale amnestie bij de bevolking wordt ervaren als een kaakslag voor hen die eerlijk willen meewerken aan de opbouw van de maatschappij en ook hun vertrouwen in de maatschappij ondermijnt.

Dat de fiskale amnestie zelfs de eer van ons land in het buitenland aantast.

De VU-indieners van deze motie slaagden erin de CVP-PVV-meerderheid in het Arendonks bestuur een meerderheidsbeslissing af te dwingen. De oppositieleden van VU, GOED en SP stemden inderdaad voor, de twee liberalen stemden tegen terwijl de CVP'ers zich tweeslachtig onthielden. Waardoor de motie tegen de fiskale amnestie, ingediend op initiatief van de VU-verkozenen, bij stemming werd goedgekeurd.

Gespreksavonden over Vlaamse Beweging te Wijnegem

Onder het tema: „Vlaamse beweging gisteren, vandaag en morgen" en met als gastspreker senator Walter Luyten worden vier gespreksavonden ingericht. Deze avonden vinden plaats in de cafetaria van het oud Gasthuis, Turnhoutsebaan 199 op 20 september, 11 oktober, 8 november en 29 november en dit telkens om 20 u.

VUJO-Wijnegem heet iedereen welkom op dinsdagavond 20 september of op een volgende gespreksavond.

ANTWERPEN

SEPTEMBER

17 **BORGERHOUT:** rommelmarkt op het Coxplein vanaf 10 u. ingericht door het FVV

17 **BORGERHOUT:** bezoek aan de Hollebeekhoeve te Kruibeke. Vertrek om 14 u. aan Collegelaan-Stenenbrug. Prijs 30 fr., ingericht door FVV. Inschr. 322.08.06.

18 **BORGERHOUT:** Voerwandeling ingericht door Vujo-Borgerhout. Vertrek om 7 u. 45 parking ziekenhuis Erasmus. 7 u. 55 aan het gemeentehuis. Prijs: 350 fr. volw., 225 fr. kinderen onder de 12 jaar. Inschr. Frans de Vriendtstraat 21.

18 **'S-GRAVENWEZEL:** wandeling door de gemeente. Bijeenkomst aan de kerk om 10 u. Iedereen welkom.

21 **EDEGEM:** Gespreksavond „Hoe houden wij ons budget in evenwicht?" om 20 u. 15 in Drie Eiken. Vragenuurtje aansluitend. Ingericht door het FVV.

21 **ANTWERPEN:** Voordracht door Hugo Schiltz over de Derde Industriële Revolutie in Vlaanderen in het auditorium van de Kredietbank, Eiermarkt. Org. Coremanskring om 20 u. 30. Inkom gratis.

22 **WOMMELGEM:** „Met heel Antwerpen...", een afwisselend en kleurvol programma van 2 x 45 minuten. Een diareeks van René Herman. Om 20 u. in lokaal Den Klauwaert. Inkom gratis.

23 **WOMMELGEM:** groot Vujo-bal in feestzaal Familia om 20 u. 30. Dansmuziek voor „Elk wat Wils".

23 **BORGERHOUT:** VU-ledenvergadering in zaal De Passer, Turnhoutsebaan 34. Om 20 u. 30. Gespreksavond met de acht VU-gemeenteraadsleden van Groot-Antwerpen. Tema: 1 jaar Fusiebeleid.

23 **TONGERLO-WESTERLO:** Sint-Maartensfonds-VVVG Zuiderkempen, dia- en causerieavond om 20 u. in de „Kapellekeshoef" door Rob Van Dijck. Tema: „Zuid- en Midden-Amerika".

24 **BORGERHOUT:** jaarlijks afdelingsbal in zaal Pax, Sterlingerstraat 80. Orkest De Spiders. Inkom: 100 fr. Kaarten te bekomen bij bestuursleden.

24 **OUD-TURNHOUT:** VU-afdelingsbal Oud-Turnhout in zaal „Sportlokaal", Dorp 25, om 20 u.

24 **MORTSEL EN HOVE:** optreden van de volksgroep „Katastroof", om 20 u. in zaal 't Parkske, Edegemsestraat 26 te Mortsel (aan de H. Kruiskerk). Inkom: 80 fr. Org. Vujo.

30 **HOVE:** Zangavond met Wim Verreycken en Pol Vandevoorde in het Gemeentelijk Kultureel Centrum de „Markgraaf" om 20 u.

30 **MECHELEN** (Arr): VU-etentje in zaal Rubens, Dorpstraat 4 te Berlaar, om 20 u. 450 fr per persoon.

OKTOBER

1 **LAAKDAL:** VU-afdelingsbal in zaal „Dennenoord" te Eindhout, om 19 u.

1 **SCHOTEN:** Leeuwenbal in de feestzaal, Laaglandlei 20 om 21 uur. Orkest „De Play-Mates".

1 **EDEGEM:** Uitstap per autocar naar Diksmuide en Veurne. Bezoek aan de IJzertoren en Ijzervlakte. Vertrek om 9 u. aan „Drie Eiken". Onkosten: 300 fr. (drinkgeld chauffeur en gratis „drink" inbegrepen). Inschrijven in ons lokaal.

lepel & vork...

BROOD — BANKETBAKKERIJ — DOOPSUIKER
LASAT — Tel. 521.14.40
SPECIALITEIT: GELEGENHEIDSGEBAK
Bergense Steenweg 1123
1070 Anderlecht

Wijnimport HERMAN
Douane - stapelhuis
Menenstraat 376
WEVELGEM
Tel. 056-41.29.22
056-41.81.68
Invoer Bourgondië- en Bordeauxwijnen.
Alle grote wijnen rechtstreeks uit de kastelen.
Degustaties en verkoop:
elke vrijdag van 17 tot 19 u.
elke zaterdag van 10 tot 13 u.
en op afspraak.

Koffiebranderij
SANO
Emiel Witmannstraat 36
Schaarbeek
Tel. 02-734.56.09
Levert kwaliteitskoffie bij u thuis!

FEESTZALEN - SALONS
DE LANDSKNECHT
Aannemer van alle feesten
Ook verhuring van tafelgerief
Schilderstraat 33
2000 Antwerpen
Tel. 03/237.45.72

RESTAURANT
KAPELLEKESHOEF
Kapelstraat 1
TONGERLO-WESTERLO
Tel. 014-54.40.07
Maandag gesloten.
Rustieke sfeer.

Café-restaurant
MUTSAERT
Eikenlei 61
2280 GROBBENDONK
Tel. 014-51.21.48
Sluitingsdag maandagavond en dinsdag

Industriële
brood- en banketbakkerij
Roomijs
Wilfried BLANCQUAERT
Grote Kouter 47
UITBERGEN
Tel. 091-67.57.12

Hotel-restaurant-pub
Tower Bridge
Op 5 min. van Heizelpark.
Hotel met goede smaak, standingkamers, alle komfort.
Heidebaan 98, 1850 Grimbergen. Tel. 02-252.02.40.
Rest. zondag gesloten - Hotel open.
Tijdens de week, suggesties van de chef + spijskaart.
Open alle dagen - maaltijdchecks.

Voor een lekker etentje
in een gezellige sfeer:
Eethuis 't Voske
Verbertstraat 145-147
2120 Schoten, 03/658.41.76
Wij verzorgen al uw feesten.

Het Palinghuis
Sedert 1910
WEKELIJKSE RUSTDAG
VRIJDAG TOT ZATERDAG
18 UUR
JAN PAUWELS-
DE BRAUWER
De familiezaak met traditie.
9328 SCHOONAARDE
Oude Brugstraat 16
052-42.32.46
JAARLIJKS VERLOF
DECEMBER

Banketbakkerij
ANTWERPIA
Geraardsbergsestraat 38
9300 AALST
Maurits GOSSYE
Tel. 053-21.35.33
Dr. Van De Perrelei 51
BORGERHOUT
Joost GOSSYE
Tel. 03/236.56.54

Goochelen met miljoenen te Evergem

De eerste gemeenteraad na de vakantie reeds enkele spanningen tussen meerderheid en oppositie toen de begrotingswijziging t.g.v. gemeenteleningen voor de herstellings- en restauratiewerken van de 3 gemeentehuizen ter sprake kwam. Aanvankelijk was de raming 3 × 7 miljoen, deze loopt echter op tot bijna 43 miljoen.

Oppositieleider Van Grembergen (VU) verklaarde dat een paar jaar geleden besloten werd de 3 gemeentehuizen op te knappen; de ontwerper schatte toen de kosten voor het gemeentehuis van Evergem op 7 miljoen, daarna werd dit 10 miljoen en voor Sleidfinge is dit nu 12,5 miljoen. Dit is in een privébedrijf onmogelijk, zodat men kan konkluderen dat de voorstudies niet ernstig gebeuren of dat men de studiebureaus de vrije loop laat i.p.v. te budgetteren.

Verder beklemtoonde spreker dat door het nieuwe schepenkollege nog steeds geen wind van zuinigheid waait en dat de ramingen serieuze berekeningen moeten zijn, terwijl men hier kan spreken van wanbeleid, zelfs frauduleus beleid. Raadslid Theo Van den Avije (SP) sloot zich hierbij aan en had reeds uitgerekend dat deze 63 miljoen nieuwe leningen, vanaf 1984 per jaar 10 miljoen extra, schuldenlast betekenen.

Tevens werd de gemeenteraad door schepen van Openbare Werken Van de Woestijne in kennis gesteld dat tramlijn 1 die nu reeds tot in Wondelgem komt, zal doorgetrokken worden tot in Evergem.

Ook een rondschrijven van waarnemend burgemeester Collier, i.v.m. de reorganisatie van de zondagsdienst der geneesheren, was een reden tot interpellatie. Schepen Collier replikeerde dat het niet in zijn bedoeling lag met dit schrijven verordenend op te treden maar dat het enkel om een vrijblijvend gesprek ging. De schepen was toen reeds officieus op de hoogte, dat de geneesheren van de wachtdienst Ertvelde-Assenede-Boechout unaniem besloten hadden het bij de bestaande goed funktionerende wachtdienst te houden.

Opendeurdag in OCMW-rustoord 't Lindeke te Merelbeke

Na de geslaagde opendeurdag van vorig jaar, gaat het OCMW-Merelbeke door met dergelijke initiatieven. Een greep uit de talrijke aktiviteiten op zondag 18 september van 14 tot 20 uur.

Tussen 14 en 15 uur is er een optreden van de koninklijke harmonie St.-Cecilia Merelbeke en het majorettenkorps. Pannekoekenrestaurant.

De onlangs aangelegde petanque-banen worden ingesmeten door „Het Sport + komitee Kwenenbos"; een minitornooi dat aanvangt om 14 u. net zoals het stekbolkampioenschap.

Een tentoonstelling met schilderijen van „Atelier 71" versiert het gebouw op al de verdiepingen.
„Varken aan 't spit", aan de Linde vanaf 16 uur. Om 15 u. 30 is er een show-optreden van „De Sporthond" uit Merelbeke. Gedurende een uur lang, zien we de Duitse herdershonden in aktie.
Op dezelfde plaats rond 18 uur, draven de St.-Elooiruiters onze terreinen op. Ze brengen ons groepsdressuur en vendelen te paard.
In het oud-gebouw (restaurant) is er een blitztombola met werkjes gemaakt tijdens bezigheidsterapie in het oord.

De goedkoopste kaskredieten, financieringen, hypoteken

Kantoor ROMAN

Katsijnenhoek 25
9660 BRAKEL
Tel. 055-42.36.36
(Adv. 54)

Kunstschilder Bernard Bosschaert te Lede

Kunstschilder Bernard Bosschaert stelt tentoon in de Leedse VTB-galerij „'t Hof te Puttens", Wichelsestraat van 16 september tot en met 2 oktober. Vrij toegankelijk op vrijdag van 10 tot 21 u., zaterdag, zondag en feestdagen van 14 tot 20 u. Andere dagen op afspraak: 053-70.13.30.

„Vrij-uit praten over kanker"

FVV-Lede organizeert een dia-, film- en gespreksavond rond het tema „Wat een vrouw moet weten over kanker". Deze avond wordt geleid door de heer Eddy Goossens, verbonden aan het Nationaal Kankerinstituut te Brussel. Deelneming in de onkosten: FVV-leden en hun gezinsleden: 20 fr., niet-leden: 40 fr. Deze avond gaat door op vrijdagavond 14 oktober 1983 om 20 u. in het kultureel centrum van Lede. Deze avond is uiteraard niet alleen voor vrouwen, ook mannen zijn welkom, zodat zij zich een beeld zouden kunnen vormen over de psychische en fysische belasting waarmee vrouwen in het biezonder worden gekonfronteerd.

Dienstbetoon kamerlid Frans Baert

De zitdagen van 1 oktober te Deinze en te Gent zullen uitzonderlijk plaatsvinden op 8 oktober i.p.v. op 1 oktober 1983, resp. Café Ideal, Markt te Deinze en ten huize, Kon. Astridlaan 159 te Gent.

De spreekuren te Zomergem en te Lovendegem, op 1 oktober 1983 om 14 u. 30 en 15 u. 15 zullen uitzonderlijk door een plaatsvervanger waargenomen worden.

Sierpleister op gevels?
Kelderdichtingen
Alle vochtisolaties

A.B.D.
(Antwerpse Bouw- en Dichtingswerken)
Eikenstraat 212, Reet.
Tel. 03-888.64.68
Ook ruwbouw & sleutel op de deur

Pallieteravond te Gentbrugge

Op zaterdag 22 oktober 1983 omstreeks 20 u., gaat in het Dienstencentrum te Gentbrugge, Braemkasteelstraat 35-39, een „Pallieterkesavond" door.

De twee medewerkers van „'t Pallieterke" — EDV (Arthur De Bruyne) en L.H. Cotvoogel (Herman Geerts) — zullen op hun manier „'t Pallieterke" aan de goegemeente voorstellen. De avond wordt georganizeerd door VOS-Gent-Ledeberg.

OOST-VLAANDEREN

16 **DEINZE:** VU-Vlaggefeest met feestmaaltijd vanaf 19 u. in zaal Volkskring, Markt 79. Gastspreker: Vic Anciaux.
17 **LEDE:** jaarlijks ledenfeest met kennismaking met de VU-mandatarissen t.g.v. van een feestelijke barbecue in de tuin en de zaal „Godefroit", Langehaag, Impe. Inschrijven bij het bestuur. 200 fr. en 100 fr. (voor kinderen). Gastoptreden van Mandus de Vos, volkszanger.
18 **AALST:** feesttafel van 12 tot 20 u. in zaal De Jachthoren, op 50 m van de kerk van Lebeke (Outer-Ninove). Omkadering met aangepaste muziek; 250 fr.
18 **IMPE-LEDE:** Zieledienst voor overleden kameraden en familie van Vriendenkring Snel-Pede (oud DMZB). Homilie door pastoor De Cubber, middagmaal te Lede, gastspreker kamerlid Willy Kuijpers. Om 11 uur in de kerk te Impe.

OKTOBER
1 **GENT:** „In memoriam Karel Hegmans" om 20 uur in Roeland. Aansluitend dia-reportage over Turkije vertoont door zijn dochter. Inr. Vriendenkring Sneyssens.
1 **GROOT-NINOVE:** Bal van de Volksunie vanaf 20 u. in zaal „De Jachthoorn, Kerkstraat te Lebbeke-Outer. Muzikale animatie: „Radio Verona's Showtrein" met veel Vlaamse hits en gezelligheid.

Dienstbetoon kamerlid Van Grembergen

Aan huis: Em. Hullebroekstraat 14 te 9068 Ertvelde. Elke maandag van 17 u. tot 19 u.

Elke eerste zaterdag van de maand:
9 u. tot 10 u.: Paul Van Kerckhove, Ledelaan 47 te 9940 Sleidinge, tel. 57.41.73.
10 u. tot 11 u.: Daniel De Poorter, Leest 54 te 9950 Waarschoot, tel. 77.39.69.
11 u. tot 12 u.: Café Middenstandshuis, Markt 2 te 9900 Eeklo, tel. 77.26.91.
13 u. 30 tot 14 u. 30: Daniel Coppejans, Molenstraat 58 te 9970 Kaprijke, tel. 73.67.47.

Elke eerste donderdag van de maand:
18 u. 30 tot 19 u.: L. De Lange, Melkwegel 16 te 9210 Heusden, tel. 30.65.91.
19 u. tot 19 u. 30: A. Clierick, Dendermondsesteenweg 127 te 9120 Destelbergen, tel. 28.28.98.

Dienstbetoon kamerlid Johan De Mol

Eerste zaterdag van de maand:
Appels, van 8 u. 30 tot 9 u. bij Agnes Van der Steen, Heirstraat 21 (postkantoor).
Oudegem, van 9 u. tot 9 u. 30 bij Willy Roels, Lambroekstraat 54.
Schellebelle, van 9 u. 30 tot 10 u. bij gemeenteraadslid Alfons Bombeke, Suikerstraat 14.
Wetteren, van 10 u. tot 10 u. 45 in lokaal Ziekenfonds SDD, Jagerstraat 2.
Kalken, van 10 u. 45 tot 11 u. 15 bij voorzitter André De Rijcke, Pennemansbaan 24B.
Berlare, van 11 u. 15 tot 12 u. bij gemeenteraadslid Erik Van Hauwermeiren, Sparrendreef 11.
Waasmunster, van 13 u. tot 13 u. 30 bij voorzitter Hugo Verdurmen, Hollandse Molen 109.
Baasrode, van 13 u. 30 tot 14 u. bij gemeenteraadslid Ferdy Willems, Broekkantstraat 37.
Buggenhout, van 14 u. tot 14 u. 30 bij gemeenteraadslid Toon Keldermans, Kasteelstraat 186.

Tweede zaterdag van de maand:
Lebbeke, van 9 u. tot 10 u. en op afspraak (052-21.01.48) Brusselsesteenweg 96.
Wieze, van 10 tot 10 u. 30 bij Marcel Vermeir, Aalstersestraat 86.
Denderbelle, van 10 u. 30 tot 11 u. bij Lieven Vervliet, Visstraat 14.
Grembergen, van 11 u. tot 11 u. 30 bij gemeenteraadslid Herman Burghrave, Bakkerstraat 162.

Elke maandag
Dendermonde, van 11 u. tot 12 u. in 't Vestje, Oude Vest, Dendermonde.

Limburg verbaasd

De Vereniging van Limburgse Burgemeesters (VLB) heeft met verbazing kennis genomen van het standpunt van de CVP-Limburg ten overstaan van de VLB. Zoals geweten, willen de CVP-burgemeesters uit deze provincie niet meewerken met de VLB.

De VLB is des te verbaasder omdat na herhaalde oproepen van diverse instanties — waaronder de CVP — nu toch eindelijk iets begint los te komen.

Voor het eerst dat in Limburg burgemeesters van verschillende gezindheden iets konkreets ondernemen, gaat de CVP opzij staan...

Wellicht omdat het initiatief niet van hen komt of uit vrees dat de CVP stelling zal moeten nemen: voor het volksbelang ofwel voor de rijke regeringstafels!

De VLB wil daarover niet verder redetwisten, maar keihard werken, over de gemeente- en meningsgrenzen heen, ten bate van Limburg. Dit is belangrijker dan onderling en steriel gevit.

De VLB hoopt vooralsnog eenieder van goede wil te kunnen aansluiten.

Een delegatie van de VLB verzocht inmiddels om een onderhoud met de minister Eyskens en Geens, ten einde hun eisen kracht bij te zetten. In de hoop daadwerkelijk iets te verhelpen aan de ronduit rampzalige toestand waarin deze Vlaamse provincie verkeert.

ZOEKERTJE

■ Heer, 25 jaar, wonende in het Mechelse zoekt een job als maatschappelijk assistent ofwel een betrekking in het verzekeringswezen, eind september 1983 beëindiging van de legerdienst. Ref. nr. 742.
Belangstellenden kunnen kontakt opnemen met volksvertegenwoordiger Joos Somers, via het Vlaams-Nationaal Centrum, Ontvoeringsplein 1 te 2800 Mechelen, tel. 015-20.95.14.

FVV-Antwerpen:

Weerbaarheids-training voor vrouwen

De Federatie Vlaamse Vrouwen van het arrondissement Antwerpen organizeert onder de titel „Opkomen voor jezelf, hoe doe je dat?", een weerbaarheidstraining voor vrouwen op volgende data: 18-25 oktober, 8-15-22-29 november van 9 u. 30 tot 15 u. 30, Italiëlei 17a, Antwerpen.
In deze training leggen we ons vooral toe op gedragsaspekten: datgene wat anderen horen en zien, bijvoorbeeld ons taalgebruik, manier van kijken, houding...
Aansluitend hierbij onderzoeken we ook de ingewikkelde mechanismen die vrouwen afremmen om zich zelfzeker te gedragen: datgene wat wij zelf voelen, bijvoorbeeld tegenstrijdige impulsen, afweer voor een nochtans aantrekkelijke uitdaging...
De teoretische toelichting wordt kort gehouden. We werken vooral met oefeningen en korte opdrachten.
Kursusbijdrage: 900 fr. voor werkloze vrouwen, vrijstelling van stempelkontrole; 1.200 fr. voor inkomens — 32.000 fr.; 1.800 fr. voor inkomens + 32.000 fr. Wie geen eigen inkomen heeft, neemt de helft van het gezinsinkomen.
Inschrijving door naam en adresopgave aan J. Van Thillo-Verbruggen, tel. 449.60.60 en door storting op nr. 091-0017876-57 van de Antwerpse Volkshogeschool dit vóór 3 oktober 1983.

inka
drukkerij copy-service
maakt fotokopieën op gewoon papier (xerox-procédé) tegen 2 Fr.
NIEUW
XEROX 9500
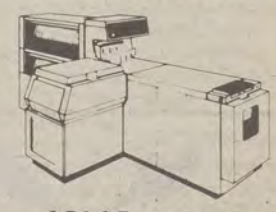
1,5 à 1 Fr. per kopie
Koningstraat 13, Antwerpen
Tel.: 03/233.22.11

Heuglijke VU-gebeurtenis in Wilrijk

Op 17 september 1983 treedt Marleen, dochter van onze sympatieke afdelingsvoorzitter Jan en van partijraadslid en topwerver voor het weekblad „Wij" Annie Lenaerts, in het huwelijk met Werner Huybrechts.

De eucharistieviering vindt plaats om 14 uur in de kerk St.-Jan-Evangelist te Wilrijk (Valaar).

De muzikale omlijsting, orgel en zang, wordt verzorgd door de arrondissementele voorzitter Frans Kuijpers en zijn broer Paul uit Leuven. Zij brengen werk van Haendel, Bach, Mozart en Gaston Feremans.

Onze redaktie wenst het jonge paar alvast veel geluk op hun levensweg.

Kamiel Van Damme...

Wie wil dokumentatie, fotomateriaal enz... ter beschikking stellen over Kamiel Van Damme, de overleden militantenleider uit het Gentse. Alle dokumentatie wordt teruggestuurd. Antwoord aan senator Bob Maes, Parklaan 14, 1930 Zaventem.

Dosfel-instituut: Een nieuwe aanpak

leder bewust mens leeft ermee: de zorg voor de omgeving, de natuur in haar ruimste betekenis. Vanuit de vaststelling dat wij met z'n allen in min of meerdere mate, bezig zijn ons leefmilieu te verpesten en vanuit het besef dat wij er alleen maar uitkomen wanneer we er allemaal iets aan doen, elkeen vanuit zijn situatie, inzicht en mogelijkheden, heeft het *„Vormingscentrum Lodewijk Dosfel"* een fantastisch initiatief op touw gezet. Een langer lopende kursus *„basisopleiding tot milieukonsulent"*.

Milieukonsulent

Een begrip zoals *„het leefmilieu"* dekt een hele waaier van deelaspekten, die toch op de een of andere manier met elkaar verbonden of verweven zijn. Dit maakt het werken rond leefmilieu tot een komplekse materie waarbij men spoedig door de bomen het bos niet meer ziet staan.

Met dit projekt wil het Lodewijk Dosfel-vormingscentrum de deelnemers een basisopleiding geven tot „milieukonsulent", die hen in staat stelt om een globaal beeld te krijgen met betrekking tot juridisch-technische aspekten van het leefmilieu. Ook zal gestreefd worden een kijk te krijgen op de verschillende visies, mogelijkheden en beperkingen om met deze bagage zelf bepaalde problemen op te lossen of op een deskundige wijze te verwijzen naar bevoegde diensten. Dit moet ten slotte ook leiden tot een stuk beïnvloeding van het beleid.
Deze boeiende opleiding richt zich voornamelijk tot beleidsverantwoordelijken en ambtenaren, die vanuit hun funktie direkt of indirekt met deze materie te maken hebben, evenals alle personen die begaan zijn met de zorg voor onze leefomgeving en die zich hierin willen verdiepen. Men denkt hierbij aan verantwoordelijken van sociaal-kulturele verenigingen, milieubewegingen, enz.
Het programma loopt over twaalf zaterdagen gespreid over 1983-84. De opleiding is zo opgevat dat de behandelde tema's telkens zullen belicht worden vanuit twee invalshoeken, namelijk een teoretische en een praktische invalshoek.

Aan de deelnemers die de gehele basisopleiding regelmatig hebben gevolgd en een seminariewerk hebben afgeleverd, zal een brevet van milieukonsulent overhandigd worden.

Dit seminariewerk bestaat uit een korte verhandeling over één van de behandelde onderwerpen, waaruit moet blijken of de kursist hieromtrent van inzicht (of doorzicht) getuigt.
De hoofdtema's van het programma zijn: ruimtelijke ordening, groen-, verkeers-, landbouw-, energiebeleid en hinderwetten.

Thuiswerkende vrouwen

Iedereen wil graag bijleren over zichzelf, zijn omgeving, op de hoogte blijven van wat er allemaal gebeurt in ons landje en daarbuiten. Dit niet enkel om er te kunnen over meepraten maar ook om zijn eigen betrokkenheid te verhogen.
Nu blijken vooral thuiswerkende vrouwen (huisvrouwen) vaak beperkt in hun leermogelijkheden. Om ook aan deze groep mensen het recht op permanente vorming iets dichter in hun bereik te brengen, biedt het *„L. Dosfel-centrum"* een leerprojekt aan, onder het motto *„Leren van en voor jezelf"*. Dit betekent leren vanuit je eigen situatie als thuis-werkende vroūw, en wat je leert kan van nut zijn voor jezelf in verschillende situaties.
Het leerprojekt loopt over een langere periode en is ingedeeld in drie verschillende leerreeksen. Deze kunnen apart gevolgd worden, omdat elke reeks een volwaardig geheel vormt en minstens bestaat uit zes donderdagnamiddagen. In een eerste tema handelt het over de *„thuis-werkende"* vrouw, een tweede onderwerp behandelt *„je lichaam, je leven"* en het derde over *„de wereld rondom ons"*.
Doorheen de opzet van dit projekt wil men er verder naar streven dat kursisten een aantal basis-sociale vaardigheden kunnen bijwerken en verfijnen, zoals: durven praten, zich duidelijk uitdrukken, omgaan met konflikten, informatie verzamelen en verwerken. De wijze van leren zal zo aangenaam en kreatief mogelijk gehouden worden via het inschakelen van aktuele teksten, diamontages, gesprekken, individuele en groepsopdrachten.
De eerste leerreeks vindt plaats op 22 en 29 september en 6, 13, 20 en 27 oktober, telkens vanaf 13 u. 15 te Gent.
Alle verdere inlichtingen: Vormingscentrum Lodewijk Dosfel vzw, Bennesteeg 4, 9000 Gent (tel.: 091/25.75.27). Ook voor het grote aanbod van andere kursussen. En het zijn er nogal wat.

Kursus Milieukonsulent

Praktische gegevens

Deze opleiding wordt op twee plaatsen georganizeerd, nl. Gent en Brussel.
★ Gent: Europahotel, Gordunakaai 59 te 9000 Gent op 15-10, 12-11, 10-12, 14-1, 11-2, 25-2, 10-3, 7-4, 5-5, 19-5, 2-6, 30-6.
★ Brussel: UFSAL, Vrijheidslaan 17 te 1080 Brussel op 8-10, 29-10, 26-11, 17-12, 7-1, 4-2, 3-3, 17-3, 31-3, 28-4, 26-5, 23-6, telkens van 10 u. tot 17 u.

Inschrijvingen

kunnen, hetzij schriftelijk, hetzij telefonisch op volgend adres, Vormingscentrum Lodewijk Dosfel, Bennesteeg 4 te 9000 Gent, 091/25.75.27 (tijdens de kantooruren).
Verdere inlichtingen zijn steeds op bovenstaand adres te verkrijgen.

Deelnemersbijdrage

De gehele basisopleiding kost 9.950 fr. en kan gestort worden op rekeningnummer 001-1357157-09 t.n.v. Vormingscentrum Lodewijk Dosfel met vermelding van „basisopleiding milieukonsulent" Gent of Brussel. In dit bedrag zitten kursuskosten, syllabi en koffie.

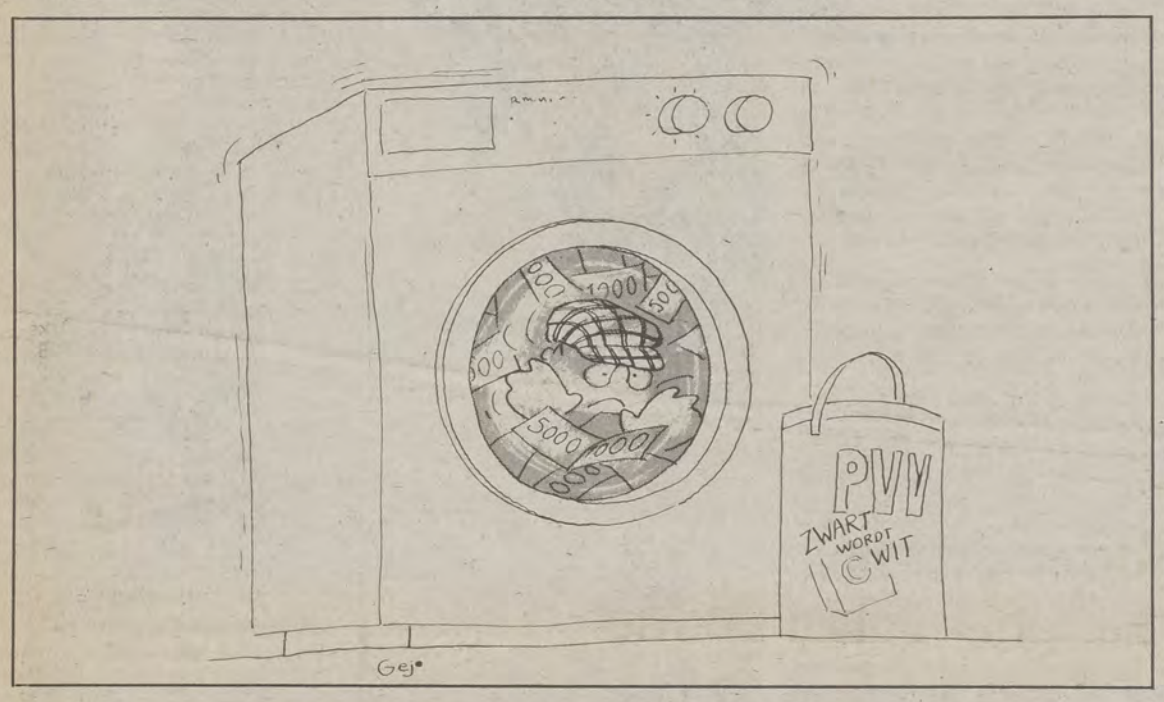

J. GERLO
caronstr 108 hoboken
tel : 031 / 27.27.04
zonwering - rolluiken
vouwdeuren - plastiek

Aanbevolen huizen

KOSTUUMS EN BROEKEN
in maatwerk
ZO' VEEL BETER
meesterkleermaker
Vermees
STEENHOUWERSVEST 52
ANTWERPEN T. 231.35.83

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN
Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. 054-41.25.89
Wij bouwen voor u sleutel op de deur.

DROOGKUIS - WASSERIJ
BEDRIJFSKLEDIJ ST.-PIETER
Kollegestraat 33, 2400 MOL
014-31.13.76

VAKANTIE AAN ZEE TE OOSTDUINKERKE
West Littoral
uitgebreide keus bemeubelde villa's - appart. - en studio's in alle prijsklassen alles inbegrepen
vraag gratis katalogus met foto's
LEOPOLD II-LAAN 205
8458 OOSTDUINKERKE
TEL. 058/81.26.29
WOENSDAG GESLOTEN

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING
VAN DER CRUYS
Assesteenweg 65, TERNAT
Tel. 582.14.41
Toonzaal alle dagen open van 9-19 u. Zondag gesloten.

Ludo Hermans
VLAGGEN WIMPELS KENTEKENS ZELFKLEVERS
TEL. 014-21.12.07.
FRAIKINSTRAAT 20,
HERENTALS

PVBA BERT
Assesteenweg 101, Ternat
Tel. 02-582.13.12
VERDELER VOLKSWAGEN-AUDI

De prijsbreker
van het goede meubel
Groenstraat 84, 2000 ANTWERPEN
Tel. 03/236.45.31
Open van 10 tot 19 u. 30
Zondag en maandag gesloten

GELD
onmiddellijk te bekomen bij
Frans VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, ERPE
Tel. 053-21.29.11 en 053-21.27.57.

ESOX
STAN PHILIPS
Groothandel Hengelsport
Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02-478.19.93
Import - Export

STUDIO DANN
02-428.69.84
— Industriële fotografie
— Mode/architektuur
— Huwelijksreportages
Leon Theodorstraat 36,
1090 Brussel

n.v. de winne - uyttendaele
handelsdrukkerij typo - offset
fabrikatie omslagen - zakomslagen
migrostraat 128, 9328 dendermonde-schoonaarde
tel. 052-42.33.04 - 42.39.16

FRANSSENS OPTIEK:
Silhouette
Marwitz
Rodenstock
Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 21.08.96
Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel.: 03/235.65.75

lustrerie
marc de vriese
bar. ruzettelaan 56c brugge
050/35 74 04
baan brugge kortrijk

KLEDING LENDERS
Sint-Damiaanstraat 41
WOMMELGEM
Tel.: 03/353.70.39
Dames-, heren- en kinderkleding.

Loodgieterij, sanitair, zink, gas, roofing, waterverwarmers, schouwvegen en regelen mazoutbranders.
Guido NUYTTENS
Longtinstraat 126, 1090 Brussel
Tel. 426.19.39

Georges DE RAS pvba
Autocars, autobus, ceremoniewagens, begrafenisonderneming
Hoogstraat 20
LEDE
Tel. 053-21.36.36

BATIK-kunstenares Magda Tollenaere-Lamote:

„Ik verhoop een (kunst)-renaissance"

VOSSELAAR — „Als Batik-kunstenares voelde ik grote behoefte om op de akademie beter professioneel te leren tekenen. In mijn jeugdjaren had ik geen gedegen kans om kunstonderwijs te volgen. Nu is mij dit geluk toch beschoren. Enik ben er enigszins blij om dat ik pas op mijn leeftijd akademie volg; je moet immers een zekere maturiteit hebben om een kunstdiscipline ten volle te verwerken.

Het treft mij vooral dat de jongeren op de akademie zo'n defaitistische refleks weergeven van hun leefwereld.

Dit bijvoorbeeld is geen uitgevonden verhaal: voor mijn eindwerk kam een jongeman, in een akademie die ik niet met naam noem (het doet er niet toe), op de proppen met een kapotgeslagen biechtstoel, waarvan de brokstukken met zware spijkers kreupel aaneen werden geklonken.

Het lijkt er sterk op dat hoe meer extra-vagant men tewerk gaat als kunstenaar, des te hedendaagser het kunstwerk beschouwd wordt. Ik ben daar niet gelukkig mee. Ik hoop dat er een kunstrenaissance eerlang opduikt. Daarmee haal ik dan de gevleugelde woorden van piano-grootmeester Rubinstein aan. Van het defaitisme moeten ook jonge kunstenaars verlost worden."

Magda Lamote is een Kempense kunstenares die het geluk heeft zich vrij te kunnen bewegen in de artiestenwereld.

„Ik heb inderdaad het geluk niet om den brode mijn kunstwerken aan de man te moeten brengen. Die stress, die veel artiesten plaagt, overvalt mij dus niet. En als ik kijk wie er nu zoal „aan de top staat". Panamarenko... Dan moet ik diep zuchten. Ik zou me ongelukkig voelen moest ik me dwingend moeten laten beïnvloeden door zo'n „grootmeesters" zoals zoveel artiesten beroepsgedwongen wel trachten te presteren..."

Craquelé

Magda Tollenaere-Lamote beoefent sinds verscheiden jaren op geëigende wijze de Batikkunst. Het betreft een bijzonder soort „schilderwerken".

Batik is één van de oudste artisanale kunsten uit Azië.

Magda Tollenaere: *„Men verschilt van mening over de herkomst en de ouderdom van het batikken. Op verscheidene plaatsen in de wereld heeft men brokstukken van batiks gevonden die enkele duizenden jaren oud zijn. Alles wijst er echter op dat het batikken zijn oorsprong heeft in Zuid-Oost Azië. Of, om precies te zijn: in Indonesië.*

De Javaanse batikkunst is het meest bekend en werd reeds in de 17de eeuw door de Nederlanders uit hun koloniën naar Europa meegebracht. Nochtans is het pas in de 19de eeuw dat men deze vorm van kunstnijverheid ging waarderen. Het dient wel gezegd dat de moderne Westerse batik heel anders uitgewerkt wordt dan de traditionele Javaanse. Wij werken vrijer, direkter, spontaner, minder ingewikkeld en niet gebonden aan bepaalde vaste patronen.

Een batikpatroon ontstaat doordat men eerst de delen van het doek die niet geverfd moeten worden isoleert, gewoonlijk met gesmolten was, en daarna het werkstuk in een verfbad dompelt. De was wordt met een borstel voor de grote oppervlakken en met een „tjanting" (een bijzondere lijntjestrekker) voor de fijne lijnen en punten aangebracht.

Als het patroon verschillende kleuren moet hebben herhaalt men deze werkwijze.

Verkreukt men nadien de waslaag (gans het doek, of slechts gedeelten), dan bekomt men het zogenaamde **„craquelé-effekt"**; *gekleurde kreuken met vage uitlopers.*

Na afloop verwijdert men de was door het werkstuk ofwel te koken, met wasbenzine uit te spoelen, ofwel intens uit te strijken.

Omdat er dient gewerkt te worden met koudwater-verven zijn plantaardige weefsels of zijde het aangewezen Batik-doek..."

Het werk van Magda Tollenaere werd reeds op talrijke tentoonstellingen bijzonder gewaardeerd.

De volgende kunstmanifestatie waar zij aan deelneemt is een „kunsthappening" van de werkgroep KERF in het Antwerpse Sint-Stanislaskollege. Waar ook een barokensemble optreedt, een balletgroep, dichters, een volksmuziekgroep.

Op 7, 8 en 9 oktober e.k.

Kunst- en huisvlijt

De Batik-kunst is voor Magda Tollenaere een late roeping. Maar dat zij hoedanook als kunstenares in één of andere vorm bedrijvig zou geraken was reeds lang een uitgemaakte zaak.

Tijdens haar jeugdjaren in Kongo (vader was dokter in de brousse), had ze niet het geluk kunstonderwijs te genieten. Ze werd kleuterleidster. Maar de kunstvirus was hoedanook een familiale virus die ook bij Magda zou toeslaan. Grootvader Alidor Lamote bij voorbeeld was een gerenommeerd kunstschilder. En Eugeen Vanden Broeck is een broer van Magda's moeder. Kunstenaars in de beide familietakken dus. Kwam daar dan nog haar huwelijk met Jan, zoon van Raymond Tollenaere, bij..

Magda Tollenaere: *„Terwijl Jan drie jaar omwille van zijn werk in Zuid-Afrika vertoefde, voordat we getrouwd waren, heb ik een enorme aangename periode doorgebracht: bij de Tollenaeres thuis met Jans moeder, ging ik nagenoeg elke avond musiceren. Het gevolg van die muzikale avondstonden is geweest dat ik nog geruime tijd blokfluit heb gespeeld in het muziekensemble van Beerse.*

Maar je moet eens een keuze maken. Voor mij werd het uiteindelijk schilderen. Aanvankelijk akwarellen. Genoegdoening vond ik evenwel slechts met het Batikken. En ook in dit werk is er een behoorlijke evolutie. Eerst trachtte ik uiteraard de knepen van dit kunstvak te leren; onder de knie te krijgen. Maar het resultaat werd uiteindelijk: veel statische taferelen en beeldreflekties. Vogels die niet vlogen, maar als het ware op een bord vastgeprikt waren.

Ik ben mij dan vrijer gaan bewegen in de Batikkunst. Men kan dit waarderen of niet, maar ik hou van beweging; ook in mijn Batikwerk.

Iets moet mij zeker van het hart: de Batikkunst (onder meer) wordt bij ons vrij stiefmoederlijk behandeld. Wat wij maken wordt eerder gekatalogeerd bij de kunst- en huisvlijt. Zoals bijvoorbeeld ook het werk van pottenbakkers. Ons werk wordt niet als volwaardige professionele kunst aanzien.

Een aanduiding voor deze miskenning is bijvoorbeeld de vaststelling dat bij verdeling van kunstprijzen de Batik als artistieke uiting nergens vernoemd wordt. Met het Batikken maak je geen kans erkend te worden als verdienstelijk artiest. Met die pluimen gaan andere disciplines lopen. Dat is jammer. Ikzelf heb van die afwijzing geen last omdat ik niet om den brode batik. Maar zulks is onmiskenbaar een verenging van de kunstexpresie in onze gemeenschap."

Vernieuwing?

Voelt u zich goed in de artiestenwereld?

Magda Tollenaere: *„Ik ben vrij, ongebonden. En dat is vanzelfsprekend op zichzelf al heel wat. Ik heb niet de drang en ook niet de noodzaak te drummen om in het circuit te geraken waar grote kruiwagens nodig zijn om het behoorlijk ver te schoppen.*

Toegegeven, het is mijn voordeel gewoon huisvrouw te zijn. Maar natuurlijk wil ik, als elke kunstenares, ook bij de mensen komen. Ik heb de prettige ervaring dat zulks ook het geval is; dat mijn werk her en der behoorlijk gewaardeerd wordt.

Ik heb voldoende respons. Maar de krisis is duidelijk voelbaar; ook in de kunstwereld. Wij krijgen bemoedigende kommentaar, schouderklopjes, verrassende attenties...

Maar sommige kunstenars zien zich genoopt dolle prijzen te vragen voor één werk om de maand rond te komen, terwijl anderen zich te buiten gaan aan pijnlijk braderen. Zodat ook in onze wereld de sociaal-ekonomische krisis zich hard laat gevoelen. Evenwel, ik heb de overtuiging dat precies in periodes als deze er een enorme kans aanwezig is om vernieuwing los te weken. Elkeen van ons wordt nu geprikkeld om beter te presteren."

Magda Tollenaere werkt stilletjes verder in haar klein Batik-laboratorium. Meer artiesten zouden zich zo'n rustige werkwijze moeten kunnen veroorloven.

Want, vernieuwing dient van dit stille ongedwongen werk te komen. Met in drommen te drummen, achter Panamarenko aan, wordt onze artistieke horizont inderdaad verkleind. Artiesten, zoals Magda Tollenaere, die niet hun meeste energie steken in het krampachtig opbouwen van een gekunsteld imago: daar hebben we vandaag grote behoefte aan. Is ook de wereld van de kunstenaars immers niet al te „klein" geworden? (hds)

MENSEN VAN BIJ ONS